

Fylkesmannen i Nordland

Moloveien 10

8002 Bodø

Telefon: 75531500

Telefaks: 75520977

E-post: fmnopost@fylkesmannen.no

Hjemmeside: <http://www.fylkesmannen.no/nordland>**Nytt eDocument**

Prosessforløp		
Kommune	E-postadresse	
1837 Meløy kommune	hege.sorlie@meloy.kommune.no	
Dato for:		
Oppstartsvedtak		
22.05.2015		
Felles utredning		
Start	Ferdigstillelse	Deltakere
01.10.2014	01.09.2015	BDO
Start	Ferdigstillelse	Deltakere
Start	Ferdigstillelse	Deltakere
Start	Ferdigstillelse	Deltakere
Start 0-alternativet		
27.04.2016		
Ferdigstillelse av 0-alternativet		
23.06.2016		
Nabopratt		
Start	Slutt	
13.04.2015	27.04.2016	
Intensjonsavtaler		
Dato	Avtaleparter	
Dato	Avtaleparter	
Dato	Avtaleparter	
Dato	Avtaleparter	
Retningsvalg		
Innbyggerinvolvering		
Start	Slutt	
30.03.2016	25.04.2016	
Endelig vedtak		
23.06.2016		

Beskrivelse

Resultat endelig vedtak

- 1.Kommunestyret tar rådmannens vurdering av null-alternativet til orientering

2. Kommunestyret tar referat fra folkemøter og Innbyggerundersøkelsen til orientering
3. Kommunestyret vedtar at Meløy kommune skal bestå som egen kommune.
Kort beskrivelse av nabopratt Møte med Rødøy, Gildeskål og Bodø kommuner våren 2015. Nye møter med Rødøy og Gildeskål vinteren 2016. Rødøy og Gildeskål kommuner ønsket ikke videre forhandlinger med Meløy kommune.
Retningsvalg Både forrige og dagens kommunestyre har vært tydelige på at Bodø ikke var aktuelt som sammenslåingskommune. Gildeskål og Rødøy kommuner valgte Bodø framfor Meløy kommune.
Kort beskrivelse av innbyggerinvolvering Meløy kommune laget egen nett- og facebook side, om kommunereformen. Det ble avholdt tre folkemøter, på Halså 30.03.16, Ørnes 31.03.16 og Ågskardet 18.04.16. Fra folkemøtet på Ørnes ble møtet overført på WebTV. Det ble også gjennomført en innbyggerundersøkelse i april 2016.
Kommuner en ønsker å slå seg sammen med INGEN
Prossesser det jobbes videre med Foreløpig ingen planer, men vi er åpne for videre samarbeid med nabokommuner.

Vedlegg	
Vedleggslisten skal bestå av følgende:	
<ul style="list-style-type: none"> -Endelig vedtak med saksutredning -Felles utredninger -Utredning av 0 – alternativet der alenegang er valgt -Alle politiske vedtak som omhandler kommunereformen som er gjort i reformperioden -Eventuelle grensejusteringssaker eller andre spesielle saker/forhold -Innbyggerinvolvering – hvordan er det gjennomført, når er det gjennomført, og hva er resultatet? -Eventuelle intensjonsavtaler -Andre dokumenter kommunen vurderer som relevant for vedtaket. 	
Hvis flere elementene i vedleggslisten fremkommer i samme dokument, må det tydeliggjøres i oversendelsen hvor man finner dem.	
Eventuelle kommentarer til vedleggsliste	
Beskrivelse	Vedlegg
K-SAK 220514	KOMMUNEREFORM VEDTAK 220514.pdf
Beskrivelse	Vedlegg
K-SAK 120215	KOMMUNEREFORM120215B.pdf
Beskrivelse	Vedlegg
K-SAK 121115	Kommunereformen 121115.pdf
Beskrivelse	Vedlegg
K-SAK 230616- vedtak med 0-alternativ	kommunereform 230616.pdf
Beskrivelse	Vedlegg
Innbyggerinvolvering - relevant for vedtaket 230616.	Vedlegg kommunereformen.pdf
Beskrivelse	Vedlegg
Fellesmøte med Meløy, Rødøy og Gildeskål 260416	Fellesmøte med Meløy, Gildeskål og Rødøy.docx
Beskrivelse	Vedlegg
BDO sluttrapport 160915	BDO sluttrapport 160915.pdf

Utredning av kommunestruktur Salten regionråd

Oslo, 16. september 2015

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1.	INNLEDNING	3
2.	SAMMENDRAG	4
3.	MANDAT, AVGRENSNING OG METODE	6
4.	KORT BESKRIVELSE AV KRITERIER KNYTTET TIL VURDERING AV ALTERNATIVER	7
4.1.	TJENESTEUTØVELSE OG MYNDIGHETSUTØVELSE	8
4.2.	SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	8
4.3.	LOKALDEMOKRATI	8
4.4.	ØKONOMI	9
5.	NULL-ALTERNATIVET	10
5.1.	TJENESTEYTER	10
5.2.	SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	12
5.3.	LOKALDEMOKRATI	13
5.4.	ØKONOMI	13
6.	SALTENSAMLET	14
6.1.	OVERORDNET BESKRIVELSE AV ALTERNATIVET	14
6.2.	TJENESTEYTER	14
6.3.	SAMFUNNSUTVIKLING	17
6.4.	LOKALDEMOKRATI	19
6.5.	ØKONOMI	22
7.	NORDRE, INDRE OG YTRE SALTEN	31
7.1.	OVERORDNET BESKRIVELSE AV ALTERNATIVET	31
7.2.	TJENESTEYTER	31
7.3.	SAMFUNNSUTVIKLING	34
7.4.	LOKALDEMOKRATI	37
7.5.	ØKONOMI	38
8.	«SALTENFJORDALTERNATIVET»	43
8.1.	OVERORDNET BESKRIVELSE AV ALTERNATIVET	43
8.2.	TJENESTEYTER	43
8.3.	SAMFUNNSUTVIKLING	46
8.4.	LOKALDEMOKRATI	48
8.5.	ØKONOMI	49
9.	OPPSUMMERING	54
9.1.	VURDERING AV ALTERNATIVENE I LYS AV REFORMEN	54
9.2.	BDOs ANBEFALING AV FREMTIDIG KOMMUNESTRUKTUR	57
9.3.	AVSLUTTENDE KOMMENTARER	58
10.	LITTERATURLISTE	59
	OFFENTLIG TILGJENGELIGE ARTIKLER OG RAPPORTER:	59

1. Innledning

Stortinget ga i forbindelse med behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen for 2015 sin tilslutning til at det gjennomføres en kommunereform. Reformen har til målsetting å styrke lokaldemokratiet, og sette kommunene i bedre stand til å møte dagens og fremtidens velferdsoppgaver. Dette skal blant annet skje gjennom å etablere en ny kommunestruktur med færre og mer robuste kommuner.

Prosjektet har som formål å utarbeide et godt grunnlag for kommunene, som er eiere av Salten regionråd til å gjennomføre lokale

prosesser i forbindelse med kommune-reformen.

Oppdraget er utført av BDOs rådgivingsavdeling, og innebærer en utredning av et faktabasert grunnlag, som vil være utgangspunktet for videre analyser. Vårt arbeid er således å anse som et rådgivningsoppdrag der vi, basert på det arbeidet som er gjort, oppsummerer, utdyper og begrunner våre analyser og konklusjoner til oppdragsgiver som er Salten regionråd.

Oslo, 16. september 2015 BDO AS

Morten Thuve

Partner

Sven Erik Antonsen

Prosjektleder

Øistein Harsem

Utreder

2. Sammendrag

I 2014 initierte Regjeringen en kommune-reform med mål om å skape mer robuste kommuner som ivaretar rollene som tjenesteyter, samfunnsutvikler, myndighetsutøver og demokratisk arena på en best mulig måte for sine innbyggere. I forlengelsen av Regjeringens stortingsmelding ble alle kommunene pålagt å utrede mulige kommunesammenslåinger. Salten regionråd, på vegne av regionens kommuner, bestilte således en utredning av kommunestrukturen i Salten-regionen.

Flere av Saltenkommunene har mange store utfordringer. Herunder kan vi nevne fraflytting, svak kommunaløkonomisk soliditet og mangel på en felles samfunns- og næringsstrategi i regionen. Med henblikk på kjente og mindre kjente utfordringer i regionen søkte denne utredningen å svare på følgende spørsmål: Er dagens kommunestruktur hensiktsmessig for å ivareta kommunenes lovpålagte oppgaver og gi innbyggerne et best mulig tjenestetilbud?

På bakgrunn av omfattende analyser av kommunenes rolle som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og lokaldemokratisk arena finner vi at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig sett opp mot formålene med reformen og de utfordringene som region har og vil stå foran i fremtiden. Det er i all hovedsak tre forhold som gjør at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig. For det første har flere kommuner i regionen store utfordringer knyttet til små fagmiljøer og lav kapasitet internt i egen organisasjon. Disse forholdene gjør de mindre kommunene sårbare for utforutsette hendelser og medfører utfordringer knyttet til å ivareta rollen som myndighetsutøver og tjenesteyter. Dette vil i tillegg påvirke kommunenes evne til å håndtere eventuelle nye oppgaver som blir overført, samt muligheten til å håndtere den fremtidige eldrebølgen. For det andre er dagens kommuner preget av en høy andelsmessig sysselsetting i offentlig sektor og følgelig en lav andel sysselsatte i privat næringsliv sammenlignet med gjennomsnittet for landet. Regionen vil i fremtiden være avhengig av en

helhetlig samfunns- og næringsstrategi som kan søke å videreutvikle næringslivet i regionen. Flere av de små kommunene har ikke prioritert å ha ansatte som jobber aktivt med dette området, noe som gjør det utfordrende å skape en helhetlig strategi i regionen på tvers av alle kommunene. For det tredje har flere av kommunene en svak økonomi. Mange kommuner sliter med ustabile resultater og har en lav investeringsevne. I tillegg vil flere av kommunene ha store utfordringer med et fremtidig investeringsbehov i tjenestene, særlig knyttet til de eldre som et viktig forhold å vurdere i et fremtidsperspektiv. Her mener vi at mange av de små kommunene ikke er rustet til å kunne håndtere dette.

Vi anbefaler derfor at kommunene i Salten ser på mulighetene for å skape nye større kommuner i regionen. Våre analyser av fire scenarier konkluderer med en Stor-Salten kommune som inkluderer alle ni kommuner er det alternativet som er best egnet til å håndtere utfordringene regionen står ovenfor og som samsvarer med intensjonene bak reformen. Innenfor alle de fire utredningstemaene mener vi at Stor-Salten vil gi regionen et bedre utgangspunkt for å videreutvikle regionen.

En storkommune i regionen vil etter vår vurdering ha bedre forutsetninger for å kunne levere god tjenester til innbyggerne i fremtiden ved blant annet å gjøre det mulig å skape større fagmiljøer samt kapasitet i egen organisasjon. Vi mener at mulighetene for kompetanseutvikling og utveksling på tvers av eksisterende kommuner vil bli lettere innad i en ny storkommune. Dette vil kunne gi et mulighetsrom for fagutvikling og følgelig føre til en høyere kvalitet på de tjenestene som kommunen per dags dato leverer. Innenfor myndighetsutøving mener vi at en storkommune vil løse utfordringene knyttet til saksbehandling innenfor barneverns- og tekniske tjenester. Dette mener vi på bakgrunn av at en ny storkommune vil få stor kapasitet internt i egen organisasjon. Dette vil føre til at man er mindre sårbare for utforutsette hendelser og

kan på lengre sikt øke kvaliteten på tjenestetilbudet.

En ny storkommune har også bedre forutsetninger for å satse helhetlig på samfunns- og næringsutvikling i regionen. Regionen samlet har en god næringsstruktur og kan dra fordel av at man har tilgang på ulike naturressurser. Ved å samle ressurser knyttet til utvikling av næringslivet, tror vi at man er bedre rustet til å gjennomføre felles tiltak på tvers av regionen som potensielt vil kunne komme alle områder i en ny storkommune til gode. En ny storkommune er således bedre rustet til å arbeide strategisk med næringsutviklingsarbeid sammenlignet med kommunene hver for seg. I tillegg er det verdt å nevne at regionen i dag har en rekke fellesfunksjoner for alle kommunene, noe som gjør at det er naturlig å se for seg en ny storkommune. Herunder kan vi eksempelvis nevne flyplassen og sykehuset som er lokalisert i Bodø.

Til tross for de mulighetene som en slik storkommune vil kunne gi innbyggerne i regionen mener vi at denne kommunen vil ha utfordringer knyttet til store avstander mellom de ulike distriktene. En slik storkommune er derfor etter vår vurdering avhengig av at man etablerer kommunedelsutvalg med beslutningsmyndighet over blant annet innbyggernære tjenester som helsestasjonstjenester, barnehage og pleie- og omsorgstjenester. I tillegg vil det være et viktig punkt i forbindelse med sonderingene/forhandlingene å avklare ansvarsområdene til kommunedelsutvalgene. Områder som ofte har stort politisk fokus er lokalt samferdsel, næringsutvikling og arealdisponeringer og det må avklares hvordan den nye kommunen skal organisere sitt arbeid med disse oppgavene også.

Avslutningsvis er det verdt å nevne at denne utredningen har også sett på to andre scena-

rier som begge består av tre nye storkommuner. Utredningen finner at de to scenariene også er å foretrekke sammenlignet med dagens null-alternativ.

Vår vurdering av alternativet Nordre, Indre og Ytre Salten er at de to sistnevnte kommunene vil være store nok til at man kan bygge opp tilstrekkelig store fagmiljøer innenfor blant annet tekniske tjenester, barnevern og pleie- og omsorg. For Nord-Salten så vurderer vi det dit hen at man fortsatt vil være for små. Innenfor samfunns- og næringsutvikling vil Indre og Ytre Salten gjenspeile NIBRs bo- og arbeidsmarkedsregionoppdeling av Nordland (med unntak av Meløy). Alle tre kommunene i dette alternativet vil få økt ressurser som kan brukes til nærings- og samfunnsutvikling. Nord-Salten vil fortsatt være relativ liten og vil trolig ha mer begrensede ressurser å avsette til samfunns- og næringsutvikling.

Det siste alternativet bestående av Saltenfjord, Meløy og Nordre-Salten vurderer vi dit hen at Saltenfjord kommune vil være store nok til å kunne bygge opp tilstrekkelig kapasitet i egen organisasjon. Saltenfjord kommune vil således være bedre rustet til å tilby kvalitativt gode tjenester gjennom å etablere større fagmiljøer. Denne kommunen vil også være mindre sårbare i sine myndighetsoppgaver som saksbehandling innenfor barnevern- og tekniske tjenester. Saltenfjord er også en integrert bo- og arbeidsmarkedsregion om vi tar utgangspunkt i NORUTs definisjon av begrepet. Dette gjør at man har et godt utgangspunkt for å videreutvikle samfunns- og næringsutviklingen i den kommunen. Den nye kommunen vil få økt ressurser som kan brukes til strategisk nærings- og samfunnsutviklingsarbeid.

3. Mandat, avgrensning og metode

Dette dokumentet er sluttrapporten i kommunestrukturutredningen i Salten region. Sluttrapporten baserer seg på en serie på fire delutredninger, og må således ses i sammenheng med dette. Sluttrapporten vil omfatte både offentlig kjente og kanskje mindre kjente sammenhenger. Selv om mye er kjent hver for seg, særlig for engasjerte lokalpolitikere og kommunens ledelse, er det ment at sammenstillingen skal gi en helhetlig oversikt som kan danne et felles utgangspunkt for drøftelsene om kommunesamarbeidet.

Mandatet i denne sluttrapporten har vært å utrede fire ulike kommunestrukturalternativer i Salten regionen bestående av fem ulike kommunekonstellasjoner. Scenariene er som følger:

1. Null Alternativet (videreføring av dagens struktur)
2. Salten samlet (for dette scenariet vil alle kommunene danne en ny kommune i regionen)
3. Nordre, Indre og Ytre Salten alternativet bestående av Nordre (Hamarøy og Steigen), Indre (Fauske, Saltdal og Sørfold) og Ytre (Bodø, Beiarn, Gildeskål og Meløy)
4. Saltenfjord alternativet bestående av Nordre (Hamarøy og Steigen), Saltenfjord (Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Saltdal og Sørfold) samt Meløy for seg selv

Utredningen av de ulike alternativene vil være avgrenset til de fire utredningstemaene som tidligere er utredet i de fire delutredningene. Utredningstemaene er som følger:

- Tjenesteproduksjon og myndighetsutøving
- Samfunns- og næringsutvikling
- Lokaldemokrati
- Økonomi

Sluttrapporten inneholder analyser av alternativene samt en oppsummering som inkluderer en vurdering av de ulike alternativene.

BDO ønsker i tillegg at sluttrapporten skal bidra til de lokale prosessene i Salten gjen-

nom å mobilisere sentrale interessenter som; kommunenes politikere, administrativ ledelse og øvrige ansatte. Skape engasjement og entusiasme på den ene siden, og samtidig bidra til en best mulig opplyst og objektiv dialog om konsekvenser av kommunereformen på den andre siden.

Vi har benyttet oss av et kvalitativt studiedesign med innslag av kvantitative analyser. Dette innebærer at kommunene i Salten i all hovedsak vil bli analysert ved hjelp av ulike data hvor vi kombinerer bruk av tall og tekstforståelse for å analysere prosjektets hoveddeler. Denne metodiske innfallsvinkelen gjør at vi kan beskrive og analysere komplekse fenomener som vanskelig lar seg generalisere. I tillegg til dette har vi gjennomført statistiske analyser der utvalget har gjort dette mulig. Et eksempel på dette er sammenhengene mellom valgdeltagelse og befolkningsgrunnlag. Rapporten kombinerer litteraturstudier, dokumentanalyser, samt økonomiske og statistiske analyser.

Målsetningen med valget av metode har vært å maksimere validiteten i utredningen. Det vil si at vi søker å gjøre analysene så presise og gyldige som mulig. Begrensningen med metodene vi har valgt er derimot at funnene ikke lar seg generalisere utover den populasjonen vi har undersøkt. Men ettersom vårt mandat utelukkende omhandlet kommunereformen i Salten mener vi metodene vi har valgt er hensiktsmessige for å få en fullstendig beskrivelse og forståelse av situasjonen i Salten.

Denne delen av analysen har tatt utgangspunkt i ulike informasjonskilder, herunder offentlig tilgjengelige rapporter, dokumenter fra Salten regionråd, samt tall og statistikk fra KOSTRA og SSB. Vi har kombinert ulike informasjonskilder for å kunne skape et oversiktlig bilde over situasjonen blant kommunene i Salten.

4. Kort beskrivelse av kriterier knyttet til vurdering av alternativer

Mandatet i denne sluttrapporten har vært å utrede tre ulike kommunestrukturalternativer i Salten-regionen bestående av fem ulike kommunekonstellasjoner, i tillegg til en vurdering av dagens struktur. For å kunne sammenligne disse alternativene mener vi det er hensiktsmessig å ikke fokusere på de ulike kommunekonstellasjonene som separate case-studier, men heller se på alternativene i en større kontekst hvor hele regionen blir vurdert. Dette gjør vi for lettere å kunne sammenligne de tre nye alternativene med hverandre, samtidig som vi også kan vurdere konsekvensene for regionen som en helhet. Scenariene er som følger:

1. Null Alternativet (videreføring av dagens struktur)
2. Salten samlet (for dette scenariet vil alle kommunene danne en ny kommune i regionen)
3. Nordre, Indre og Ytre Salten alternativet bestående av Nordre (Hamarøy og Steigen), Indre (Fauske, Saltdal og Sørfold) og Ytre (Bodø, Beiarn, Gildeskål og Meløy)
4. Saltenfjord alternativet bestående av Nordre (Hamarøy og Steigen), Saltenfjord (Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Saltdal og Sørfold) samt Meløy for seg selv

Disse tre kommunestrukturalternativene er valgt ut i samarbeid med regionens rådmenn og baserer seg på ulike kriterier knyttet til dagens samfunnsstruktur i region Salten samt vedtak om sammenslåing fra de ulike kommunestyrene i regionen. Alternativ 2 - Salten samlet, inngår som en av de tre nye strukturalternativene basert på en antakelse om at det allerede eksisterer en slags identitet knyttet til region Salten, at det allerede eksisterer regionale samarbeid på en rekke tjenesteområder og at det på generelt grunnlag bør vurderes minst ett storkommunealternativ. Dette samarbeidet har blitt initiert av Bodø kommune.

Nordre, Indre og Ytre Salten pluss Saltenfjord alternativene er valgt ut som alternativer til å ha en regionovergripende storkommune.

Nordre, Indre og Ytre Salten er basert på NI-BRs inndeling etter *Bo- og arbeidsmarkedsregioner*, mens Saltenfjord alternativet er basert på NORUT sin *Utvidede bo- og arbeidsmarkedsregioner*. Det er også lagt til grunn mengden av IKS som eksisterer mellom de ulike kommunene da det er rimelig å anta at dette er en god indikator for hvilke kommuner som finner det naturlig å samarbeide.

Denne rapporten har, i tillegg til å ta utgangspunkt i dagens status, et fremtidsrettet perspektiv. Dette innebærer at vi gjør vurdering av hvordan en kommunestruktur kan organiseres på best mulig måte for å håndtere de utfordringene og mulighetene som regionen vil ha i et 50-års perspektiv.

Det er viktig å påpeke at vurdering av mulige effekter av opprettelsen av nye kommuner inneholder mange usikkerhetsmomenter. Dette omhandler både omfanget av effekter, og ikke minst når de forventede effektene kan realiseres. Flere studier som har tatt for seg konsekvensene av reformen i Danmark (inkludert vår egen spørreundersøkelse til danske rådmenn) finner, med noen unntak, få direkte effekter som følge av kommunereformen. Med unntak av at danske kommuner har fått bedre kontroll på økonomien og har i tillegg fått bedre kompetanse og kapasitet i egen organisasjon, så er det vanskelig å si noe om hvorvidt man har klart å bedre kvaliteten på tjenester som leveres. I tillegg er det usikkerheter knyttet til hvorvidt lokaldemokratiet er styrket eller svekket. Det er med andre ord hensiktsmessig å lage et skille mellom direkte og indirekte effekter og konsekvenser av en endret kommunestruktur i regionen. Et eksempel på en direkte effekt kan være en større sentraladministrasjon (gitt at man velger å sentralisere dette). Et eksempel på en indirekte effekt kan være muligheten til å videreutvikle tjenestetilbudet som følge av at en ny kommune får tilgang på økt kapasitet og kompetanse som følge av at man blir større.

Vurderingen av mulige positive effekter (direkte eller indirekte) vil derfor på flere områ-

der bli en vurdering av mulighetsrommet som nye større kommuner kan få i årene som kommer. Vil nye kommuner være bedre i stand til å håndtere den fremtidige eldrebølgen? Vil en ny kommune være bedre rustet til å ivareta kommunens rolle som myndighetsutøver? Slike spørsmål er av sentral karakter i en vurdering av alle de ulike alternativene.

I tillegg er det viktig å påpeke at slike vurderinger nødvendigvis vil medføre flere av de

samme vurderingene på ulike alternativer. Dette er fordi det er svært vanskelig å kunne gjøre klare skiller mellom nye kommuner med tilnærmet likt befolkningsgrunnlag.

Før vi går i gang med å vurdere de ulike scenariene vil vi først kort redegjøre for hvordan vi ønsker å vurdere de ulike utredningstemaene innenfor de ulike scenariene.

4.1. Tjenesteutøvelse og myndighetsutøvelse

I en vurdering av dette utredningstemaet vil vi i all hovedsak fokusere på mulighetsrommet som kan finne sted innenfor de viktigste tjenesteområdene. Herunder vil vi blant annet vektlegge hvorvidt man vil kunne få bedre kapasitet i kommunen slik at man kan frigjøre midler til å videreutvikle tjenestetilbudet. Vi vil i den forbindelse gjøre vurderinger av hvorvidt en ny kommune vil kunne dra nytte av stordriftsfordeler.

I tillegg vil vi gjøre strukturelle vurderinger av de ulike tjenestene på basis av dagens tjenesteproduksjon. Relevante spørsmål herunder er hvorvidt en ny kommunestruktur vil ha direkte

effekt på lokaliseringen av dagens tjenesteproduksjon.

I vurderingen av effektene på myndighetsutøvelse vil vi i all hovedsak fokusere på hvorvidt de nye kommunene på lang sikt vil være bedre i stand til å ivareta rollen som myndighetsutøver. Herunder vil det være sentralt å se på hvorvidt nye kommuner i regionen vil ha bedre forutsetninger for å skape større fagmiljøer med bedre kapasitet innenfor eksempelvis tekniske tjenester og barnevernstjenester. Vi vil i tillegg drøfte hvorvidt nye større kommuner vil være bedre i stand til å redusere omfanget av inhabilitet.

4.2. Samfunns- og næringsutvikling

I en vurdering av dette området vil vi fokusere på kommunenes rolle som samfunns- og næringsutvikler. Herunder vil vi blant annet fokusere på hvorvidt endringer i kommunestruktur kan få konsekvenser for utviklingen i eksempelvis bo- og arbeidsmarkedsregioner, og hvordan de ulike alternativene er med tanke på næringsstrukturer og pendling.

Vi har i tillegg vektlagt å fokusere på de fremtidige kommunenes mulighet til å arbeide

systematiske med næringsutvikling. I vurderingen av effektene vil vi i all hovedsak fokusere på å vurdere hvorvidt de nye kommunene vil på lang sikt være bedre i stand til å ivareta rollen som samfunnsutvikler. Herunder vil det være sentralt å se på hvorvidt nye kommuner i regionen vil ha bedre forutsetninger for å skape større fagmiljøer med bedre kapasitet innenfor eksempelvis planarbeidet.

4.3. Lokaldemokrati

I utredningsnotat D gjorde vi en analyse av det lokalpolitiske landskapet i Salten og tok for oss eventuelle lokalpolitiske konsekvenser av en endring i regionens kommunestruktur. Alle kommunene i Salten praktiserer i dag en

formannskapsmodell, med noe variasjon i tilhørende utvalgsstruktur. Det er lite som tyder på at det vil ha stor nytteverdi å gå over til en parlamentarisk modell. Dette med bakgrunn i befolkningsgrunnlaget og de økte

kostnadene som er knyttet til en slik modell. BDOs generelle anbefaling er dermed å videreføre formannskapsmodellen uavhengig av ny fremtidig kommunestruktur.

Under formannskapsmodellen er det flere lovpålagte organ som kommunene allerede er kjent med fra dagens struktur. Disse er nærmere beskrevet i utredningsnotat D: kommunestyre, formannskap, administrasjonsutvalg, kontrollutvalg, valgstyre, eldreråd og råd for funksjonshemmede. Ut over det som er lovpålagt vil man måtte ta stilling til hvorvidt man vil opprette egne saksforberedende organ til kommunestyret (kommunestyrekomiteer) eller delegerer avgjørelsesmyndighet til faste utvalg med definerte ansvarsområder. Sistnevnte modell med faste utvalg er den mest utbredte blant dagens kommuner i regionen og vil dermed være godt kjent. Bodø har som eneste kommune i Salten praktisert en modell som kombinerer bruken av faste utvalg og kommunestyrekomiteer. Det kan være interessant å se på om dette er en modell som

med fordel kan videreføres i flere av de foreslåtte alternativene under kommunereformen. I tillegg vil vi også vurdere mulighetsrommet i kommuneloven, som er rettet mot kommunedelsutvalg.

Vår kartlegging viser at per i dag har alle kommunene i Salten valgt å ha flere kommunestyrerepresentanter enn lovens minstekrav. Totalt finnes det dermed 209 folkevalgte kommunestyrerepresentanter fordelt på de ni Saltenkommunene. Kommuneloven legger ingen føringer for maksimum antall kommunestyrerepresentanter, men det er ingen tvil om at de ulike alternativene for sammenslåing også vil medføre en sterk reduksjon i antallet kommunestyrerepresentanter totalt sett i regionen. BDO har derfor adressert hvordan man best mulig kan tilrettelegge for at man selv med færre kommunestyrerepresentanter fortsatt klarer å ivareta ombudsrollen og sikre innbyggermedvirkning i beslutningsprosessene i etterkant av kommunereformen.

4.4. Økonomi

Som del av den økonomiske gjennomgangen for det enkelte alternativ vil vi sammenfatte status og utfordringer for de aktuelle kommunene som inngår i alternativet, samt en overordnet vurdering av økonomiske konsekvenser. Vi vil også se på effekter i forhold til inntektsoverføringer og øvrige tilskuddsordninger som vil være gjeldende ved det enkelte alternativ. Det er i samråd med oppdragsgiver besluttet at den økonomiske vurderingen av de ulike alternativene skal være på

et overordnet og generelt nivå, og det vil derfor ikke bli gjort forsøk på å regne ut innsparingspotensialer eller lignende innenfor de ulike tjenestoområdene. Dette hovedsakelig på grunn av usikkerheten som vil være knyttet til slike beregninger. Vi vil i tillegg vurdere konkrete tilskudd og økonomiske virkemidler som følge av de ulike alternativene og i tillegg se på inntekter og påvirkning på konsekvenskraft og andre inntekter knyttet til kraft.

5. Null-Alternativet

5.1. Tjenesteyter

5.1.1. Vurdering av primærtjenestene

Barnehagesektoren

Gjennomgangen i delrapport B viste at utgiftene knyttet til dette tjenesteområdet varierer forholdsvis lite mellom kommunene, med unntak av Sørfold som i 2013 hadde de høyeste utgiftene. Gjennomsnittet for Saltenkommunene vedrørende utgiftene er derimot noe høyere sammenlignet med gjennomsnittet for Nordland og landet uten Oslo. Kommunene i Salten bruker i gjennomsnitt 9 500 kroner mer per barn i barnehagealder sammenlignet med gjennomsnittet for landet. Årsakene til dette skyldes blant annet fraværet av private barnehager i flertallet av kommunene, flere små

barnehager og høy andel ekstra ressurser til styrket tilbud for førskolebarn. Et annet viktig moment er reiseavstandene i regionen og innad i flere kommuner som medfører klare smådriftsulempere. En ny kommunestruktur vil nødvendigvis ikke ha de dramatiske endringene på barnehagesektoren i Salten, ettersom barnehagene mest sannsynlig vil være lokalisert der de er per dags dato. Dette innebærer at dagens null-alternativ ikke nødvendigvis vurderes dårligere sammenlignet med eksempelvis Saltensamlet.

Grunnskolesektoren

I delrapport B så vi at det var relativt store forskjeller mellom kommunene i region vedrørende utgifter til dette tjenesteområdet. Analysene viste klare stordriftsfordeler knyttet til det å være en stor kommune er en årsaksfaktor som forklarer mye av variasjonen i utgifter. Større kommuner, som Bodø, har ofte større skoler sammenlignet med de mindre kommuner. En ny kommunestruktur vil nødvendigvis ikke ha de store endringene på

grunnskolesektoren i Salten ettersom skolene vil være lokalisert der de er per dags dato. Dette innebærer at smådriftsulempene fortsatt vil være til stede ettersom man er avhengig av å beholde skoler i små kommuner hvor det er relativt sett få barn. Slik sett vurderer ikke vi det dit hen at null-alternativet er lavere enn de øvrige alternativene i denne analysen.

Pleie- og omsorgssektoren

For dette tjenesteområdet har våre analyser (delrapport B) vist at Bodø har de laveste utgiftene per innbygger. Med unntak av Bodø var det ellers store variasjoner mellom kommunene innenfor både hjemmetjenester og institusjonstjenester. Årsakene til forskjeller mellom kommunene skyldes mange ulike faktorer, som andel brukere, og brukertyngde. Uavhengig av hvilke kommuner som ønsker å slå seg sammen vil fortsatt tjenestene måtte produseres lokalt i de ulike tettstedene i Saltenregionen. Dette innebærer at man ikke nødvendigvis kan dra fordel av stordriftsforde-

ler vedrørende den daglige utførelsen av hjemmetjenester og institusjonstjenester.

Det som derimot er klart er at flere av kommunene i regionen vil ha store utfordringer knyttet til å håndtere de utfordringene som den ventede eldrebølgen vil medføre for kommune-Norge. Mindre kommuner vil også ha store utfordringer knyttet til eventuelle nye oppgaver som overføres til kommunene i forbindelse med gjennomføringen av kommunereformen.

For Salten spesielt forventer man en relativt stor økning i antall eldre. Dette vil påvirke

både behovet for kompetanse og evnen til å tilby kvalitativt gode tjenester. Fra våre samtaler med representanter fra kommunene er det flere som har informert om at man har utfordringer knyttet til rekruttering av personell.

Fra 1. januar 2016 skal også alle kommuner ha etablert et øyeblikkelig døgntilbud. Dette tilbudet er rettet mot pasienter som har behov for medisinsk behandling, men hvor man

Barnevernstjenesten

Innenfor barnevernstjenesten var det spesielt to kommuner (Steigen og Hamarøy) som skilte seg ut med et høyt ressursbruk per innbygger i målgruppen. For Hamarøy skyldes dette i stor grad (mer enn 50 % av nettoutgiftene i 2013) at de har et botiltak for enslige mindreårige flyktninger (Hamarøy internasjonale senter). Steigen, som er den andre kommunen med høyere forbruk til dette tjenesteområdet, har hatt en markant økning i utgiftene de siste fem årene.

5.1.2. Myndighetsutøvelse

Flere av de små kommunene i Salten gav uttrykk for at det kunne være utfordringer knyttet til for tette bånd mellom ansatte og innbyggere. Innenfor enkelte tjenesteområder er det blant annet etablert faste samarbeid ved inhabilitet. I vår gjennomgang av dagens status innenfor myndighetsutøvelse har vi også sett at flere kommuner i regionen har utfordringer knyttet til små fagmiljøer og følgelig begrenset kapasitet i egen organisasjon. Med unntak av regionens største kommune Bodø, mener vi at dagens struktur vil medføre at

ikke har behov for sykehusinnleggelse. Per dags dato vurderer vi det dit hen at dette er en utfordring for de fleste kommunene i Salten (med unntak av Bodø).

Vi vurderer det derfor slik, på bakgrunn av den forventede demografiske utviklingen og behovet for nye tjenester og utfordringer man har i dag, at dagens kommunestruktur er mindre hensiktsmessig sammenlignet med de andre alternativene.

For de aller fleste kommunene i Salten er dette et tjenesteområde som er forholdvis lite målt i antall ansatte, men som kan være svært kostnadskrevende om ikke kommunene har personell med kompetanse og erfaring til å drive tjenesten. Vi vurderer derfor nullalternativet til å være utfordrende for kommunene i fremtiden og at man således kan utnytte synergieffekter ved en eller flere sammenslåinger i regionen.

man også i fremtiden vil være sårbare for uforutsette hendelser innenfor dette området. Dette kan følgelig løses ved opprettelsen av flere interkommunale samarbeid, men vi mener at det har negative lokaldemokratiske sider som ikke gjør slike etableringer ønskelige.

Vår konklusjon er derfor at dagens kommunestruktur, for flertallet av dagens kommuner, gjør det utfordrende å ivareta dagens rolle som myndighetsutøver.

5.1.3. Administrasjon

Våre analyser viser at Bodø kommune har de laveste utgiftene per innbygger. Analysene viser også at de minste kommunene har de høyeste utgiftene til dette tjenesteområdet. Dette samsvarer med analyser av andre kommuner. Årsaken til dette er vanligvis at både små og store kommuner er avhengig av å ha enkelte grunnfunksjoner som rådmann, øko-

nomiansvarlig, personalansvarlig osv., som andelsmessig vil ta større del av de totale ressursene som kommunene har til rådighet.

Fra den danske reformen har vi sett at kommunen er betraktelig styrket med tanke på administrativ kompetanse og kapasitet. Vi vurderer det derfor dit hen at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig med

tanke på å sikre tilstrekkelig kompetanse og

kapasitet i regionen som en helhet.

5.1.4. Demografi

Prognosene for regionen som helhet viser at det vil være en markant økning i antall eldre i alle kommunene i Salten. Ut i fra statistikken ser vi det vil være en stor endring for gruppen mellom 80-89 år. Dette er en gruppe som har større behov for kommunale omsorgstjenester. Den neste endringen som ser ut til å inntruffe er en økning i aldersgruppen over 90 år. Befolkningsprognosen synliggjør at denne trolig skjer rundt 2030 for samtlige kommuner i Salten.

I tillegg synliggjør analyser av forholdet mellom antall personer som er i aldersgruppen 20-66 år sett opp mot de som er over 80 år, at kommunene vil oppleve utfordringer relatert til endringer i befolkningsstrukturen. Behovet for å tiltrekke seg arbeidsføre personer vil derfor være stort for at kommunen skal kunne håndtere blant annet den forventede befolkningsveksten.

5.2. Samfunns- og næringsutvikling

Som det fremkommer av beskrivelsen i delrapport C har det skjedd en utvikling som trekker kommunene i Salten tettere sammen, og med de planlagte prosjektene knyttet til samferdsel vil denne utviklingen fortsette. Regionen har også fått en kraftig forbedring i bredbåndsdekningen.

Til tross for utviklingen som har funnet sted de seneste årene så er det et faktum at regionen er preget av store geografiske avstander som gjør at det tar lang tid å forflytte seg mellom kommunesentrene i regionen.

Forbedringene innenfor kommunikasjon og infrastruktur vil trolig ikke alene være tilstrekkelig for at man kan definere Salten som et naturlig utviklingsområde, men dette bør også sees i sammenheng med mulighetene for fremtidig organisering av kommunene ut fra ulike alternativer.

I delrapport A gjennomgikk vi blant annet bo- og arbeidsmarkedsregioner. Ved å ta utgangspunkt i NORUTs definisjon finnes det kun en velintegret bo- og arbeidsmarkedsregion i Salten. Kommuner som Meløy, Hamarøy og Steigen ansees ikke for å være en del av den-

ne regionen ettersom arbeidsmarkedet ikke er tett nok integrert med de resterende kommunene som er nærmere tilknyttet Bodø. Flere av de mindre kommunene i regionen vurderes også til å være sårbare for eksempelvis konjunkturendringer ettersom de har liten grad av utpendling og er svært avhengig av en spesifikk bransje. I et regionsperspektiv er samtlige kommuner svært avhengig av offentlig sektor. Man har derfor et stort behov for å kunne tiltrekke seg bedre privat næringsliv.

Tall fra KOSTRA viser at de to største kommunene i regionen, Bodø og Fauske står for nær 50 % av de totale brutto driftsutgiftene på tilrettelegging for næringslivet.

Ser vi dette området i sammenheng med den forventede demografiske utviklingen blir en god og målrettet næringslivsutvikling enda viktigere i årene som kommer. Regionen vil ha store utfordringer knyttet til en stadig eldre befolkning, samt et forventet nedadgående befolkningsgrunnlag som følge av sentralisering. Vi vurderer det derfor dit hen at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig med tanke på fremtidig næringsutvikling i regionen.

5.3. Lokaldemokrati

Analysene av lokaldemokratiet i Salten har vist at de største kommunene har noe lavere valgdeltagelsen. Til tross for dette finner vi ikke at det er en direkte sammenheng mellom antall innbyggere og politisk deltagelse.

Våre analyser peker på flere forhold som tyder på at mindre kommuner som Beiarn, Salt- dal, Steigen, Meløy og Hamarøy har lokalpoli- tiske utfordringer. Herunder kan vi eksempel- vis nevne rekruttering av listekandidater i forkant av kommunevalg. For flere av disse kommunene kan vi heller ikke registrere ek- sempler på innbyggerinitiativ. Dette ble også tatt opp som en svakhet i forbindelse med oppstart av denne utredningen. Årsakene til dette kan selvfølgelig være mange, og rele- vante forklaringer kan være fraflytting, end- ret demografi og for stor nærhet mellom inn- byggerne og de folkevalgte.

En annen interessant utfordring omhandler kapasiteten til de folkevalgte representante-

ne. I et lokaldemokratisk perspektiv dreier dette seg om politikernes evne og mulighet til å håndtere mangfoldet av saker som berører svært ulike tjenesteområder. I en tid hvor tjenesteområdene har blitt så omfattende og så kompleks, er det avgjørende at lokalpoliti- kere har kompetanse og tid til å sette seg inn i saker som fremlegges kommunestyret. I stør- re kommuner som Bodø har man løst dette ved å frikjøpe politikere. I Bodø får hvert parti en ressurs på 0,12 årsverk pr. bystyre- representant. I tillegg får leder av komite for plan, næring og miljø, og leder for komite for levekår 0,5 årsverk i tillegg. I mindre kommu- ner er det i praksis kun ordførerne som er frikjøpt. De små kommunene er således mer avhengig av de folkevalgtes erfaring og kom- petanse.

Vi ser tegn på at flere av kommunene i Salten har lokalpolitiske utfordringer. Hvorvidt dette vil automatisk bli bedre i nye større kommu- ner er det derimot knyttet usikkerhet til.

5.4. Økonomi

Vår gjennomgang av kommunenes driftsresul- tat i delrapport A viser at det er variasjon mellom kommune i Salten. Flere av de mindre kommunene i regionen har hatt store utford- ringer knyttet til å opprettholde stabile gode resultater over tid.

God økonomisk kontroll og styring vil alltid være avgjørende for at kommunene skal kun- ne tilby innbyggerne gode og stabile tjenes- ter. I Salten er spørsmålet derfor om dagens struktur er hensiktsmessig for å kunne oppnå dette?

Vi vurderer null-alternativet dit hen at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig. Dette begrunner vi blant annet med at flere

av kommunene er for små til å kunne sikre gode resultater og tjenester over tid. I tillegg mener vi at større kommuner i regionen vil kunne medføre en mulighet til å sikre økt kapasitet og bedret kompetanse innad i egen organisasjon. Dette er noe de små kommune- ne ikke har økonomisk handlingsrom til å byg- ge opp per dags dato.

Videre er det viktig å påpeke at basert på de signalene som er kommet fra regjeringen vil ikke det økonomiske fundamentet som de små kommunene har i dag bli videreført etter at reformen er gjennomført. Det er varslet at det i forbindelse med kommuneøkonomipro- posisjonen for 2017 vil bli presentert et nytt inntektssystem for kommunene.

6. Saltensamlet

6.1. Overordnet Beskrivelse av alternativet

I dette alternativet vil Salten regionen gå fra ni kommuner til å danne én felles storkom-

mune. Kommunen vil ha et befolkningsgrunnlag på om lag 80.519 innbyggere.

6.2. Tjenesteyter

6.2.1. Vurdering av effektene på primærtjenestene

Barnehage

En ny kommunestruktur vil ikke ha store effekter på barnehagesektoren i Salten, ettersom barnehagene mest sannsynlig vil være lokalisert der de er per dags dato. En ny storkommune vil derfor ha utfordringer knyttet til en spredt barnehagestruktur, men det vil ikke kunne endre seg så lenge det er befolkningsgrunnlag for videre drift av barnehagetjenester i alle dagens kommuner. En ny storkommune vil derimot kunne være bedre i stand til å skape et mer helhetlig og forutsigbart tilbud for innbyggerne ettersom man vil kunne etablere større miljøer som er rettet mot eksempelvis spesialundervisning. Herunder kan man dra nytte av kompetansen til en rekke ansatte og vil kunne således bidra til å gi barn med ekstra behov et bedre tilbud.

Etableringen av en ny storkommune innebærer allikevel at smådriftsulempene fortsatt vil være til stede ettersom man er avhengig av å beholde barnehager i små kommuner hvor det er relativt sett få barn. Det som derimot kan bli endret er innslaget av private barnehager i kommuner som per dags dato ikke har dette. En ny storkommune i Salten vil ha en relativt stor andel med private barnehager. Dette kan bidra til å redusere utgiftene noe på sikt. Videre vil det være mulig for en ny kommune å standardisere oppholdsbetalingen, slik at man utnytter kommunens inntektsmuligheter under forutsetning av at det er politisk tilslutning til dette.

Grunnskole

En ny kommunestruktur vil nødvendigvis ikke ha de store endringene på grunnskolesektoren i Salten, ettersom skolene vil være lokalisert der de er per dags dato. Dette innebærer at smådriftsulempene fortsatt vil være til stede ettersom man er avhengig av å beholde skoler i små kommuner hvor det er relativt sett få barn. En ny storkommune vil derimot kunne være bedre i stand til å gi et bredt tilbud innenfor eksempelvis spesialundervisning og

man vil kunne dra nytte av kompetansen til en rekke ansatte og vil kunne således bidra til å gi barn med ekstra behov et bedre tilbud. Man vil i tillegg ha bedre forutsetninger for å drive fagutvikling og etter- og videreutdanning av lærere. På sikt mener vi derfor at grunnskoletilbudet til regionens barn kan bli styrket som følge av en ny større kommune i regionen.

Pleie- og omsorg

I all hovedsak vil tjenester innenfor dette området også leveres lokalt i de ulike tettstedene i Saltenregionen. Dette innebærer at man ikke nødvendigvis kan dra fordel av stordriftsfordeler vedrørende den daglige utførel-

sen av hjemmetjenester og institusjonstjenester. Det som derimot er klart er at større kommuner vil kunne være bedre rustet til å håndtere de utfordringene som den ventede eldrebølgen vil medføre for kommune-Norge,

og ha bedre mulighet til å håndtere eventuelle nye oppgaver som overføres til kommunene i forbindelse med gjennomføringen av kommunereformen.

For Salten spesielt så forventer man en relativt stor økning i antall eldre. Dette vil påvirke både behovet for kompetanse og kapasitet til å tilby kvalitativt gode tjenester.

Barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten er et av de fagområdene der det er mulig å tenke seg endringer i forlengelsen av en endring i kommunestrukturen. I dag er det lite samarbeid mellom kommune i Salten på dette tjenesteområdet. Hamarøy deltar i et interkommunalt samarbeid med Tysfjord, Beiarn kjøper tjenester fra Saltdal, og Meløy har startet sonderinger med andre kommuner med tanke på å etablere et samarbeid om denne tjenesten. For de aller fleste kommunene i Salten er dette områder som er

Vi vurderer det derfor slik at, på bakgrunn av den forventede demografiske utviklingen, behovet for nye tjenester og utfordringer man har i dag, at man vil kunne få synergieffekter ved å slå seg sammen. Man vil kunne etablere større miljøer som kunne være bedre i stand til å tilby ett bredt spekter av tjenester, og man vil kunne frigi midler som går til administrative stillinger til tjenesteproduksjon.

forholdvis små målt i antall ansatte, men som kan være svært kostnadskrevende om ikke kommunene har personell med kompetanse og erfaring til å drive tjenesten. En ny storkommune vil således være mye bedre rustet til å håndtere komplekse oppgaver innenfor dette tjenesteområdet ettersom man vil kunne dra fordel av samarbeid mellom et mye større antall ansatte. Dette vil videre bidra til å styrke både kompetansen og kapasiteten i Salten vedrørende barnevernstjenester.

6.2.2. Myndighetsutøvelse

En ny storkommune i Salten vil kunne få større kapasitet rettet mot myndighetsutøvelse innenfor eksempelvis barneverns- og tekniske tjenester. Samlet sett vil en ny kommune (forutsatt at man opprettholder alle årsverkene som er knyttet opp til disse tjenesteområdene) ha rundt 250 avtalte årsverk knyttet til barnevern-/sosialtjenesten og ca. 168 årsverk knyttet til tekniske tjenester.¹ Dette vil innebære at mindre kommuner i regionen vil være betydelig mindre sårbare sammenlignet med dagens situasjon.

Videre så har flere av de små kommunene i Salten gitt uttrykk for at det kunne være utfordringer knyttet til for tette bånd mellom ansatte og innbyggere. Innenfor enkelte tjenesteområder er det blant annet etablert faste samarbeid ved inhabilitet. Denne utfordringen vil således bli løst gjennom etableringen av en ny storkommune.

Det vil derimot kunne oppstå stordriftsulepper gjennom en sammenslåing av alle kommunene innenfor dette tjenesteområdet. Flere rapporter har fremhevet det interne samarbeidet om utsatte grupper fungerer relativt godt i små kommuner og at større kommuner har utfordringer knyttet til samordning av tjenester på tvers geografiske områder. Dette mener vi allikevel ikke kan vektes på lik linje med de ovennevnte fordelene. Vi mener således at en ny storkommune vil være bedre rustet med hensyn til både kompetanse, kapasitet og rekruttering sammenlignet med kommunene hver for seg.

---

¹ Tall hentet fra KOSTRA – Sysselsetting i kommunen for 2014.

6.2.3. Administrasjonen

En samlet Saltenkommune vil kunne realisere stordriftsfordeler knyttet til administrasjonstjenester. Årsaken til dette er at både små og store kommuner er avhengig av å ha enkelte grunnfunksjoner som rådmann, økonomiansvarlig, personalansvarlig osv., som andelsmessig vil ta større del av de totale ressursene som kommunene har til rådighet. I tillegg til at man vil ha mulighet til å redusere de samlede utgiftene knyttet til administrasjonstjenester, så vil man også ha mulighet for å øke kompetansen og kapasiteten i organisasjonen. Uavhengig om man velger å sentralisere alle eller deler av administrasjonstjenestene, så vil man i større grad, sammenlignet

med dagens situasjon, ha mulighet til å dra fordel av en bredere og større kompetanse innad i organisasjonen.

Dette vil særlig komme de mindre kommunene til gode, som har fortalt om utfordringer knyttet til å bygge sterke fagmiljøer innenfor administrasjonstjenester. Trolig vil en ny storkommune ikke ha de samme rekrutteringsutfordringene som flere av de små kommunene har i dag. En bedret kompetanse og kapasitet i sentraladministrasjonen vil i tillegg kunne ha positive lokaldemokratiske effekter. En større organisasjon vil i større grad kunne bistå i utredningsarbeid som løpende bestilles av lokalpolitikere.

6.2.4. Redusert behov for interkommunale samarbeid

En ny storkommune i Salten vil ha store effekter på interkommunale samarbeid. I all hovedsak vil det redusere behovet for samarbeid på tvers av ulike kommuner innad i regionen.

Herunder finner vi følgende samarbeid som vil bli overflødig i ny storkommune fordelt på ulike tjenester:

Administrasjon

- Interkommunal kommunerevisjon i Salten
- Felles kontrollutvalgssekretariat i Salten
- Felles samarbeid om innkjøp av tjenester i Salten
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Gildeskål
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Beiarn
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Saltdal
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Sørfold

Pleie- og omsorgstjenester

- Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
- Legevaktsamarbeid Bodø-Beiarn
- Fauske/Sørfold Legevakt
- Jordmortjeneste Fauske-Sørfold

Barnehage og Grunnskole

- PPT Indre Salten som inkluderer Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold og Steigen
- RKK Indre Salten som består av Meløy, Gildeskål, Saltdal, Fauske, Sørfold og Steigen
- 4k-samarbeid om muntlig eksamen i Indre Salten som inkluderer Steigen, Sørfold, Fauske, Saltdal og Beiarn.
- Felles skoleskyss indre Salten som inkluderer Sørfold, Fauske og Saltdal
- Grunnskolesamarbeid Sørfold-Fauske
- Grunnskolestjenester Rødøy-Meløy

Barnevern og Sosialtjenester

- Beiarn og Saltdal interkommunale samarbeid om barnevernstjenester
- NAV hjelpemiddelsentralen som inkluderer alle Saltenkommunene
- Samarbeid mellom barnevernledere Salten som inkluderer alle Saltenkommunene

Samarbeid på andre områder

- Salten Brann IKS
- Geodatasamarbeid Salten
- Salten Kartdata AS
- Regionalt næringsfond Salten
- IRIS Salten IKS som inkluderer avfallshåndtering, interkommunal utvikling og strategisk eierskap
- Salten Friluftsråd

I tillegg vil interkommunale samarbeid som også involverer kommuner utenfor Salten bli berørt. Disse vil følgelig måtte endres som følge av en ny storkommune i Salten. Eksempler på dette er:

- PPT Bodø, Verøy og Røst
- Krisesenteret i Salten (som eies av Bodø og inkluderer Røst og Verøy i tillegg til Salten kommunene)

6.3. Samfunnsutvikling

6.3.1. En naturlig BA/BAS region?

Innad i Salten så finnes det i all hovedsak to naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner om vi tar utgangspunkt i NIBR sin definisjon. Disse to regionene er Bodø og Gildeskål samt Saltdal, Fauske og Sørfold. Om vi deretter tar utgangspunkt i en utvidet definisjon av bo- og arbeidsmarkeder så kan disse to regioner behandles som en region. NORUT operer med en slik utvidet bo- og arbeidsmarkedsregion ettersom det blant annet foregår mye pendling mellom Fauske og Bodø. Dette innebærer at vi da kun har en bo- og arbeidsmarkedsregion i en ny storkommune i Salten som innebefatter fem kommuner. De resterende kommunene Hamarøy, Steigen, Meløy og Beiarn har

- Overgrepsmottak Bodø som dekker Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Sørfold og Værøy

Ettersom en ny storkommune i Salten vil redusere behovet for interkommunale samarbeid, så vil man kunne redusere det demokratiske underskuddet. Særlig er det viktig innenfor tjenester som daglig berører deler av befolkningen med særskilte behov, hvor det er et administrativt og politisk viktig ansvar å følge opp.

derimot ikke tydelige integrerte bo- og arbeidsmarkedsmarkeder med andre kommuner.

Den nye storkommunen vil derimot måtte søke å utvikle et mer integrert arbeidsmarked. Dette vil naturlig være avhengig av en utvikling i infrastruktur med særlig henblikk på utviklingen i transportinfrastruktur. Per dags dato er avstandene mellom eksempelvis Meløy i Sør og Hamarøy i nord for store til at det er naturlig at det foregår pendling mellom disse kommunene. Enda viktigere er utviklingen i transportinfrastrukturen fra Bodø til områder som Hamarøy og Meløy slik at en ny storkommune bedre kan utnytte potensialet som ligger i regionen.

6.3.2. En bærekraftig kommune?

I utredningsnotat A tok vi utgangspunkt i særlig tre forhold når vi så på dagens status vedrørende næringsutvikling blant kommunene. Disse forholdene var:

- Bransjespesialisering
- Offentlig sektor
- Pendling

Samlet sett har en ny storkommune en mer jevn fordeling mellom næringene. Ved å benytte store og antatt bærekraftige bykommuner som Bergen og Trondheim som sammenligningsgrunnlag, ser vi at næringsstrukturen i disse i stor grad er sammenfal-

lende med strukturen i Salten samlet sett. Salten samlet har flere næringer og støtte seg på og vil således være mindre sårbare for eksterne svingninger i enkelte markeder.

Sammenlignet med disse byene er Saltenregionen derimot noe mer avhengig av offentlig sektor. Offentlig sektor står for om lag 43 % av sysselsettingen i regionen, noe som anses for å være relativt høyt.

Sysselsatte personer etter arbeidssted	Bergen	Trondheim	Salten
	2013	2013	2013
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	0 %	0 %	3 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	4 %	1 %	0 %
10-33 Industri	6 %	6 %	6 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1 %	1 %	2 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	7 %	8 %	9 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	13 %	13 %	12 %
49-53 Transport og lagring	5 %	4 %	7 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	4 %	4 %	3 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	4 %	4 %	2 %
64-66 Finansiering og forsikring	3 %	2 %	1 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	7 %	10 %	4 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	7 %	6 %	3 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	6 %	5 %	10 %
85 Undervisning	8 %	11 %	9 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	19 %	19 %	24 %
90-99 Personlig tjenesteyting	4 %	4 %	3 %
00 Uoppgitt	0 %	0 %	0 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

Tabell 1: Oversikt over andel sysselsatte personer etter arbeidssted og næring i 2013. Kilde: SSB

Om vi deretter ser på andelen som pendler inn og ut av en ny storkommune, ser vi også her at en ny storkommune har en mer bære-

kraftig sammensetting, sammenlignet med kommunene hver for seg.

	Antall	Prosentvis andel
Sysselsatte totalt i regionen	41594	-
Utpendlere	2995	7 %
Innpendlere	2262	5 %

Tabell 2: Oversikt over inn- og utpendling i Salten region

6.3.3. Transportinfrastruktur og avstander

I utredningsnotat C fokuserte utredningen på samferdsel og særlig på transportinfrastruktur. Vi så at avstandene mellom kommunene er relativt store og at det er spesielle utfordringer knyttet til de nordligste og sørligste kommunene i regionen med tanke på transportinfrastruktur og følgelig reiseavstander.

For en ny storkommune i Salten vil det være store avstander mellom tettstedene. Mellom Oppeid i nord og Ørnes i Meløy i sør er det nærmere 300 km. Ettersom Bodø vil være det naturlige sentrumet for en ny storkommune er

avstandene til Bodø av særlig relevans. Her igjen ser vi at avstandene til Meløy, Steigen og Hamarøy er stor målt i reisetid. Fra Hamarøy til Bodø er det over 3 timer kjørevei.

Til tross for at bredbåndsinfrastrukturen har bedre seg betraktelig de siste 10 årene er det fortsatt store infrastrukturutfordringer som gjør at en ny storkommune ikke vil kunne definere seg som et naturlig utviklingsområde. En ny storkommune må således måtte gjennomføre store investeringer i samferdsel, og ettersom det er fylkeskommunen som i all

hovedsak styrer dette, vil ikke etableringen av ny storkommune automatisk kunne gjennomføre nødvendig investeringer. En ny storkommune i Salten vil derimot kunne få en sterkere innflytelse inn i fylkeskommunen og

vil kunne bidra til at en sterkere prioritering av denne regionen.

6.3.4. Lokal strategisk næringsutvikling

Per dags dato er Bodø den eneste kommunen som har et lokalt næringsutviklingsmiljø internt i kommunen. Andre kommuner som Beiarn, Meløy, Fauske og Saltdal prioriterer også å investere i tilrettelegging og bistand for næringslivet i Salten, men dette er ikke like synlig gjennom kommunenes regnskaper. Dette skyldes at flere av kommunene har etablert næringsfond, kommunale foretak og interkommunale samarbeid med lokale næringslivsaktører. Eksempler på dette er Fauna KF i Fauske, Meløy Næringsutvikling, Hamarøy kommunale næringsfond og Bodø Regionens Utviklingsselskap. Det faktum at det er svært mange ulike aktører som jobber med næringsutvikling gjør det utfordrende å skape en felles strategi i regionen. Således vil en sam-

let Saltenkommune kunne være bedre i stand til å ivareta næringslivets interesser, og følgelig gjennomføre strategiske tiltak for å øke det private næringslivets aktivitet i regionen som en helhet. Som vi har sett fra tidligere analyser i denne hovedrapporten, samt utredningsnotatene, er regionen preget av en sterk offentlig sektor. Ved å samle ressurser knyttet til utvikling av næringslivet tror vi at man er bedre rustet til å gjennomføre felles tiltak på tvers av regionen som vil kunne potensielt komme alle områder i en ny storkommune til gode. En ny storkommune er således bedre rustet til å arbeide strategisk med næringsutviklingsarbeid sammenlignet med kommunene hver for seg.

6.4. Lokaldemokrati

6.4.1. Lokaldemokrati

En ny storkommune i Salten vil ha rundt 80 000 innbyggere og et samlet areal 11 261 km². Denne kommunen vil således bli større enn dagens største kommune, Kautokeino, som har et areal på 9 706 km². I det som dermed blir Norges største kommune målt i areal, og Nord-Norges største kommune målt i innbyggertall, vil det være viktig å sørge for at politikerne klarer å ivareta ombudsrollen og at man sikrer innbyggermedvirkning i beslutningsprosessen til tross for størrelsen.

I utredningsnotat D gikk vi nærmere inn på hva som må til for å ivareta og videreutvikle det nærdemokratiske engasjementet i alle geografiske deler av en kommune. En modell med lokale kommunedelsutvalg synes etter BDOs vurdering å være en god løsning som kan bidra til å knytte tettere kontakt mellom innbyggerne og politikerne til tross for større geografiske avstander i Salten kommune. Bo-

dø kommune har allerede erfaring med bruk av kommunedelsutvalg ved tidligere kommunesammenslåinger. Tradisjonelt sett har slike lokale utvalg blitt brukt som rene høringsorganer for saker som berører utvalgets geografiske område. Kommunelovens § 12 åpner derimot for en mye større spennvidde når det gjelder arbeidsoppgavene som potensielt kan delegeres til kommunedelsutvalg. Det kan derfor tenkes at det i Salten, hvor det er store avstander og allerede veletablerte lokalsentra, kan være naturlig å se på en modell hvor det opprettes flere kommunedelsutvalg med varierende grad av avgjørelsesmyndighet.

6.4.2. Lokalutvalgsmodell

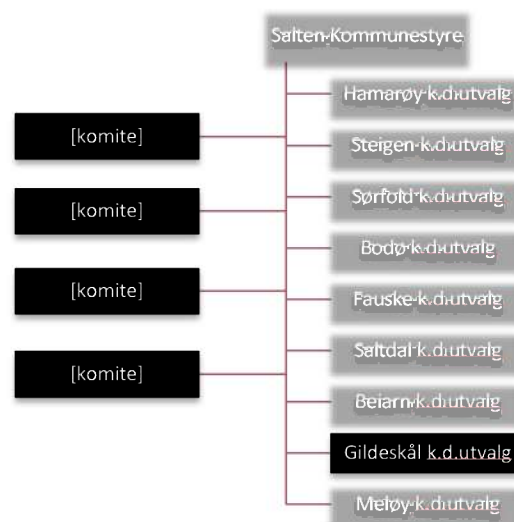
Dersom kommunen velger å benytte en kommunedelsutvalgsmodell vil det bli nødvendig å finne en god deling med tanke på hvilke oppgaver som skal ligge til en sentraladministrasjon. Dette vil naturlig være fellestjenester som HR, regnskap, lønn etc., samt oppgaver knyttet til myndighetsutøvelse - hvorav tekniske tjenester, barnevern, skjenkebevilgninger og spesialiserte pleie- og omsorgsoppgaver kanskje er de tydeligste eksemplene på slike oppgaver. I tillegg vil det også være naturlig med sentralisering av tiltak rettet mot næringslivet, eller i hvert fall en felles koordinering av dette. Dette er oppgaver som det i mange kommuner er stort fokus på i dag. BDO vektlegger derfor at oppgavefordelingen mellom det sentrale kommunestyret og kommunedelsutvalgene vil være viktig å avklare i forbindelse med forhandlingene knyttet til endringen i kommunestrukturen. Ut over dette vil flere av kommunens kjernetjenester kunne desentraliseres og den aktive utøvelsen av tjenestene gjøres lokalt i kommunedelene. Kommunedelsutvalgene vil kunne tildeles beslutningsmyndighet og budsjettansvar ovenfor viktige tjenester i sitt lokalsamfunn, slik det for eksempel er gjort for bydelene i Oslo. Der er hver bydel delegert ansvar for kommunale tjenester innenfor følgende hovedområder:

- Barn, unge og familie
- Bolig og sosial
- Helse og omsorg
- Natur, kultur og fritid

Med denne delegeringen følger også budsjettfullmakt for hvert område. Bystyret i Oslo vedtar årlige rammebevilgninger til bydelene, men det er opp til hvert bydelsutvalg selv å allokere budsjett for sin bydel innenfor disse rammebevilgningene. I hvilken grad kommunedelsutvalgene skal ha disposisjonsrett over tidligere opparbeidede fond mener vi også vil være et vesentlig punkt å avklare i forbindelse med forhandlingene. Det samme kan gjelde disponering av løpende inntekter som for eksempel konsesjonsavgiften. Innenfor dagens lovverk står kommunene forholdsvis fritt til å

delegere myndighet til politiske utvalg eller til kommunens rådmann. I Oslo har hver bydel også en faglig og administrativ leder for bydelens tjenesteområder i bydelsdirektøren. Bydelsdirektøren fungerer i stor grad i tilsvarende rolle som administrasjonssjefen i en vanlig kommune og kan videredelegeres avgjørelsesmyndighet fra bydelsutvalget, som igjen har fått delegert avgjørelsesmyndighet fra bystyret.

Et annet område hvor det kan være særlig nyttig å involvere kommunedelsutvalgene er i kommunale plan- og arealsaker. Loven åpner for at saker som i dag ofte er delegert til egne planutvalg, i prinsippet kan delegeres til kommunedelsutvalg. Om det ikke delegeres avgjørelsesmyndighet burde kommunedelsutvalgene i alle tilfeller involveres som høringsinstans i saker innenfor dets geografiske ansvarsområde. Man vil da sikre at plansaker og arealkonflikter behandles av delutvalg med god kjennskap til lokale forhold, og det vil gi lokalsamfunnet direkte påvirkningsmulighet i saker som angår dem.

6.4.3. Saltensamlet

I en ny storkommune i Salten vil det være naturlig å tenke seg en modell med kommunedelsutvalg som tar utgangspunkt i de opprinnelige kommunegrensene. Dette fordi det allerede er etablert fungerende partipolitiske organisasjonen innenfor dagens kommunestruktur. Hvorvidt dette også skal gjelde for Bodø har vi ikke tatt konkret stilling til. Grunnet befolkningsstørrelsen kan det være naturlig at Bodø deles inn i flere kommunedeler. Andre faktorer som spiller på en slik inndeling vil blant annet være reiseavstander, infrastruktur, og dagens tjenestetilbud. I en slik modell vil hvert kommunedelsutvalg kunne tildeles beslutnings- og budsjettansvar for tjenesteområder som man blir enige om i forbindelse med forhandlingene om kommunestrukturen. Oppgaver som ofte legges til slike utvalg er barnehager, helsestasjoner, NAV, hjemmetjenester, sykehjem og kultur-, fritids- og aktivitetstilbud, men det er ikke hindringer i loven til også å legge oppgaver innenfor tjenesteområdene som tekniske tjenester, næringsutvikling eller kirke for å nevne noen. Som omtalt over er det opp til den nye kommunen å finne den beste fordelingen av ansvar og myndighet mellom de besluttede organene i kommunen.

Administrasjonen og utøvelsen av de tjenestene som man blir enige om at skal ligge lokalt, vil dermed falle inn under kommunedelsadministrasjonen og kommunedelsdirektøren - som igjen er underlagt kommunedelsutvalget.

Foruten kommunestyret, formannskapet, de øvrige lovpålagte organene og kommunedelsutvalgene, er det BDOs vurdering at det vil

være hensiktsmessig for Saltensamlet å fordele den kommunale virksomheten på flere kommunestyrekomiteer, slik som vist i figur 1.

Disse komiteene vil bidra til å utforme kommunens politikk gjennom å fungere som saksforberedende organ innenfor definerte ansvarsområder. Hvordan slike komiteer struktureres vil avhenge av hvordan den endelige kommunemodellen blir seende ut, men et eksempel kan være å ha fire komiteer fordelt på områdene *samferdsel og miljø, oppvekst og levekår, næring og utvikling, samt finans*.

Uavhengig av om man velger en modell hvor kommunedelsutvalgene er rene høringsorganer, har beslutningsmyndighet eller er en kombinasjon av begge, er det nødvendig med forutsigbare og kompetente administrative ressurser for å sikre et vel fungerende kommunedelsutvalg. Allokerte administrative ressurser må stå i stil med delegerte ansvarsområder og avgjørelsesmyndighet for å sikre god saksgang og gjennomføring av vedtak. Velges det en modell hvor myndighet over deler av det kommunale tjenestetilbudet delegeres til kommunedelen vil det innebære at administrasjonen må være tilstrekkelig dimensjonert til både å fungere som saksforberedende organ til politiske organer og til å sikre en god oppfølging av tjenesteutøvelsen. En modell med mindre avgjørelsesmyndighet og færre ansvarsområder vil likeledes fordre en mindre administrasjon. I noen tilfeller kan det også vurderes om det vil være hensiktsmessig å benytte sentrale administrative ressurser, eller ressurser på tvers av kommunedelsutvalg for å sikre effektiv ressursutnyttelse.

6.4.4. Utvalgssammensetning

Når det gjelder kommunedelsutvalgets sammensetning, åpner kommuneloven for at medlemmene enten kan velges direkte av innbyggerne i vedkommende kommunedel eller oppnevnes av kommunestyret. I en modell der medlemmene velges direkte kan det oppstå situasjoner der det er stor politisk avstand

mellom posisjonen i bystyret og kommunedelsutvalget. Dette er mindre aktuelt i en modell der medlemmene utpekes av bystyret, og der den samlede fordelingen av medlemmer i kommunedelsutvalgene skal representere sammensetningen i bystyret.

6.5. Økonomi

6.5.1. Inntektsmodell og konkrete tilskudd

I forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen for 2015 ble det vedtatt noen økonomiske virkemidler som er knyttet til reformen.

a) Dekning av engangskostnader

I forbindelse med gjennomføring av endringer i kommunestrukturen vil det påløpe kostnader. Eksempler på engangskostnader er utgifter til felles folkevalgt nemnd, prosjektorga-

nisasjon, involvering av innbyggerne, tiltak for felles kultur, harmonisering av IKT og andre systemer mm. Hvor mye den nye sammenslåtte kommunen vil få til å dekke disse utgiftene er regulert ut fra hvor mange kommuner som inngår i sammenslåingen, og hvor stor den nye kommunen er målt i antall innbyggere.

Antall kommuner og innbyggere	0- 19 999	20 - 49 999	50000 - 99 999	Over 100 000
2 kommuner	20 mill.kr.	25 mill.kr.	30 mill.kr.	35 mill.kr.
3 kommuner	30 mill.kr.	35 mill.kr.	40 mill.kr.	45 mill.kr.
4 kommuner	40 mill.kr.	45 mill.kr.	50 mill.kr.	55 mill.kr.
5 kommuner	50 mill.kr.	55 mill.kr.	60 mill.kr.	65 mill.kr.

Tabell 3: Tabellen viser hvor mye man vil motta til dekning av engangskostnader. Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

b) Reformstøtte

Reformstøtte er et engangsbeløp som den nye kommunen får til fri benyttelse på sammenslåingstidspunktet, og er basert på antall innbyggere i den sammenslåtte kommunen.

Antall innbyggere etter sammenslåingen	Reformstøtte
0 - 14 999	5 mill.kr.
15 000 - 29 999	20 mill.kr.
30 000 - 49 999	25 mill.kr.
Over 50 000	30 mill.kr.

Tabell 4: Tabellen viser omfanget på reformstøtten. Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

c) Inndelingstilskudd

Ordningen med inndelingstilskudd, som ble etablert i 2002, er beskrevet i kommuneøkonomiproposisjonen. Den skal sikre en kompensasjon til sammenslåtte kommuner for bortfall av inntekter som blant annet småkommunetil-

skudd, basistilskudd og ulike distriktstilskudd. Slik ordningen står beskrevet, og slik den har blitt utdypet i ulike sammenhenger, skal kommunene motta inndelingstilskuddet i 15 år, før det gradvis trappes ned over 5 år.

d) Gjennomgang av inntektssystemet for kommunesektoren

Regjeringen har varslet en gjennomgang av inntektssystemet, som skal legges frem som en del av kommuneøkonomiproposisjonen for 2017. Denne skal blant annet ta utgangspunkt i oppgavene som er vedtatt å overføre til kommunene. Videre har det kommet signaler

fra regjeringen om at dagens ordning med å kompensere de små kommunene for smådriftsulempene ikke ønskes videreført. I dagens inntektssystem skjer denne kompensasjonen av småkommunene særskilt gjennom bruken og vektingen av det såkalte basiskrite-

riet. Borgeutvalget beskriver kriteriets funksjon slik: «Gjennom basiskriteriet i utgiftsutjevningen får de minste kommunene full

kompensasjon for smådriftsulempene» (NOU 2005, s 292).

6.5.2. Kraft

Ordningen med konsesjonskraft medfører at eier av kraftverket skal avgi inntil 10 % av kraftgrunnlaget som konsesjonskraft til kommunene og fylkeskommunen der kraftanlegget ligger til selvkost. Denne ordningen er begrenset oppad til forbruket til alminnelig elektrisitetsforsyning innenfor kommunenes grenser.

- Ved beregning av den alminnelige elforsyning har NVE beskrevet hva som skal regnes med:
- husholdninger
- jordbruk
- anleggsvirksomhet
- tjenesteytende næringer
- transport
- bergverk
- industri (ikke kraftintensiv industri og treforedling).
- Elkraft til togdrift (transport) skal inngå i alminnelig forbruk.
- Forbruket av elkraft i kraftstasjoner, kraftselskapenes administrasjonsbygninger mv. Mens kraft som går til kraftverkets drift;

pumping, magnetisering, drift av hydrauliske anlegg mv. ikke skal medregnes i behovet til alminnelig elforsyning.

Dersom dette er lavere enn de 10 % som kommunene har mulighet til å hente ut i konsesjonskraft tilfaller differansen fylkeskommunen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har anbefalt at kommuner, som er i en prosess med tanke på å endre kommunestrukturen og der dette får konsekvenser uttak av konsesjonskraft, informerer fylkeskommunen på et tidligst mulig tidspunkt.

I forbindelse med vurderingene som skal gjøres knyttet til utredning av kommunestruktur kan det forekomme at kraftkommuner med begrenset antall innbyggere slår seg sammen med kommuner med et større innbyggertall med lite eller ingen konsesjonskraft. I slike tilfeller vil den nye kommunens behov for allmenn elforsyning øke. En større del av konsesjonskraften vil dermed gå til den nye kommunen, mens fylkets mengde blir tilsvarende redusert.

Kommune	Konsesjonskraftmengde i kommunene	Beregnet alminnelig forbruk i kommunen	Overskytende konsesjonskraft
Bodø	10,11	803,10	-792,99
Gildeskål	38,59	42,33	-3,74
Meløy	172,40	150,00	22,40
Beiarn	37,32	18,80	18,52
Fauske	81,69	179,00	-97,31
Saltdal	19,27	79,00	-59,73
Sørfold	106,55	60,85	45,70
Steigen	0,00	43,00	-43,00
Hábmer Hamarøy	40,01	5,20	34,81
Sum	505,94	1381,28	-875,34

Tabell 5: Oversikt over konsesjonskraftmengde i kommunene. Alle tall i GWh.

Tabellen over viser størrelsen på konsesjonskraftmengden i kommunene, det beregnede alminnelige forbruket og om kommunene eventuelt har overskytende konsesjonskraft-

mengde². I beregningen har vi forutsatt at

kommunen i dag henter ut det de kan av konsesjonskraft.

Beiarn kommune har inngått avtale med Nordland Fylkeskommune om å dele nettogevinsten av den delen av konsesjonskrafta kommunen ikke kan ta ut og som da tilfaller fylkeskommunen.

Steigen kommune har varslet NORD-Salten Kraft om at de ønsker å benytte seg av konsesjonskraften fra Forsanvatn Kraftverk. Etter som NVE ikke har fattet endelig fordelingsvedtak om kraftmengde er ikke denne delen tatt med i beregningene.

Effekter for de ulike alternativene for ny kommunestruktur.

Salten samlet

Ved en sammenslåing av alle kommunene til en Salten kommune vil man få mulighet til å hente ut en større mengde konsesjonskraft.

For å synliggjøre hvilke verdier som kan hentes ut har BDO gjort en beregning av omfanget. I tabellen over vises det at Meløy, Beiarn, Sørfold og Hammarøy har mer konsesjonskraft enn det de klarer å hente ut på grunn av det alminnelige forbruket. Totalt utgjør dette 121,4 GWh. Korrigerer vi dette tallet for avtalen som Beiarn har inngått med Nordland fylkeskommune om å dele overskuddet vil omfanget av konsesjonskraft som kan selges reduseres til 112,2 GWh.

De siste årene har det vært en stor variasjon i prisen på kraft. Fra rundt fem øre per KWh og opp til rundt 30 øre. I dagens marked vil det være naturlig å regne med en kraftpris på mellom 20 - 25 øre per KWh frem mot 2020.

---

² Tallene knyttet til konsesjonskraftmengde er hentet inn fra NVE. Tallene for alminnelig forbruk er hentet fra Energiutredninger fra Nordlandsnett og SKS Nett AS. Tallene for alminnelig forbruk er for Saltdal og Steigen fra 2008, Bodø og Gildeskål fra 2009, mens for Meløy, Beiarn, Sørfold og Hamarøy er tallene hentet inn i forbindelse med utarbeidelse av rapporten.

Vi har valgt å synliggjøre effektene for begge disse prisene.

Ved en sammenslåing av kommunene som medfører at man kan hente ut den konsesjonskraften som kommunene har krav på vil dette medføre en økning i konsesjonskraftsinntektene som er beregnet til:

Nye kommuner	Overskytende konsesjonskraft	20 øre	25 øre
Salten samlet	112,2 GWh	22,4 mill	28,0 mill

Tabell 6: Beregnet effekt på inntekter fra konsesjonskraft for nye kommuner, beregnet av BDO

6.5.3. Demografi og økonomi

I utredningsnotat A gjennomgikk vi befolkningsframskrivninger fram mot 2040 for Salten-kommunene samlet sett. Prognosene viste at det vil skje en markant økning i antall eldre i Salten. Ut fra statistikken ser det ut til at denne utviklingen vil skje som en tre-trinns utvikling.

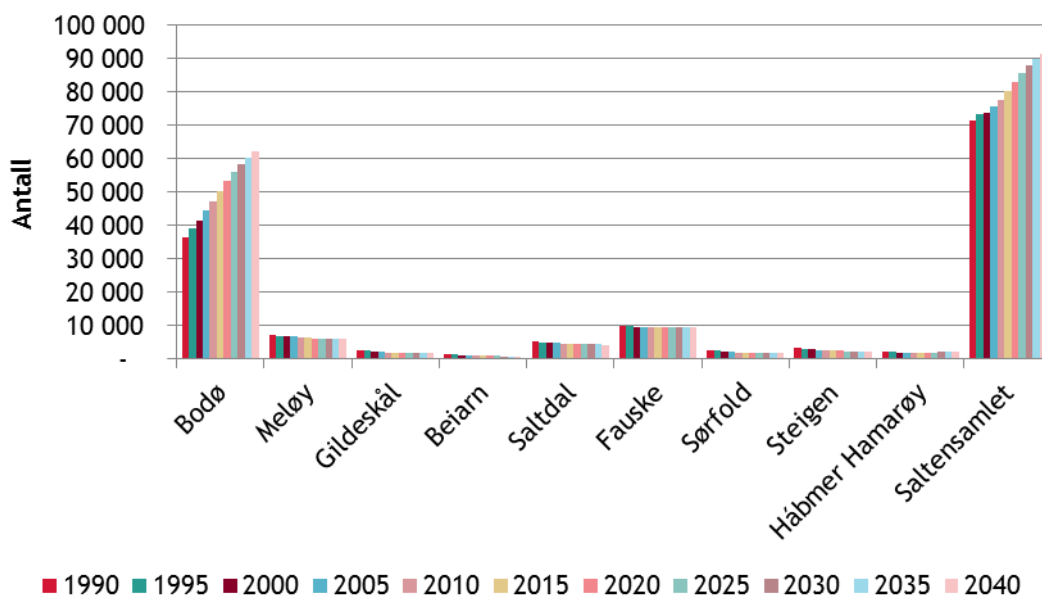
Samlet sett vil økningen i antall innbyggere over 67 år gi kommunene i Salten utfordringer med tanke på å dekke opp for det økte behovet for kommunale tjenester som vil komme, og mest sannsynlig må det foretas store investeringer i ulik boligmasse (tilrettelagte leiligheter, omsorgsboliger og sykehjem) i årene som kommer. Slike investeringer knyttet til hjemmetjenester og institusjonstjenester vil måtte skje i alle deler av kommunen og en ny storkommune vil derfor ikke kunne forvente å redusere utgiftene til disse tjenesteområdene som følge av etableringen av en ny storkommune.

Det som derimot en ny storkommune vil kunne ha mulighet til er å videreutvikle tjeneste-

ne gjennom å etablere større og mer bærekraftige fagmiljøer. I utredningsnotat B reddegjorde vi for blant annet omsorgstrappen og mulighet til å fokusere på ett bredt spekter av tjenester som følge av at man er en større kommune. Mindre kommuner som per dags dato ikke har mulighet til å arbeide med forebyggende tiltak vil kunne dra stor fordel av å bli en del av en større kommune.

Vi vurderer det derfor dit hen at en ny storkommune i Salten er bedre rustet til å håndtere den forventede befolkningsutviklingen i antall eldre.

Figuren under viser befolkningsutviklingen fra 1990 til 2015 samt forventet utvikling fra 2015 frem til 2040 for den enkelte kommune, og for alle kommunene samlet. Som det fremgår av tabellen forventes det en svak økning i befolkningen for alternativet Saltensamlet. Befolkningsveksten i regionen som helhet skyldes hovedsakelig veksten i Bodø kommune. I øvrige kommuner forventes en svak nedgang.

Figur 2: Oversikt over faktisk befolkningsutvikling fra 1990 til 2015, og forventet befolkningsutvikling frem til 2040 for enkeltkommunene og for hele Saltenregion samlet. Kilde: SSB

Alderssammensetning er viktig når man skal vurdere en kommunes fremtidige økonomiske utsikter da dette sier noe om forventede inntekter, utgifter og behov for fremtidige inves-

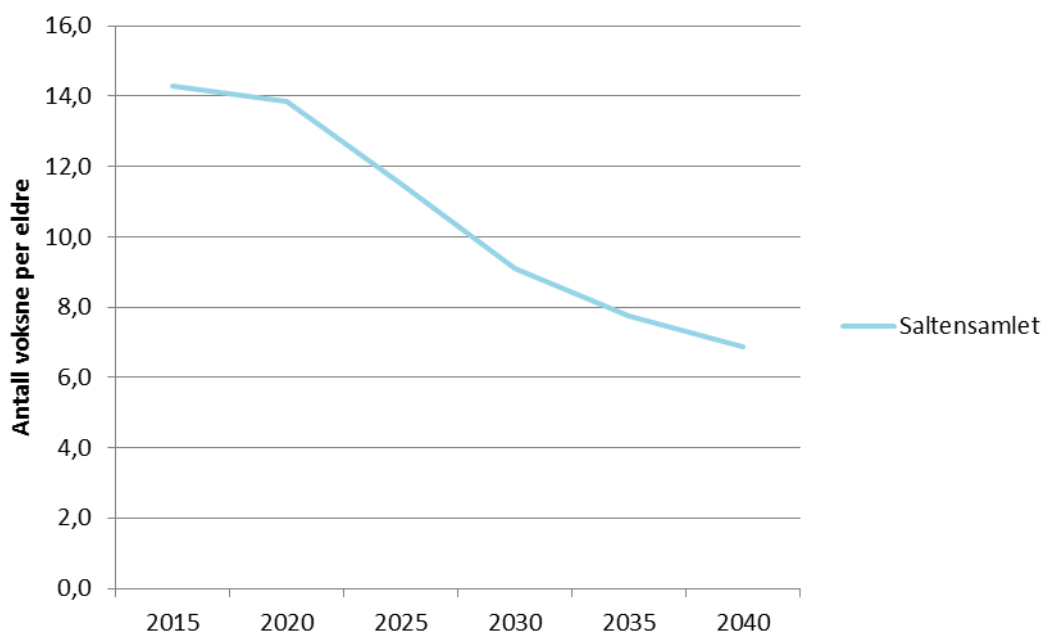
teringer. En samlet Saltenkommune vil ha en eldre befolkning (67 år og oppover) som tilsvarer 14,8 %. Dette er i tråd med gjennomsnittet i landet for øvrig som ligger på 14 %.

Kommune	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 +
Beiarn	4,4 %	6,1 %	3,4 %	4,1 %	22,4 %	34,6 %	16,9 %	7,2 %	0,9 %
Bodø	7,4 %	8,5 %	3,6 %	5,3 %	35,1 %	27,8 %	8,9 %	2,9 %	0,6 %
Fauske	5,7 %	8,1 %	4,0 %	5,4 %	28,6 %	30,7 %	12,6 %	4,0 %	0,9 %
Gildeskål	5,4 %	6,9 %	4,1 %	4,6 %	27,5 %	30,0 %	14,1 %	5,6 %	1,9 %
Hamarøy	6,4 %	6,5 %	2,6 %	5,5 %	27,6 %	30,8 %	14,1 %	5,0 %	1,5 %
Meløy	6,6 %	7,8 %	4,1 %	6,2 %	28,3 %	29,6 %	11,4 %	4,7 %	1,4 %
Saltdal	5,9 %	7,4 %	2,9 %	4,9 %	28,5 %	32,3 %	13,0 %	4,0 %	1,0 %
Steigen	4,6 %	7,5 %	3,4 %	5,4 %	26,2 %	31,8 %	14,7 %	4,8 %	1,6 %
Sørfold	4,6 %	8,4 %	3,6 %	5,0 %	25,9 %	30,9 %	15,7 %	4,5 %	1,3 %
Saltensamlet	6,8 %	8,2 %	3,6 %	5,3 %	32,3 %	29,0 %	10,5 %	3,5 %	0,8 %

Tabell 7: Prosentandel av befolkning inndelt i de ulike befolkningsgruppene for 2015. Kilde: SSB

Tabellen over viser alderssammensetningen av befolkning som prosentandel for den enkelte kommune og for alternativet Saltensamlet. Tabellen viser at de fleste kommunene i regionen har en noe eldre befolkning enn landsgjennomsnittet. For alternativet Saltensamlet

vil imidlertid Bodøs relativt unge befolkning og størrelse sammenlignet med øvrige kommuner trekke andelen eldre betraktelig ned. Regionen uten Bodø ville hatt en eldre befolkning på nærmere 19 %.

Figur 3: Forventet utvikling i antall voksne i alderen 20-66 år per eldre over 80 år. Kilde: SSB, beregninger gjennomført av BDO.

I den siste kolonnen i tabell 5 har vi beregnet hvordan andelen voksne i alderen 20-66 år per eldre 67+ forventes å utvikle seg i samme periode. Vi ser her en betydelig nedgang på 39 % for Saltenregionen samlet i antall voksne som antas å være i arbeid sett opp mot antall pensjonister. Dette viser at både den enkelte

kommune og hele regionen samlet har et omstillingsbehov for å tiltrekke og øke sysselsettingen.

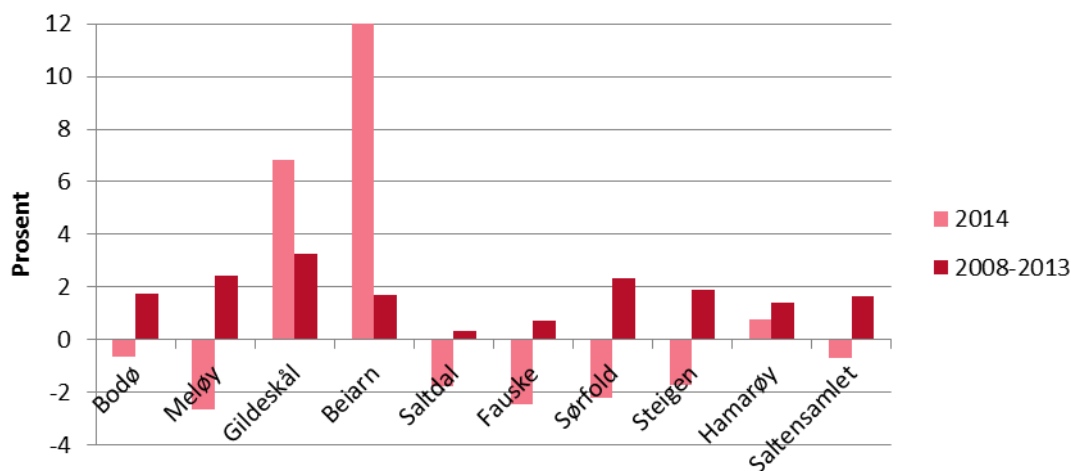
Med unntak av Hamarøy vil alle kommunene i regionen se en negativ utvikling på mellom 20 og 45 %, de fleste over 40 %.

6.5.4. Soliditet

Med hensyn til økonomisk status, vil det være den økonomiske handlingsfriheten som er av størst interesse. Dersom den enkelte kommunes handlingsfrihet er svak/svekket, vil en kommunesammenslåing kunne medføre at kommunene samlet og lokalområdene hver for seg opplever en forbedret handlingsfrihet.

Som vist i delrapport A figur 27, er det kun Bodø som har klart å opprettholde et stabilt netto driftsresultat over tid, mens øvrige kommuner i regionen har relativt store fluktuasjoner fra år til år. Ingen av kommunene

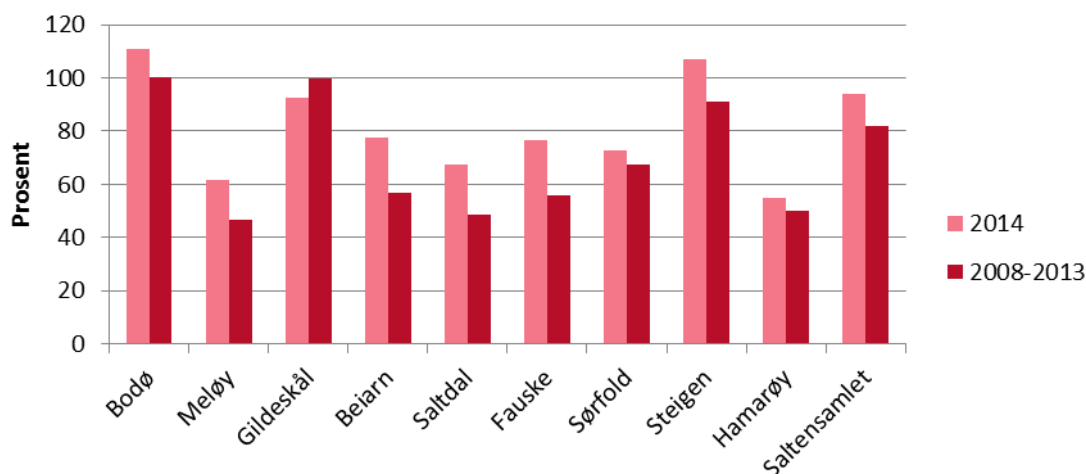
har i perioden 2009 - 2013 hatt et stabilt netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 3 %. I en ny Saltenkommune er det imidlertid rimelig å anta at det vil bli lettere å opprettholde stabile resultater. Dette fordi større kommuner er mindre sårbare for økonomiske svingninger, og at evnen til å håndtere uforutsette hendelser vil være bedre. Dette støttes også av undersøkelser gjennomført i Danmark hvor 80 % av danske rådmenn rapporterte å ha fått bedre kontroll og styring på økonomien, som følge av reformen.

Figur 4: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA.

Som grafen viser er det store forskjeller mellom kommunene. Dette er imidlertid kun et øyeblikksbilde, og tallene for 2008-2013 samlet viser ikke de fluktuasjonene som eksisterer innenfor dette tidsrommet. En samlet

Salten kommune ville i 2014 hatt et negativt driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter på 0,68 %, mens det i perioden 2008-2013 samlet ville hatt et resultat på 1,67 %.

Figur 5: Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter, fratrukket pensjonsforpliktelse. Kilde: KOSTRA.

I vurdering av kommunenes, og de ulike alternativenes, soliditet er det hensiktsmessig å se på kommunenes lånegjeld. Dette gjøres ved å se på lånegjeld (uten pensjonsforpliktelser) i forhold til driftsinntektene. Lavere lånegjeld vil i dette tilfelle bety større økonomisk handlingsfrihet for den enkelte kommune til å disponere sine inntekter. Bodø, Gildeskål og Steigen har den høyeste gjelden målt som andel av brutto driftsinntekter. Dette gjelder både for 2014 og samlet for årene 2008-2013. En samlet Salten kommune ville hatt en gjelds-

andel på 94 % i 2014 og 82 % for årene 2008-2013.

	Bodø	Meløy	Gildeskål	Beiarn	Saltdal	Fauske	Sørfold	Steigen	Hamarøy	Salten-samlet
Disposisjonsfond	1 957	6 430	11 712	14 402	1 001	1 164	7 598	1 876	1 826	2 705
Bundne driftsfond	2 047	5 252	5 822	17 899	2 817	5 157	8 969	3 532	9 368	3 405
Ubundne investeringsfond	5 219	6 334	147 866	192 910	0	450	17 156	82	7 623	10 662
Bundne investeringsfond	373	1 291	269	595	1 426	959	638	955	1 580	631
Til sammen	9 596	19 307	165 669	225 805	5 244	7 729	34 361	6 445	20 397	17 403

Tabell 8: Oversikt over fondsavsetninger per innbygger for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Som tabellen over viser, er det store forskjeller mellom kommunene når det gjelder hvor mye midler som er avsatt for de ulike fondstypene. Kommunene Gildeskål og Beiarn har betydelig høyere avsetninger per innbygger sammenlignet med øvrige kommuner, og er med på å trekke de totale avsetningene per innbygger opp for en samlet Saltenkommune.

I tillegg til verdiene som er synliggjort gjennom fond, har mange kommuner også store

verdier gjennom eierskap i ulike selskap, eksempelvis innenfor kraftsektoren. Dette er på en måte avsetninger der avkastingen blir synliggjort gjennom utbytte til eierne. For kommunene i Salten kan det, for å skape et bilde av omfanget nevnes at Bodø har balanseførte verdier i aksjer og andeler på 385 millioner, mens Beiarn og Gildeskål har på henholdsvis 19 og 23 millioner kroner.

Økonomiske forpliktelser

I tabellene nedenfor presenteres beregninger av udekkede pensjonsforpliktelser og vedlikeholdsetterslep for den enkelte kommune og for et samlet Salten alternativ. Den første tabellen baserer seg på KOSTRA-tall for 2014.

Tall knyttet til vedlikeholdsetterslep er tilsvarende tabellen som presenteres i Utrekningsnotat A og baserer seg på rapporter fra regionrådet og kommunene.

Kommune	Pensjonsmidler (1000 kroner)	Pensjonsforpliktelse (1000 kroner)	Innbyggere	Udekket forpliktelse per innbygger (kr)
Bodø	3 337 677	3 965 800	50364	-12 472
Meløy	685 418	874 923	6441	-29 422
Gildeskål	279 955	351 250	2022	-35 260
Beiarn	163 238	205 224	1085	-38 697
Saltdal	666 754	839 930	4667	-37 106
Fauske	828 407	1 043 339	9569	-22 461
Sørfold	283 164	354 578	1983	-36 013
Steigen	307 752	384 516	2563	-29 951
Hamarøy	253 525	298 545	1825	-24 668
Saltensamlet	6 805 890	8 318 105	80519	-18 781

Tabell 9: Udekkede pensjonsforpliktelser for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Som det fremgår av tabellen over er det stor variasjon i udekkede pensjonsforpliktelser mellom kommunene. Alternativet med en samlet Salten kommune vil for samtlige kom-

muner unntatt Bodø medføre en betydelig reduksjon i udekket forpliktelse per innbygger. Samtidig viser tabellen under at samtlige kommuner har et betydelig vedlikeholdsetter-

slep. Også her vil en samlet Salten kommune innebære lavere vedlikeholdsetterslep per innbygger for samtlige kommuner med unntak av Bodø, Hamarøy og Steigen.

Kommune	Innbyggere	Totalt vedlikeholds- etterslep i millioner kroner	Totalt vedlikeholds- etterslep per innbygger
Beiarn	1 085	52 000 000	47 926
Bodø	50 364	543 000 000	10 782
Fauske	9 569	170 000 000	17 766
Gildeskål	2 022	60 000 000	29 674
Hamarøy	1 825	21 000 000	11 507
Meløy	6 441	200 000 000	31 051
Saltdal	4 667	160 000 000	34 283
Steigen*	2 563	40 000 000	15 607
Sørfold	1 983	85 000 000	42 864
Saltensamlet	76 131	1 331 000 000	17 483

Tabell 10: Oversikt over vedlikeholdsetterslep. Kilde: Rapporter fra regionrådet og kommunene. *Tall på vedlikeholdsetterslep fra Steigen kommune er basert på en eldre rapport fra 2008 og det er derfor noe usikkerhet knyttet til tallene.

7. Nordre, Indre og Ytre Salten

7.1. Overordnet Beskrivelse av alternativet

I dette alternativet vil Salten gå fra ni kommuner til tre kommuner. Steigen og Hamarøy vil forme Nordre Salten. Sørfold, Fauske og Saltdal vil forme Indre Salten, og Bodø, Gildeskål, Beiarn og Meløy vil danne Ytre Salten. Disse kommunene vil ha følgende befolkningsgrunnlag:

- Indre Salten: 16219 innbyggere
- Ytre Salten: 59912 innbyggere
- Nordre Salten: 4388 innbyggere (6400 innbyggere om man inkluderer Tysfjord)

For Nord-Salten kommune har Steigen, Hamarøy og Tysfjord kommune gjennomført

selvstendige analyser av en Nord-Salten kommune som også inkluderer Tysfjord. Ettersom vårt mandat utelukkende har omhandlet kommunene som er en del av Salten regionråd har vi ikke det samme grunnlaget til å vurdere Tysfjord i et Nord-Salten alternativ på lik linje med de andre kommunene. Vi vil derimot, på bakgrunn av kommunenes egenrevisning av Nord-Salten kommune som inkluderer Tysfjord, gjøre vurderinger av hvorvidt inkluderingen av Tysfjord vil kunne ha en effekt på vår vurdering av Nord-Salten alternativet i oppsummeringskapitlet i denne sluttrapporten.

7.2. Tjenesteyter

7.2.1. Vurdering av effektene på primærtjenestene

Barnehage

Heller ikke dette alternativet forventes å medføre store endringer i barnehagesektoren, og sannsynligvis vil barnehagene forbli lokalisert der de er per dags dato. Indre og Ytre Salten vil sannsynligvis ha utfordringer knyttet til en spredt barnehagestruktur mens Nordre vil ha en mer geografisk samlet tilbud. Vi antar at dette vil være tilfellet så lenge det er befolkningsgrunnlag for videre drift av barnehagetjenester i alle dagens kommuner. Den enkelte kommunen i både Indre og Ytre Salten vil i dette tilfellet få et vesentlig større fagmiljø innenfor barnehagesektoren. Småkommunene Beiarn, Gildeskål og Meløy vil eksempelvis kunne supplere og dra nytte av det fagmiljøet som allerede eksisterer i Bodø innenfor spesialundervisning.

Smådriftsulempene som eksisterer i dag vil vedvare også i dette alternativet. Fordi en så stor andel av barna i Bodø har plass i private barnehager vil en relativt stor andel av barna i den nye kommunen Ytre Salten ha plasser i private barnehager. Det samme vil gjelde i mer moderat grad for Indre Salten da både Fauske og Saltdal har innslag av private barnehager. At disse nye kommunene allerede har erfaring med tilrettelegging av private barnehager kan også, dersom dette skulle være ønskelig, gjøre det lettere å etablere private barnehager i de nye kommunene. Videre vil det være mulig for de to nye kommunene å standardisere oppholdsbetalingen, slik at man utnytter kommunens inntektsmuligheter under forutsetning av at det er politisk tilslutning til dette.

Grunnskole

Den nye kommunestrukturen foreslått i dette alternativet vil ikke medføre store endringer for regionens grunnskolesektor, og skolene vil sannsynligvis forbli lokalisert der de er per dags dato. Dette innebærer at smådriftsulempene som eksisterer i dag vil vedvare også i

dette alternativet. Også her vil alternativene Indre og Ytre Salten gi muligheten til å utvide de ulike fagmiljøene, og kommunene vil bedre kunne utnytte den spesialkompetansen som eksisterer i de øvrige kommunene. De minste kommunene vil også bli mindre sårbar-

re, både kompetansemessig og kostnadsmes-

Pleie- og omsorg

I all hovedsak vil tjenester innenfor dette området fortsette å leveres lokalt uavhengig av den nye kommunestrukturen. Dette innebærer at man ikke nødvendigvis kan dra fordel av stordriftsfordeler vedrørende den daglige utførelsen av hjemmetjenester og institusjonstjenester. Det kan allikevel forventes noen effektiviseringsgevinster i eksempelvis hjemmetjenesten da nye kommunegrenser gir mulighet for bedre logistikk i gjennomføringen av hjemmetjenestene på tvers av nåvæ-

Barneverntjenesten

Kommunene i Salten har i dag lite samarbeid på området barnevernstjenester. Dette gjør at det ved sammenslåing er større muligheter for å tilby bedre og mer effektive tjenester. Indre og Ytre Salten vil kunne forventes å være bedre rustet til å håndtere disse komplekse oppgavene, og ansatte i de minste

Samiske perspektiv

Dersom kommunestrukturen i Salten endres, og den nye Nord-Salten kommunen inkluderer nåværende områder av Tysfjord kommune (som i dag er en del av forvaltningsområdet), vil dette kunne medføre at den nye kommunen bli en del av det samiske forvaltningsområdet. Om den nye kommunen vil bli innlemmet i forvaltningsområdet vil alle innbyggere i den nye kommunen ha rett på å bruke samisk i sin kontakt med offentlige organ. Det vil i tillegg stille krav til at den nye kommunen skal tilrettelegge for at ansatte kan ta permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk, for på den måten å sikre at kommunen kan yte tilstrekkelige tjenester på samisk. Den nye kommunen vil på tjenestesiden bli lovpålagt å tilby samiske barn et tilbud i barnehagene og grunnskolene et tilbud som byg-

sig, ovenfor ekstra ressurskrevende elever.

rende kommunegrenser. Spesielt Indre og Ytre Salten vil kunne være bedre rustet til å håndtere eldrebølgen og den forventede økningen i tjenestebehovet på dette området.

Økningen i antall eldre i kommunene vil skape et press på kommunene for å effektivisere nåværende tjenester. Vi vurderer at alternativene Indre og Ytre Salten vil kunne gi synergieffekter i form av større fagmiljøer og muligheter for å frigjøre administrative kostnader til operativ tjenesteproduksjon.

kommunene vil kunne få et betraktelig større hjelpeapparat å støtte seg til. For Nordre Salten er det slik at Hamarøy i dag deltar i et interkommunalt samarbeid med Tysfjord, og dersom de skal slå seg sammen med Steigen må det vurderes om dette samarbeidet skal fortsette eller ikke.

ger på det samiske språk og kultur. Barn har i tillegg rett på å bli betjent på samisk i barnevernsinstitusjoner. Innenfor pleie- og omsorgstjenestene vil samiske pasienter ha rett til et tilbud som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur.

Oppsummert vil inkluderingen av deler av Tysfjord ha stor innvirkning på kommunenes forpliktelser overfor den samiske befolkningen.

7.2.2. Myndighetsutøvelse

Alternativene Nordre, Indre og Ytre Salten kan antas å få betydelig bedre kapasitet og kompetanse rettet mot myndighetsutøvelse innenfor spesifikke fagområder sammenlignet med den nåværende kommunestrukturen. Innenfor eksempelvis barnevern-/sosialtjenesten vil Nordre Salten ha ca. 39,2 årsverk og Indre Salten vil til sammen ha ca. 67,9 årsverk. Ytre Salten vil til sammen ha ca. 141 årsverk innenfor barnevernstjenesten. Innenfor tekniske tjenester vil Nordre Salten ha ca. 7 årsverk, Indre Salten 27 årsverk mens Ytre Salten, basert på dagens tall, vil få ca. 134 årsverk.

Utfordringer knyttet til relasjoner mellom ansatte og innbyggere vil bli vesentlig redusert også med dette alternativet, da det vil bli bedre muligheter for den enkelte saksbe-

handler til å delegerer saker der det er habilitetsproblematikk. Det er også rimelig å anta at utfordringer knyttet til rekruttering vil bli redusert for alternativene Indre og Ytre Salten.

I likhet med alternativet Salten samlet vil det også her kunne oppstå stordriftsulemper knyttet til samordning av tjenester og geografiske avstander. Vi vurderer det imidlertid til at dette vil være et mindre problem i dette alternativet sammenlignet med Salten samlet, da dette alternativet blant annet omfatter mindre geografiske avstander og fordi det allerede eksisterer mange interkommunale samarbeid som allerede følger den kommunestrukturen som er skissert i dette alternativet.

7.2.3. Administrasjonen

Også dette alternativet gir relativt store muligheter for effektivisering og realisering av stordriftsfordeler innenfor administrasjonstjenester. Både Nordre, Indre og Ytre Salten vil, ved en sammenslåing, ha muligheten til å redusere de samlede utgiftene knyttet til dette området.

Uavhengig av om man velger å sentralisere deler av administrasjonstjenestene vil man

uansett kunne dra nytte av en bredere og større kompetanse innad i organisasjonen. Det er også rimelig å anta at alternativene Indre og Ytre Salten vil ha mindre problemer knyttet til rekruttering, sammenlignet med enkeltkommunenes nåværende situasjon. Det kan også forventes noe reduserte kostnader til IKT-systemer på sikt.

7.2.4. IKS

Sammenslåinger reduserer behovet for interkommunale samarbeid. Spørsmålet i dette tilfellet vil være om enkelte av alternativene er store nok til at de gjør de eksisterende IKS nødvendige eller ikke, kanskje vil det også være andre praktiske årsaker utover størrelse som gjør at IKS bør fortsette også med ny kommunestruktur. De ulike alternativene vil også ha påvirkninger på eksisterende samarbeid utenfor de kommunene som inngår i alternativet. Enkelte av de små kommunene som inngår i alternativet Ytre Salten kan eksempelvis ha mindre nytte av IKS da tjenestene nå kan tilbys internt i kommunen. Det må

også tas en diskusjon rundt hvorvidt regionale IKS skal opphøre eller om det er ønskelig å fortsette disse dersom Salten blir inndelt i kun tre kommuner. Det kan også tenkes at enkelte av de nåværende IKS blir omgjort til kommunal tjeneste i Ytre Salten, men at mindre omkringliggende kommuner kjøper disse tjenestene fremfor å kalle dette et IKS. Under lister vi først opp eksisterende IKS som faller innenfor de foreslåtte alternativene, deretter lister vi opp IKS som vil gå på tvers av de nye kommunegrensene og derfor må vurderes om de skal fortsette eller opphøre.

Eksisterende IKS som faller innenfor foreslått kommunestruktur:

Administrasjon

- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Saltdal
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Sørfold

Barnehage og Grunnskole

- Felles skoleskyss indre Salten som inkluderer Sørfold, Fauske og Saltdal
- Grunnskolesamarbeid Sørfold-Fauske

Pleie- og omsorgstjenester

- Legevaktsamarbeid Bodø-Beiarn
- Fauske/Sørfold Legevakt
- Jordmortjeneste Fauske-Sørfold

Regionale IKS, og IKS som faller utenfor foreslått kommunestruktur:

Administrasjon

- Interkommunale kommunerevisjon i Salten
- Felles kontrollutvalgssekretariat i Salten
- Felles samarbeid om innkjøp av tjenester i Salten
- Felles kemner Bodø, Beiarn og Bø
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Gildeskål
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Beiarn
- Nord-Salten Skatteoppkreverkontor for Ballangen, Tysfjord, Steigen og Hamarøy kommuner

Barnehage og grunnskole

- RKK Indre Salten som består av Meløy, Gildeskål, Saltdal, Fauske, Sørfold og Steigen

- PPT Indre Salten som inkluderer Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold og Steigen
- 4k-samarbeid om muntlig eksamen i indre Salten som inkluderer Steigen, Sørfold, Fauske, Saltdal og Beiarn.
- Grunnskoletjenester Rødøy-Meløy
- PPT Bodø, Verøy og Røst

Pleie- og omsorgstjenester

- Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
- Krisesenteret i Salten (som eies av Bodø og inkluderer Røst og Verøy i tillegg til Salten kommunene)
- Overgrepsmottak Bodø som dekker Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Sørfold og Værøy

Barnevern og Sosialtjenester

- Beiarn og Saltdal interkommunale samarbeid om barnevernstjenester
- NAV hjelpemiddelsentralen som inkluderer alle Saltenkommunene
- Samarbeid mellom barnevernledere Salten som inkluderer alle Saltenkommunene

Øvrige samarbeidsområder

- Salten Brann IKS
- Geodatasamarbeid Salten
- Salten Kartdata AS
- Regionalt næringsfond Salten
- IRIS Salten IKS som inkluderer avfallshåndtering, interkommunal utvikling og strategisk eierskap
- Salten Friluftsråd

7.3. Samfunnsutvikling

7.3.1. En naturlig BA/BAS region?

Innad i Salten finnes det i all hovedsak en naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner om vi tar utgangspunkt i NIBR sin definisjon. Denne regionen inkluderer Bodø og Gildeskål samt Saltdal, Fauske og Sørfold. Med andre ord er det kun Indre Salten som har en relativt stor intern pendling mellom de nåværende kommunene Sørfold, Fauske og Saltdal. For de resterende to nye kommunene innenfor dette alternativet så er det derimot utfordringer

knyttet til å skape en integrert bo- og arbeidsmarkedsregion.

For Ytre Salten så har NIBR og NORUT definert Bodø og Gildeskål som relativt sett godt integrerte kommuner med tanke på bo- og arbeidsmarkedsfaktorer. For dette alternativet så vil de nærværende kommunene Meløy og Beiarn derimot være en naturlig integrert del med Bodø og Gildeskål. For det siste alternativet Nordre Salten så har NIBR eller NORUT heller ikke der definert dette området som er

naturlig bo- og arbeidsmarkedsregion. Til det er kommunene for små og har en for liten andel pendling mellom de nåværende kommunene Steigen og Hamarøy.

De nye kommunene Ytre og Nordre Salten vil derfor måtte søke å utvikle et mer integrert arbeidsmarked. Dette vil naturlig være avhengig av en utvikling i infrastruktur med

særlig henblikk på utviklingen i transportinfrastruktur. Per dags dato er avstandene mellom eksempelvis Meløy og Bodø for stor til at det er naturlig at det foregår pendling mellom disse kommunene. Enda viktigere er utviklingen i transportinfrastrukturen fra Bodø til Beiarn og Meløy slik at Ytre Salten bedre kan utnytte potensialet som ligger i regionen.

7.3.2. En bærekraftig kommune?

I utredningsnotat A tok vi utgangspunkt i særlig tre forhold når vi så på dagens status vedrørende næringsutvikling blant kommunene. Disse forholdene var:

- Bransjespesialisering
- Offentlig sektor
- Pendling

Alle tre kommunene er svært avhengig av offentlig sektor, noe som utgjør rundt 40 % av alle sysselsatte i regionen. Unntaksvis er det derimot noen forskjeller mellom de tre kommunene innenfor dette alternativet som er verdt å påpeke. Nordre Salten har en relativt stor andel sysselsatte innenfor primærnær-

ingene. Dette gjelder spesielt innenfor fiskeri og oppdrettsnæringene. Indre Salten har på den andre siden en relativt stor andel ansatte innenfor industri.

Samlet sett har alle kommunene en mer bærekraftig sammensatt næringsliv sammenlignet med null-alternativet. De tre kommunene vil således være mindre sårbare for eksterne svingninger i enkelte markeder, med unntak av primærnæringene for Nordre Salten.

Sammenlignet med store byer som Trondheim og Bergen så er alle disse tre kommunene derimot mer avhengig av offentlig sektor.

Sysselsatte personer etter arbeidssted	Ytre	Indre	Nordre
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2 %	3 %	17 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0 %	1 %	0 %
10-33 Industri	5 %	10 %	4 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1 %	3 %	3 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	9 %	9 %	7 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	12 %	11 %	11 %
49-53 Transport og lagring	8 %	5 %	7 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	4 %	3 %	2 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	2 %	1 %	0 %
64-66 Finansiering og forsikring	2 %	0 %	0 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	4 %	3 %	3 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	4 %	2 %	3 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	11 %	8 %	8 %
85 Undervisning	9 %	10 %	10 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	24 %	26 %	21 %
90-99 Personlig tjenesteyting	4 %	3 %	3 %
00 Uoppgitt	0 %	0 %	1 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

Tabell 11: Oversikt over andel sysselsatte personer etter arbeidssted og næring i 2013. Kilde: SSB

Om vi deretter ser på andelen som pendler inn og ut av en ny storkommune så ser vi her

at det er relativt store forskjeller mellom de tre kommunene. Ytre Salten har en relativt

en mindre andel utpendlere sammenlignet med Indre- og Nordre Salten. Dette skyldes i all hovedsak at flere av de sysselsatte i Indre og Nordre Salten pendler til blant annet Bodø. I utredningsnotat A redegjorde vi for sårbarheten til de små kommunene i Salten. For dette alternativet vil fortsatt Nordre Salten være en relativt sett liten kommune. Små

kommuner med en liten andel utpendlere vil således også være mer sårbare over tid. Dette er ikke gjeldende for Nordre Salten som har en relativt stor andel utpendlere. Sysselsatte som er bosatt i Nordre Salten og pendler til andre kommuner reiser i all hovedsak til Bodø. Er relativt stor antall arbeider også på norsk sokkel innenfor olje- og gassnæringene.

	Ytre Salten		Indre Salten		Nordre Salten	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Sysselsatte	31574	-	7956	-	2064	-
Utpendlere	2491	8 %	1513	19 %	341	17 %
Innpendlere	2963	9 %	449	6 %	200	10 %

Tabell 12: Oversikt over inn- og utpendling, Kilde SSB for 2014

7.3.3. Transportinfrastruktur og avstander

For dette alternativet vil avstandene innenfor to av de tre kommunene relativt sett være mindre, sammenlignet med en samlet Salten kommunene. Herunder finner vi Nordre og Ytre Salten som er kommuner hvor avstandene mellom tettstedene betraktelig mindre enn i Stor-Salten alternativet. Avstanden for Nordre Salten er rundt 100 km mellom Leinesfjord og Oppeid. For Indre Salten så er avstandene betraktelig mindre. Fra Rognan til Straumen er avstanden mindre enn 50 km. For det siste alternativet i denne modellen, Ytre Salten, er avstandene relativt store mellom Ørnes og eksempelvis Bodø. Reiseavstanden mellom disse byene er i utredningsnotat C vurdert til å være rundt to timer.

Til tross for at bredbåndsinfrastrukturen har bedre seg betraktelig de siste 10 årene er det fortsatt store infrastrukturutfordringer som gjør at disse tre nye kommunene ikke vil kunne definere seg som tre naturlige utviklingsområder med unntak av Indre Salten. De resterende to kommunene Ytre- og Nordre Salten må således måtte gjennomføre store investeringer i samferdsel, og ettersom det er fylkeskommunen som i all hovedsak styrer dette så vil ikke etableringen av ny storkommune automatisk kunne gjennomføre nødvendig investeringer. En ny storkommune i Salten vil derimot kunne få en sterkere innflytelse inn i fylkeskommunen og vil således kunne bidra til en sterkere prioritering av denne regionen.

7.3.4. Lokal strategisk næringsutvikling

For dette alternativet vil de tre kommunene ha svært ulikt utgangspunkt for å arbeide strategisk med lokal næringsutvikling. For Ytre Salten vil Bodø sine ressurser sammen med de andre mindre kommunene kunne være tilstrekkelig til å jobbe videre tiltak knyttet til utvikling av det lokale næringslivet. Synergieffektene som Gildeskål, Beiarn og Meløy får ved å gå sammen med Bodø vil kunne påvirke arbeid med lokal utvikling av næringsrettet arbeid i disse kommunene.

For Indre Salten så har både Saltdal og Fauske i 2014 utgifter knyttet til å tilrettelegge for næringsaktivitet. Sammenlagt vil disse kommunene kunne bedre samordne arbeidet med næringsrettet arbeid og ettersom disse tre kommunene er en del av et felles bo- og arbeidsmarked så vil det trolig kunne bidra til en mer helhetlig og sammenhengene arbeid innenfor dette tjenesteområdet. Indre Salten vil derimot ikke ha de samme ressursene som eksempelvis Ytre Salten, men det er vår vurdering at disse kommunene vil være bedre i

stand til å ivareta det lokale næringslivet i en allerede integrert region på en bedre måte sammenlignet med null-alternativet.

For den siste kommunen Nordre Salten så vil denne kommunen fortsatt være for liten til at man investere i større tiltak rettet mot det lokale næringslivet.

7.4. Lokaldemokrati

I alternativet Nordre, Indre og Ytre Salten vil det samlede innbyggertallet være henholdsvis 4388, 16219 og 59912 for de tre kommunene. Dette, sammen med geografisk størrelse, gjør

at BDO mener det vil være aktuelt med ulike lokaldemokratiske løsninger i disse kommunene.

7.4.1. Nordre og Indre Salten

I Nordre og Indre Salten, hvor det vil være kortere avstander innad i kommunen og færre innbyggere, anses det som hensiktsmessig å beholde en modell med faste utvalg. I dag har blant annet Steigen og Hamarøy egne *plan og ressursutvalg* i tillegg til de lovpålagte organene. Ut over dette har Hamarøy også et *velferds og driftsutvalg* samt et *naturutvalg*. En lignende utvalgsmo- dell i den nye kommunen virker hensiktsmessig og burde sikre god politisk styring av den kommunale virksomheten.

på 11 kommunestyrerepresentanter i kommuner med mindre enn 5000 innbyggere. Begge kommunene har med 17 medlemmer allerede flere medlemmer enn loven krever. Selv om SSBs befolkningsframskriving for den nye kommunen er moderat, kan det være en ide å innrette seg etter neste lovkrav på minst 19 representanter for kommuner med mellom 5000 og 10 000 innbyggere.

Når det gjelder sammensetningen av kommunestyret, vil Nordre Salten ved tidspunktet for sammenslåingen falle inn under minstekravet

Indre Salten vil falle inn under minstekravet på 27 kommunestyrerepresentanter. Alle kommunene har allerede flere medlemmer enn det loven krever.

7.4.2. Ytre Salten - lokalutvalgsmo- dell

I Ytre Salten er det BDOs vurdering at det bør innføres en modell med kommunedelsutvalg, lik den beskrevet for Saltensamlet-alternativet i kapittel 5. En modell med lokale kommunedelsutvalg vil bevare tett kontakt mellom innbyggere og politikere til tross for større geografiske avstander i de to nye kommunene.

for at all avgjørelsesmyndighet som kan delegeres til komiteer og faste utvalg også kan delegeres til kommunedelsutvalg. Likeledes kan all avgjørelsesmyndighet som delegeres til kommunens administrasjonssjef (rådmann), også i prinsippet delegeres til en kommunedelsdirektør. Det kan dermed tenkes at det i Ytre Salten, hvor avstandene blir større enn de har vært i de nåværende kommunene, kan være naturlig å se på en modell hvor det opprettes flere kommunedelsutvalg med varierende grad av avgjørelsesmyndighet.

Som nevnt tidligere, har slike lokale utvalg tradisjonelt sett blitt brukt som rene høringsorgan for saker som berører utvalgets geografiske område. Kommuneloven åpner derimot

7.5. Økonomi

7.5.1. Inntektsmodell og konkrete tilskudd

Reformstøtte og engangskostnader:

Nordre Salten vil, på bakgrunn av totalt antall innbyggere (4388) og kommuner (to stk.) motta 25 millioner i støtte, fordelt på 20 millioner i engangskostnader og fem millioner i reformstøtte. Dette utgjør 5790 kr per innbygger i den nye kommunen.

Indre Salten vil, på bakgrunn av totalt antall innbyggere (16219) og kommuner (tre stk.) motta 50 millioner i støtte, fordelt på 30 mil-

lioner i engangskostnader og 20 millioner i reformstøtte. Dette utgjør 3066 kr per innbygger i den nye kommunen.

Ytre Salten vil, på bakgrunn av totalt antall innbyggere (59912) og kommuner (fire stk.) motta 80 millioner i støtte, fordelt på 50 millioner i engangskostnader og 30 millioner i reformstøtte. Dette utgjør 1340 kr per innbygger i den nye kommunen.

7.5.2. Kraft

Ved en sammenslåing til tre nye kommuner i Salten vil alle de nye kommunene få mulighet til å hente større mengde konsesjonskraft.

For dette alternativet vil det være mulig for kommunene i Salten å hente ut det totale potensialet knyttet til kraftinntekter. På lik linje med stor-Salten utgjør dette 121,4 GWh, og med korreksjon for avtalen som Beiarn har inngått med Nordland fylkeskommune utgjør det 112,2 GWh. Og ved å slå sammen kommunene som omtalt ser vi at det vil være en forskjell mellom de nye kommunene i forhold

til hvor mye av konsesjonskraften som tilfaller den enkelte kommune.

De siste årene har det vært en stor variasjon i prisen på kraft. Fra rundt fem øre per KWh og opp til rundt 30 øre. I dagens marked vil det være naturlig å regne med en kraftpris på mellom 20 - 25 øre per KWh frem mot 2020.

Ved en sammenslåing av kommunene som medfører at man kan hente ut den konsesjonskraften som kommunene har krav på vil dette medføre en økning i konsesjonskrafts-inntektene som er beregnet til:

Nye kommuner	Overskytende konsesjonskraft	20 øre	25 øre
Nordre Salten	34,81 GWh	6,96 mill	8,70 mill
Indre Salten	45,70 GWh	9,14 mill	11,43 mill
Ytre Salten	31,66 GWh	6,33 mill	7,92 mill

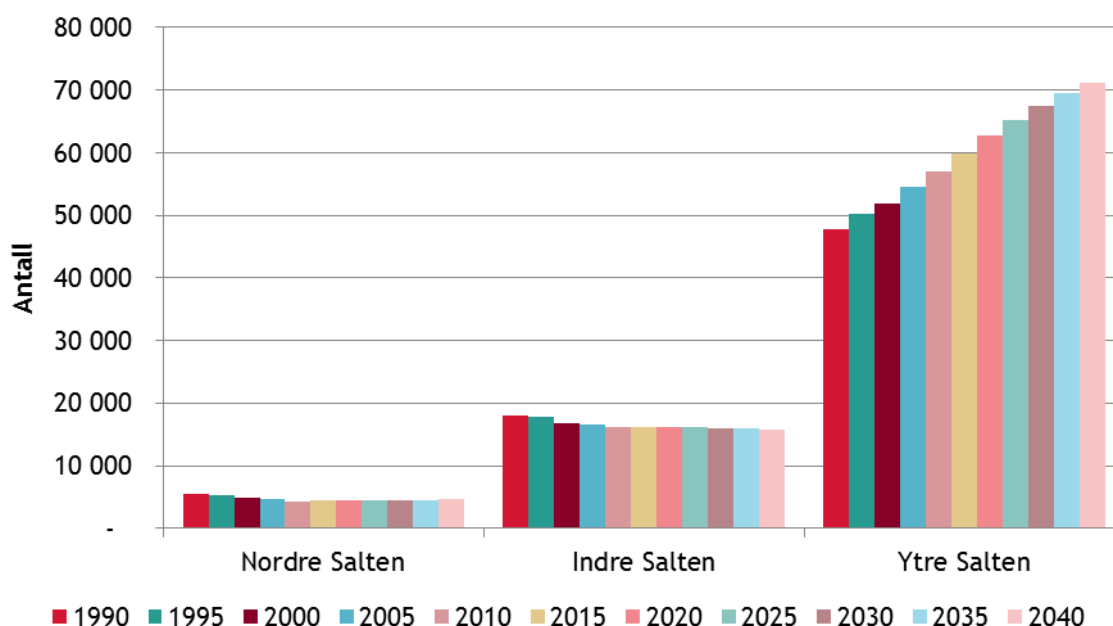
Tabell 13: Beregnet effekt på inntekter fra konsesjonskraft for nye kommuner, beregnet av BDO

7.5.3. Demografi og økonomi

Alternativet Nordre Salten ville i 2015 hatt en befolkning på 4388, Indre Salten 16219 og Ytre Salten 59912. For Nordre forventes en

stabil befolkningsutvikling, Indre vil ha en svak nedgang, mens det for Ytre Salten forventes en stabil befolkningsøkning.

Figur 6: Oversikt over faktisk befolkningsutvikling fra 1990 til 2015, og forventet befolkningsutvikling frem til 2040 for alternativene Nordre, Indre og Ytre Salten. Kilde: SSB

Aldersfordelingen i befolkningen er relativt lik for alternativene Nordre og Indre Salten. Begge alternativene vil ha en relativt gammel befolkning sammenlignet med snittet i resten av landet. Nordre Salten vil ha en eldre be-

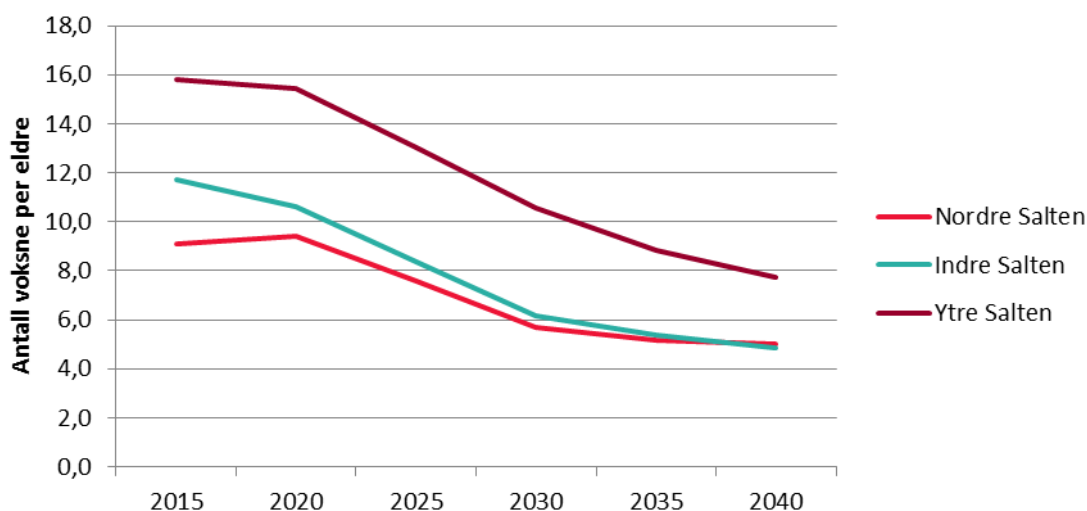
folkning (67+) på 21 %, mens Indre Salten vil ligge på 18 %. Ytre Salten vil til sammenligning ha en noe yngre befolkning hvor andelen eldre utgjør 13,5 % som er noe under landsgjennomsnittet på 14 %.

	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 +
Nordre Salten	5,4 %	7,1 %	3,1 %	5,4 %	26,8 %	31,4 %	14,5 %	4,9 %	1,5 %
Indre Salten	5,6 %	7,9 %	3,6 %	5,2 %	28,3 %	31,2 %	13,1 %	4,1 %	1,0 %
Ytre Salten	7,2 %	8,4 %	3,7 %	5,3 %	33,9 %	28,2 %	9,5 %	3,2 %	0,7 %

Tabell 14: Prosentandel av befolkning inndelt i de ulike befolkningsgruppene for 2015. Kilde: SSB

Prognoser viser at både Nordre, Indre og Ytre Salten vil få vesentlige investeringsbehov basert på den forventede fremtidige demografiutviklingen. Nordre Salten forventes å få investeringsbehov innenfor grunnskolen, mens Indre og Ytre Salten er forventet å få investe-

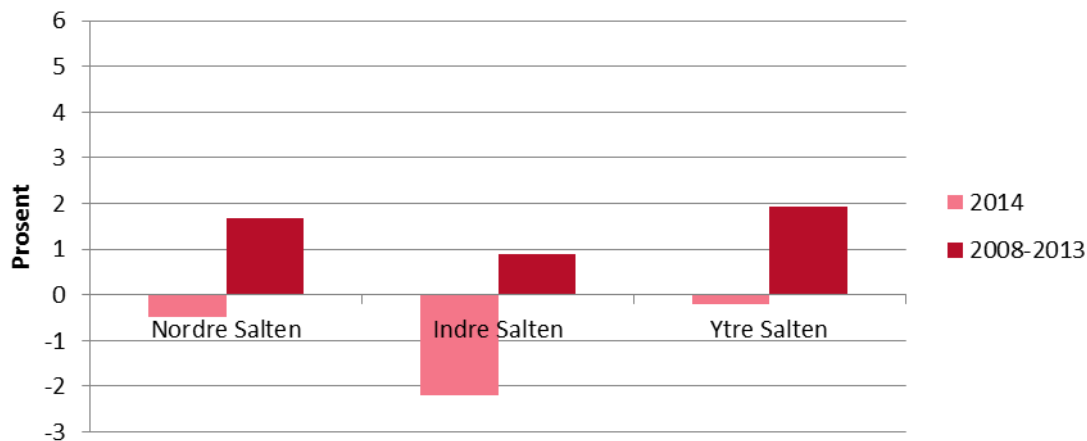
ringsbehov spesielt innenfor eldreomsorgen. Ytre Salten forventes også å få et noe mindre behov for investeringer innenfor barnehage og grunnskole. Samtidig forventes en betydelig negativ endring i andel voksne per eldre pleietrengende i fremtiden.

Figur 7: Forventet utvikling i antall voksne i alderen 20-66 år per eldre over 80 år. Kilde: SSB, beregninger gjennomført av BDO.

Grafen over viser den forventede utviklingen i andel voksne i alderen 20-66 år per eldre over 80 år fra 2015 og frem til 2040. Som det fremgår, forventes det en betydelig nedgang i antall voksne per eldre i denne perioden. Nordre Salten vil ha en negativ endring på 22 %, mens Indre og Ytre Salten forventes å få negative endringer på 40 og 41 %.

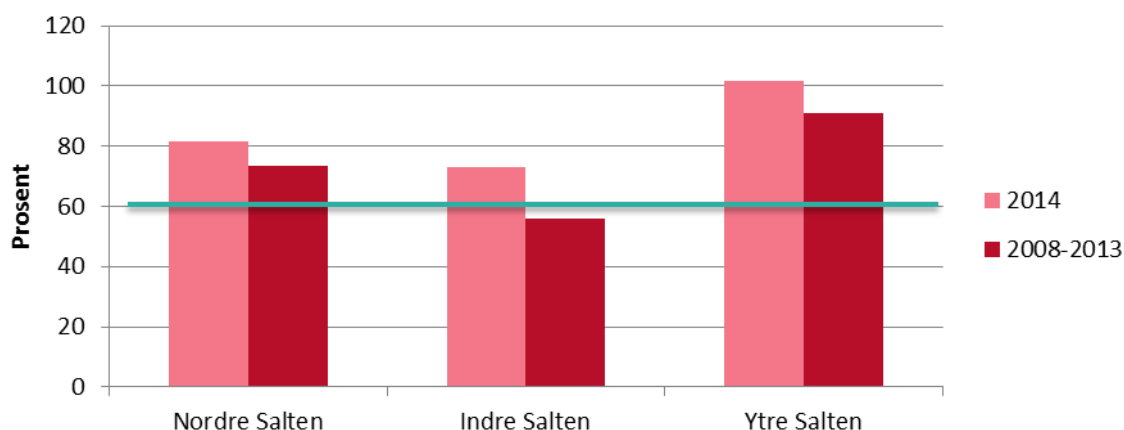
7.5.4. Soliditet

Figur 8: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA.

Samtlige alternativer ville i 2014 hatt et negativt driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Samlet for perioden 2008-2013 ligger alternativene noe høyere. Nordre Sal-

ten ville hatt et resultat på 1,67 %, Indre 0,88 % mens Ytre Salten ville hatt et resultat på 1,9 %.

Figur 9: Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter, fratrukket pensjonsforpliktelse. Kilde: KOSTRA.

Som det fremgår av tabellen over, ville Ytre Salten i 2014 hatt en noe høyere langsiktig gjeld som prosent av brutto driftsinntekter sammenlignet med de øvrige alternativene. Samtlige tre alternativer lå i 2014 over det

anbefalte nivået som enkelte fylkesmenn mener bør være mellom 50-60 %, og kun Indre Salten ville ha ligget under det anbefalte nivået samlet i perioden 2008-2013.

	Nordre Salten	Indre Salten	Ytre Salten
Disposisjonsfond	1 855	1 887	2 990
Bundne driftsfond	5 980	4 934	2 801
Ubundne investeringsfond	3 245	2 320	13 476
Bundne investeringsfond	1 217	1 056	473
Til sammen	12 297	10 197	19 741

Tabell 15: Oversikt over fondsavsetninger per innbygger for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Ser vi på fondsavsetninger per innbygger fremgår det at alternativet Ytre Salten vil få en betraktelig høyere fondsavsetning sammenlignet med de to øvrige alternativene. I

t tillegg vil også Ytre Salten har større verdier gjennom avsetninger og andeler enn de to andre alternativene.

Økonomiske forpliktelser

Samtlige alternativer ville i 2014 hatt udekkede pensjonsforpliktelser. Nordre og Indre Salten ville hatt forpliktelser på ca. 28 000 kr.

per innbygger mens Ytre Salten ville hatt betraktelig lavere forpliktelser på ca. 15 500 kr per innbygger.

Kommune	Pensjons-midler (1000 kroner)	Pensjons-forpliktelse (1000 kroner)	Innbyggere	Udekket forpliktelse per innbygger (kr)
Nordre Salten	561 277	683 061	4388	-27 754
Indre Salten	1 778 325	2 237 847	16219	-28 332
Ytre Salten	4 466 288	5 397 197	59912	-15 538

Tabell 16: Udekkede pensjonsforpliktelser for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Indre Salten ville hatt et vedlikeholdsetterslep på ca. 25 500 kr per innbygger mens Ytre Salten ville hatt et etterslep på ca. 14 000 kr per innbygger. Alternativet Nordre Salten

ville, basert på de innsendte tallene, hatt et vedlikeholdsetterslep på ca. 14 000 kr per innbygger.

Kommune	Innbyggere	Totalt vedlikeholds- etterslep i millioner kro- ner	Totalt vedlikeholds- etter- slep per innbygger
Nordre Salten	4 388	61 000 000	13 902
Indre Salten	16 219	415 000 000	25 587
Ytre Salten	59 912	855 000 000	14 271

Tabell 17: Oversikt over vedlikeholdsetterslep. Kilde: Rapporter fra regionrådet og kommunene

8. «Saltenfjordalternativet»

8.1. Overordnet Beskrivelse av alternativet

For dette alternativet vil Salten gå fra ni kommuner til tre kommuner. Steigen og Hamarøy vil forme Nordre Salten. Sørfold, Fauske, Saltdal, Bodø, Gildeskål og Beiarn vil danne «Saltenfjordkommune». Meløy kommune vil derimot stå alene i dette alternativet.

Disse kommunene vil ha følgende befolkningsgrunnlag:

- Meløy: 6441 innbyggere
- Nordre Salten: 4388 innbyggere
- Saltenfjord: 69690 innbyggere

8.2. Tjenesteyter

8.2.1. Vurdering av effektene på primærtjenestene

Barnehage

Som for de øvrige alternativene forventes det ikke store endringer i barnehagesektoren. Saltenfjord kommune vil, sammenlignet med de øvrige kommunene, ha en mer geografisk spredt barnehagestruktur så lenge det er befolkningsgrunnlag for videre drift av barnehagetjenester i alle deler av regionen. På den andre siden vil Saltenfjord ha et vesentlig større fagmiljø innenfor denne tjenesten, og det kan forventes at mindre kommuner som inngår i dette alternativet vil kunne supplere og dra nytte av det fagmiljøet som allerede eksisterer i de større kommunene.

Smådriftsulemper som eksisterer i dag vil vedvare også i dette alternativet. Som for de øvrige alternativene presentert tidligere i denne rapporten vil det også her bli enklere å tilrettelegge for private barnehager for kommunene som inngår i Saltenfjord alternativet. Dette da flere av kommunene i dette alternativet allerede har utbredt bruk av private barnehager.

Grunnskole

Den nye kommunestrukturen foreslått i dette alternativet vil ikke medføre store endringer for regionens grunnskolesektor, og skolene vil sannsynligvis forbli lokalisert der de er per dags dato. Kommunene som inngår i Saltenfjord alternativet vil her få muligheten til å utvide og spesialisere de ulike fagmiljøene, og

utnytte den ulike spesialkompetansen som eksisterer i kommunene per i dag. Kommunene som inngår i dette alternativet vil også bli mindre sårbare ovenfor ekstra ressurskrevende elever.

Pleie- og omsorg

Som diskutert for de øvrige alternativene tidligere i denne rapporten vil tjenester innenfor dette området fortsette å leveres lokalt. For Saltenfjord alternativet forventes det imidlertid noen effektiviseringsgevinster da nye kommunegrenser gir mulighet for bedre logistikk i gjennomføringen av hjemmetjenester, transport av pasienter osv. Det

forventes også at en større kommune som Saltenfjord vil være bedre i stand til å håndtere den forventede eldrebølgen og økningen i tjenestebehovet som følge av denne.

Saltenfjord alternativet vil også kunne gi synergieffekter i form av større fagmiljø og muligheter til å frigjøre administrative kostnader til operativ tjenesteproduksjon.

Barneverntjenesten

Saltenfjord alternativet gir muligheten til å tilby bedre og mer effektive tjenester, dette spesielt fordi det per i dag er lite samarbeid innenfor tjenesteområdet barnevern. Ansatte i de minste kommunene vil også få et betydelig større hjelpeapparat rundt seg. For

Nordre Salten er det slik at Hamarøy i dag deltar i et interkommunalt samarbeid med Tysfjord, og dersom de skal slå seg sammen med Steigen må det vurderes om dette samarbeidet skal fortsette eller ikke.

8.2.2. Myndighetsutøvelse

Også Saltenfjord-alternativet representerer en vesentlig økning i kapasitet og samlet kompetanse rettet mot myndighetsutøvelse innenfor en rekke fagområder. Saltenfjord kommune ville i 2014 eksempelvis hatt ca. 200 årsverk innenfor barnevern-/sosialtjenesten og 160 årsverk innenfor tekniske tjenester.

Saltenfjord alternativet vil sannsynligvis kunne redusere problematikk rundt dette bånd

mellom innbyggere og saksbehandlere i kommunen, samtidig som det er rimelig å anta at rekruttering av ansatte til tekniske tjenester og barnevern vil bli enklere. Det vil også bli mindre problemer knyttet til habilitet i en ny og større kommune. Samtidig vil det i en ny storkommune som Saltenfjord kunne oppstå stordriftsulempere spesielt knyttet til de geografiske avstandene i denne nye storkommunen.

8.2.3. Administrasjon

Med unntak av Meløy, som i dette alternativet beholder den eksisterende strukturen, vil det være muligheter for effektivisering og realisering av stordriftsfordeler innenfor administrasjonstjenester. Både Nordre Salten og Saltenfjord vil ha muligheten til å redusere de samlede utgiftene knyttet til dette området.

Uavhengig av om man velger å sentralisere deler av administrasjonstjenestene vil man uansett kunne dra nytte av en bredere kompetanse innad i den nye kommunen. Saltenfjord alternativet kan også forventes å ha bedre grunnlag for rekruttering sammenlignet med enkelt kommunene i dag.

8.2.4. IKS

Hovedandelen av de eksisterende IKS i regionen vil bli liggende innenfor Saltenfjord alternativet. Allikevel vil det også i dette alternativet være samarbeid hvor enkelt kommuner faller utenfor. Spesielt de regionale samarbeidene, som i dag inkluderer alle Saltenkommunene, vil i dette alternativet bestå av Saltenfjord kommune og to mindre kommuner; Nord-Salten og Meløy. Et viktig spørsmål vil da bli hvordan man skal håndtere de enkeltkommunene som havner utenfor. Skal det interkommunale samarbeidet fortsette, eller er det mer aktuelt at de utenforliggende

kommunene kjøper disse tjenestene i fremtiden. Kommunene i Salten har i dag også flere IKS i samarbeid med kommuner som ligger utenfor Salten regionen. Ved opprettelsen av en ny stor Saltenfjord kommune vil man måtte vurdere hvordan man skal videreføre disse samarbeidene i den nye kommunestrukturen. Nedenfor lister vi først opp hvilke eksisterende IKS som vil ligge innenfor den foreslåtte kommunestrukturen i Saltenfjord alternativet, deretter lister vi opp de som vil gå på tvers av kommunene i dette alternativet.

Eksisterende IKS som faller innenfor Saltenfjord alternativet:**Administrasjon**

- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Gildeskål
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Beiarn
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Saltdal
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Sørfold
- Nord-Salten Skatteoppkreverkontor for Ballangen, Tysfjord, Steigen og Hamarøy kommuner (forutsetter at ikke Tysfjord og Ballangen inngår i kommunesammenslåing i andre regioner)

Barnehage og Grunnskole

- PPT Indre Salten (Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold og Steigen)
- RKK Indre Salten
- 4k-samarbeid om muntlig eksamen i Indre Salten (Sørfold, Fauske og Saltdal) Felles skoleskys indre Salten (Sørfold, Fauske og Saltdal)
- Grunnskolesamarbeid Sørfold-Fauske
- Grunnskole tjenester Rødøy-Meløy (forutsetter at ikke Rødøy inngår i sammenslåing i andre regioner)

Pleie- og omsorgstjenester

- Legevaktsamarbeid Bodø-Beiarn
- Fauske/Sørfold Legevakt
- Jordmortjeneste Fauske-Sørfold
- Felles vaktordning jordmødre mellom Steigen, Tysfjord og Hamarøy (forutsetter at ikke Tysfjord inngår i sammenslåing i en annen region)

Barnevern og Sosialtjenester

- Samarbeid om barnevernstjenester Salten-Beiarn

Øvrige samarbeidsområder

- Hamarøy og Steigen veterinærvaktdistrikt

Regionale IKS, og IKS som faller utenfor kommunestrukturen i Saltenfjordalternativet**Administrasjon**

- Felles interkommunal kommunerevisjon region Salten
- Salten kontrollutvalgsekretariat
- Felles innkjøpsamarbeid Salten
- Felles kemner Bodø, Beiarn og Bø
- Arbeidsgiverkontroll Fauske-Røst

Barnehage og grunnskole

- PPT Bodø, Verøy og Røst

Pleie- og omsorgstjenester

- Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
- Krisesenteret i Salten (eies av Bodø og inkluderer Røst og Værøy i tillegg til øvrige Salten kommuner)
- Kreftkoordinator Hamarøy, Tysfjord, Steigen og Sørfold
- Overgrepsmottak Bodø (dekker Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Sørfold og Værøy)

Innenfor dette området finnes det også en rekke regionale fagnettverk mellom kommunene som må revurderes i en ny Saltenfjord kommune:

- Rådet for Salten psykiatri, dekker alle kommunene i Salten
- Demensnettverk Salten
- Salten samhandlingsprosjekt psykiatri, dekker alle kommunene i Salten med unntak av Hamarøy

Barnevern og Sosialtjenester

- Felles samarbeid om kriminalitetsforebyggende tiltak (inkluderer alle kommunene i Salten samt kommunene Værøy, Røst og Rødøy)
- NAV hjelpemiddelsentralen for alle kommunene i Salten
- Samarbeid mellom barnevernledere for alle kommunene i Salten
- Samarbeid mellom barnevernsmedarbeidere som inkluderer Gildeskål, Beiarn og Meløy

Øvrige samarbeidsområder

- Felles landbruksforvaltning Bodø-Værøy
- Salten friluftsråd

- IRIS Salten IKS (inkluderer avfallshåndtering, interkommunal utvikling og strategisk eierskap)
- Salten Brann IKS
- Geodata samarbeid Salten
- Salten Kartdata AS
- Regionalt næringsfond Salten

8.3. Samfunnsutvikling

8.3.1. En naturlig BA/BAS region?

Innenfor det alternativet så innebefatter ingen av de tre kommunene naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner. Om vi tar utgangspunkt i en utvidet bo- og arbeidsmarkedsdefinisjon så er Saltenfjorden kommune, med unntak av Beiarn, en bo- og arbeidsmarkedsregion. Det foregår en hel del pendling mellom de store kommunene Fauske og Bodø noe som gjør det naturlig, ifølge NORUTs analyser og definisjoner, at disse kommunene vurderes som en felles arbeidsmarkedsregioner med tilhørende kommuner. For Saltenfjorden så er Beiarn kommune den eneste kommunen som ikke har et tilstrekkelig integrert arbeidsmarked med nabokommunene.

I dette alternativet er Meløy kommune fortsatt en egen kommune. Denne kommunen har ingen naturlige integrerte arbeidsmarkeder med de resterende kommunene i regionen. Slik sett er det ikke unaturlig at denne kommunen står alene. For det siste alternativet Nordre Salten så har NIBR eller NORUT heller ikke der definert dette området som er naturlig bo- og arbeidsmarkedsregion. Til det er kommunene for små og har en for liten andel pendling mellom de nåværende kommunene Steigen og Hamarøy.

8.3.2. Næringsanalyse

I utredningsnotat A tok vi utgangspunkt i særlig tre forhold når vi så på dagens status vedrørende næringsutvikling blant kommunene. Disse forholdene var:

- Bransjespesialisering
- Offentlig sektor
- Pendling

Alle tre kommunene i dette alternativet er svært avhengig av offentlig sektor, noe som utgjør rundt 40 % av alle sysselsatte i regionen. Unntaksvis er derimot noen forskjeller mellom de tre kommunene innenfor dette alternativet som er verdt å påpeke. Nordre Salten har en relativt stor andel sysselsatte innenfor primærnæringene. Dette gjelder spesielt innenfor fiskeri og oppdrettsnæringene. Saltenfjorden er tilnærmet lik Stor-Salten alternativet og har den største andelen av sysselsatte innenfor private næringsliv knyttet til varehandel.

Meløy vil i dette alternativet fortsatt være alene. Meløy kommune har derimot en av de minst sårbare næringsstrukturene blant kommunene i Salten og kan således være bedre rustet til å stå alene sammenlignet med de andre kommunene. Kommunen har derimot, som de andre kommunene, en stor andel ansatte knyttet til offentlig sektor.

Samlet sett har alle kommunene en mindre sårbar næringslivsstruktur sammenlignet med null-alternativet. De tre kommunene vil således være mindre sårbare for eksterne svingninger i enkelte markeder, med unntak av primærnæringene for Nordre Salten.

Sammenlignet med store byer som Trondheim og Bergen så er alle disse tre kommunene derimot svært avhengig av offentlig sektor.

Sysselsatte personer etter arbeidssted	Saltenfjord	Meløy	Nordre
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2 %	9 %	17 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0 %	1 %	0 %
10-33 Industri	5 %	15 %	4 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	1 %	2 %	3 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	9 %	8 %	7 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	12 %	9 %	11 %
49-53 Transport og lagring	7 %	7 %	7 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	4 %	2 %	2 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	2 %	1 %	0 %
64-66 Finansiering og forsikring	1 %	0 %	0 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	4 %	2 %	3 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	3 %	3 %	3 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	11 %	4 %	8 %
85 Undervisning	9 %	11 %	10 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	24 %	24 %	21 %
90-99 Personlig tjenesteyting	4 %	2 %	3 %
00 Uoppgitt	0 %	1 %	1 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

Tabell 18: Oversikt over andel sysselsatte personer etter arbeidssted og næring i 2013. Kilde: SSB

Om vi deretter ser på andelen som pendler inn og ut av en ny storkommune så ser vi her at det er relativt store forskjeller mellom de tre kommunene. Saltenfjord har en relativt mindre andel utpendlere sammenlignet med Meløy og Nordre Salten. Dette skyldes i all hovedsak at flere av de sysselsatte i blant annet Nordre Salten pendler til blant annet Bodø. I utredningsnotat A redegjorde vi for sårbarheten til de små kommunene i Salten. For dette alternativet så vil fortsatt Nordre Salten være en relativt sett liten kommune. Små kommuner med en liten andel utpendlere vil således også være mer sårbare over tid. Dette er ikke gjeldende for Nordre Salten som har en relativt stor andel utpendlere. Sysselsatte som er bosatt i Nordre Salten og pendler

til andre kommuner reiser i all hovedsak til Bodø. Er relativt stor antall arbeider også på norsk sokkel innenfor olje- og gass næringene.

Meløy kommune vil, sammenlignet med Saltenfjord, være en relativt liten kommune. En liten andel utpendlere vil således kunne gjøre kommunen sårbar for svingninger i næringer som er lokalisert innad i kommunen. Meløy kommune har derimot en relativt stor andel utpendlere. Ser vi dette i sammenheng med en relativt jevn fordeling mellom næringene, så er Meløy kommune bedre rustet til å stå alene sammenlignet med andre mindre kommuner i regionen. Det er verdt å påpeke at dette er kun sett i et næringsutviklingsperspektiv.

	Saltenfjord		Meløy		Nordre	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Sysselsatte	36442		3088		2064	
Innpendlere	2252	6 %	307	10 %	200	10 %
Utpendlere	2740	8 %	458	15 %	341	17 %

Tabell 19: Oversikt over inn- og utpendling, Kilde SSB for 2014

8.3.3. Transportinfrastruktur og avstander

For dette alternativet vil avstandene innenfor to av de tre kommunene relativt sett være mindre sammenlignet med en samlet Salten kommunene. Herunder finner vi Nordre Salten og Meløy, som er kommuner hvor avstandene mellom tettstedene betraktelig mindre enn i Stor-Salten alternativet. Avstanden for Nordre Salten er rundt 100 km mellom Leinesfjord og Oppeid. Saltenfjorden så er avstandene betraktelig mindre sammenlignet med Ytre Salten og Stor Salten.

Til tross for at bredbåndsinfrastrukturen har bedre seg betraktelig de siste 10 årene er det fortsatt store infrastrukturutfordringer som gjør at disse tre nye kommunene ikke vil kunne definere seg som tre naturlige utviklingsområder. Disse nye kommunene, med unntak av Meløy, må således måtte gjennomføre store investeringer i samferdsel, og ettersom det er fylkeskommunen som i all hovedsak styrer dette så vil ikke etableringen av ny storkommune automatisk kunne gjennomføre nødvendig investeringer.

8.3.4. Lokal strategisk næringsutvikling

For dette alternativet vil de tre kommunene har svært ulikt utgangspunkt for arbeide strategisk med lokal næringsutvikling. For Saltenfjord så vil Bodø sine ressurser sammen med de andre mindre kommunene kunne være tilstrekkelig til å jobbe videre tiltak knyttet til utvikling av det lokale næringslivet. Synergieffektene som de andre kommunene i dette alternativet får ved å gå sammen med Bodø vil kunne påvirke arbeid med lokal utvikling av næringsrettet arbeid i disse kommunene. Denne kommunen vil utgjøre over 90 % prosent av befolkningen i regionen og vil således kunne frigjøre enda større ressurser til utvikling av det lokale næringslivet.

For Meløy så vil man være i samme situasjon som man er per dags dato. Kommunen vil i denne sammenhengen være betydelig mindre enn Saltenfjord og vil således ikke ha de samme ressursene til å jobbe aktivt med næringsutviklingsarbeid. Under et slikt alternativ vil det også kunne være fare for at denne kommunen vil bli mer isolert sammenlignet med i dag ettersom regionalt utviklingsarbeid vil i all hovedsak bli drevet fra en ny Saltenfjordkommune. Dette scenariet vil også være gjeldende for den siste kommunen i dette alternativet. Nordre Salten vil fortsatt være for liten til at man investere i større tiltak rettet mot det lokale næringslivet.

8.4. Lokaldemokrati

I Saltenfjord-alternativet er det hovedsakelig i de to nye kommunene Nordre Salten (Steigen og Hamarøy) og Saltenfjord (Sørfold, Fauske, Saltdal, Bodø, Gildeskål og Beiarn) at

det vil bli aktuelt å se på den politiske strukturen. Det antas at Meløy kommune vil videreføre dagens modell med faste utvalg.

8.4.1. Nordre Salten

I Nordre Salten, hvor det vil være kortere avstander innad i kommunen og færre innbyggere, anses det som hensiktsmessig å beholde en modell med faste utvalg. I dag har både Steigen og Hamarøy egne plan og ressursutvalg i tillegg til de lovpålagte organene. Ut over dette har Hamarøy også et velferds og driftsutvalg samt et naturutvalg. En lignende utvalgsmodell i den nye kommunen virker

hensiktsmessig og burde sikre god politisk styring av den kommunale virksomheten.

Når det gjelder sammensetningen av kommunestyret vil Nordre Salten ved tidspunktet for sammenslåingen falle inn under minstekravet på 11 kommunestyrerepresentanter i kommuner med mindre enn 5000 innbyggere. Begge kommunene har med 17 medlemmer allerede

flere medlemmer enn loven krever. Selv om SSBs befolkningsframskriving for den nye kommunen er moderat, kan det være en ide å

innrette seg etter neste lovkrav på minst 19 representanter for kommuner med mellom 5000 og 10 000 innbyggere.

8.4.2. Saltenfjord - lokalutvalgsmodell

Det er BDOs vurdering at det i en ny Saltenfjord kommune vil være hensiktsmessig å innføre en politisk modell med kommunedelsutvalg, lik den beskrevet for Saltensamlet-alternativet. Med et befolkningsgrunnlag på rundt 70 000 innbyggere og et samlet areal på 8338,15 km² vil det være viktig å sørge for at politikerne klarer å ivareta ombudsrollen og at man sikrer innbyggermedvirkning i beslutningsprosessene i den nye kommunen. Kommunestyret må dermed etter kommuneloven ha minimum 35 medlemmer.

En modell med lokale kommunedelsutvalg synes etter BDOs vurdering å være en god løsning som kan bidra til å knytte tettere kontakt mellom innbyggerne og politikerne til

tross for større geografiske avstander. Bodø kommune har allerede erfaring med bruk av kommunedelsutvalg ved tidligere kommunesammenslåinger. Tradisjonelt sett har slike lokale utvalg blitt brukt som rene høringsorganer for saker som berører utvalgets geografiske område. Kommunelovens § 12 åpner derimot for en mye større spennvidde når det gjelder arbeidsoppgavene som potensielt kan delegeres til kommunedelsutvalg. Det kan derfor tenkes at det i Salten, hvor det er store avstander og allerede veletablerte lokalsentra, kan være naturlig å se på en modell hvor det opprettes flere kommunedelsutvalg med varierende grad av avgjørelsesmyndighet.

8.5. Økonomi

8.5.1. Inntektsmodell og konkrete tilskudd

Nordre Salten vil, på bakgrunn av totalt antall innbyggere (4318) og kommuner (to stk.) motta 25 millioner i støtte, fordelt på 20 millioner i engangskostnader og fem millioner i reformstøtte. Dette utgjør 5790 kr per innbygger i den nye kommunen.

Saltenfjord vil, på bakgrunn av totalt antall innbyggere (69566) og kommuner (seks stk.)

motta 90 millioner i støtte, fordelt på 60 millioner i engangskostnader og 30 millioner i reformstøtte. Dette utgjør 1294 kr per innbygger i den nye kommunen.

Meløy vil, dersom de holder seg utenfor, ikke motta noen økonomisk støtte.

8.5.2. Kraft

Ved en sammenslåing til tre nye kommuner i Salten vil Nordre Salten og Saltenfjord få mulighet til å hente større mengde konsesjonskraft.

Som omtalt tidligere utgjør det 121,4 GWh, og 112,2 GWh når vi korrigerer for Beiarns avtale med fylkeskommunene. Og ved å slå sammen kommunen i tråd med beskrivelsen over ser vi at denne inndelingen ikke vil ha Ved en sammenslåing av kommunene som medfører at man kan hente ut den konse-

mulighet til å hente ut like mye konsesjonskraft. Meløy utnytter ikke all konsesjonskraften i dag på grunn av begrensingen i det allminnelige forbruket.

De siste årene har det vært en stor variasjon i prisen på kraft. Fra rundt fem øre per kWh og opp til rundt 30 øre. I dagens marked vil det være naturlig å regne med en kraftpris på mellom 20 - 25 øre per kWh frem mot 2020.

sjonskraften som kommunene har krav på vil dette medføre en økning i konsesjonskrafts-

inntektene som er beregnet til:

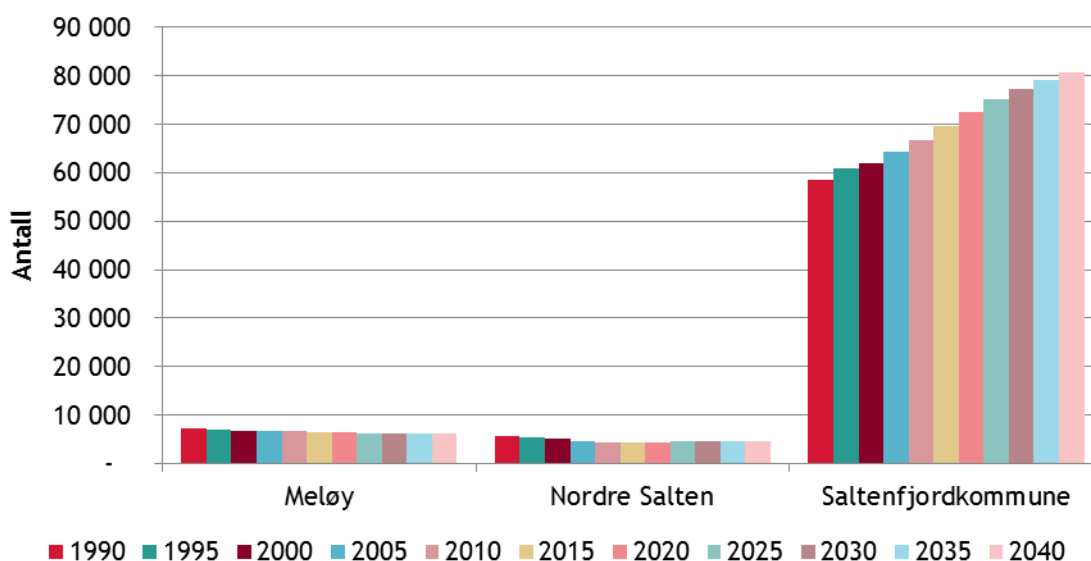
Nye kommuner	Overskytende konsesjonskraft	20 øre	25 øre
Nordre Salten	34,81 GWh	6,96 mill	8,70 mill
Saltenfjord	54,96 GWh	10,99 mill	13,74mill
Meløy	Ingen endring		

Tabell 20: Beregnet effekt på inntekter fra konsesjonskraft for nye kommuner, beregnet av BDO

8.5.3. Demografi og økonomi

Ser vi på faktisk befolkningsutvikling frem til 2015 og forventet utvikling frem til 2040 ser vi at Meløy forventes å ha en svak nedgang i total befolkning mens Saltenfjord kommune

vil ha en svak økning i sin totale befolkningsmasse. I Nordre Salten forventes en stabil befolkningsutvikling.

Figur 10: Oversikt over faktisk befolkningsutvikling fra 1990 til 2015, og forventet befolkningsutvikling frem til 2040 for Meløy, Nordre Salten og Saltenfjord kommune. Kilde: SSB

Som vi ser av tabellen under vil Nordre Salten ha en noe eldre befolkning sammenlignet med Saltenfjord og Meløy. Nordre Salten vil ha en

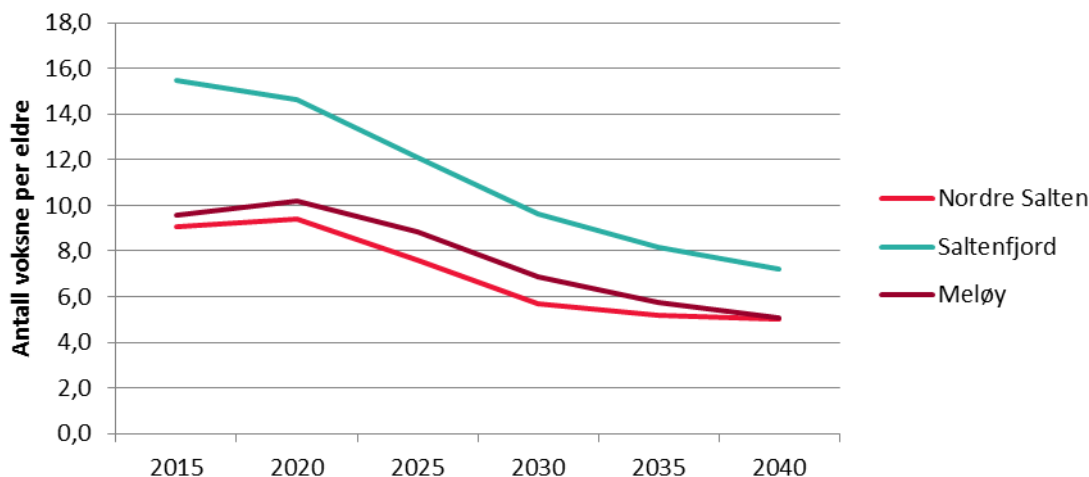
eldre befolkning (67+) på 21 %, mens Saltenfjord vil ligge på 14,1 %. Meløy kommune har en eldre befolkning som utgjør 17,5 %.

	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 +
Nordre Salten	5,4 %	7,1 %	3,1 %	5,4 %	26,8 %	31,4 %	14,5 %	4,9 %	1,5 %
Saltenfjord	6,9 %	8,3 %	3,6 %	5,2 %	33,1 %	28,8 %	10,1 %	3,3 %	0,7 %
Meløy	6,6 %	7,8 %	4,1 %	6,2 %	28,3 %	29,6 %	11,4 %	4,7 %	1,4 %

Tabell 21: Prosentandel av befolkning inndelt i de ulike befolkningsgruppene for 2015. Kilde: SSB

Prognoser for befolkningsutvikling viser at Saltenfjord alternativet vil få vesentlige investeringsbehov innenfor både barnehage, grunnskole og eldreomsorg i fremtiden. Nordre Salten vil, basert på befolkningsprognosene kunne få et investeringsbehov innenfor barnehage og grunnskole. Den forventede økningen i antall barn for dette alternativet skyldes hovedsakelig mottak av flyktninger i

Hamarøy kommune. Som for de tidligere alternativene forventes det også her en betydelig nedgang i antall voksne per pleietrengende eldre. Nordre Salten vil ha en negativ endring på 22 % mens Saltenfjord kommune forventes å få en negativ endring på 40 %. Meløy forventes å få redusert sin andel voksne per eldre med 33 %.

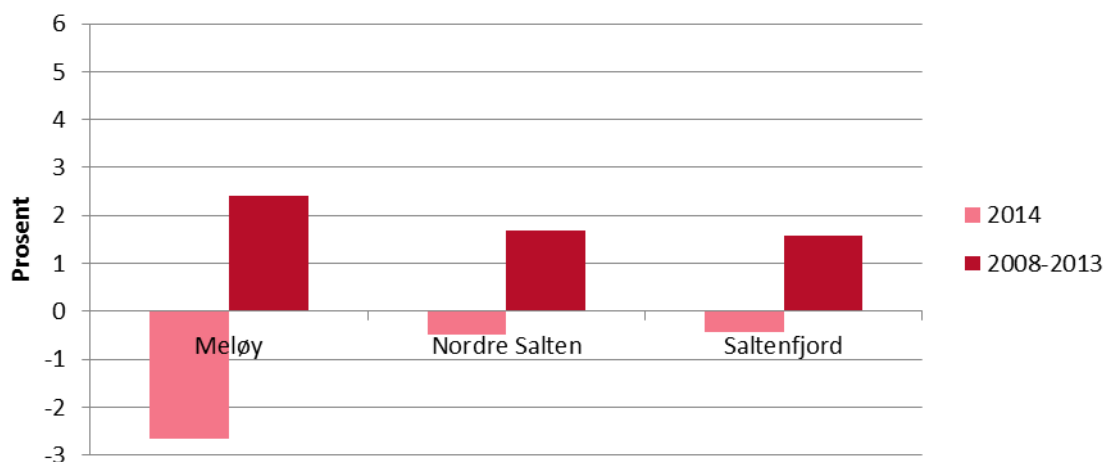

Figur 11: Forventet utvikling i antall voksne i alderen 20-66 år per eldre over 80 år. Kilde: SSB, beregninger gjennomført av BDO.

8.5.4. Soliditet

Som nevnt tidligere i rapporten er det den økonomiske handlefriheten som er viktigst når vi ser på soliditeten i de enkelte kommunestrukturalternativene og sammenslåinger vil i enkelte tilfeller kunne føre til en forbedret handlingsfrihet. I en ny storkommune som Saltenfjord er det rimelig å anta at det vil bli lettere å opprettholde mer stabile økonomis-

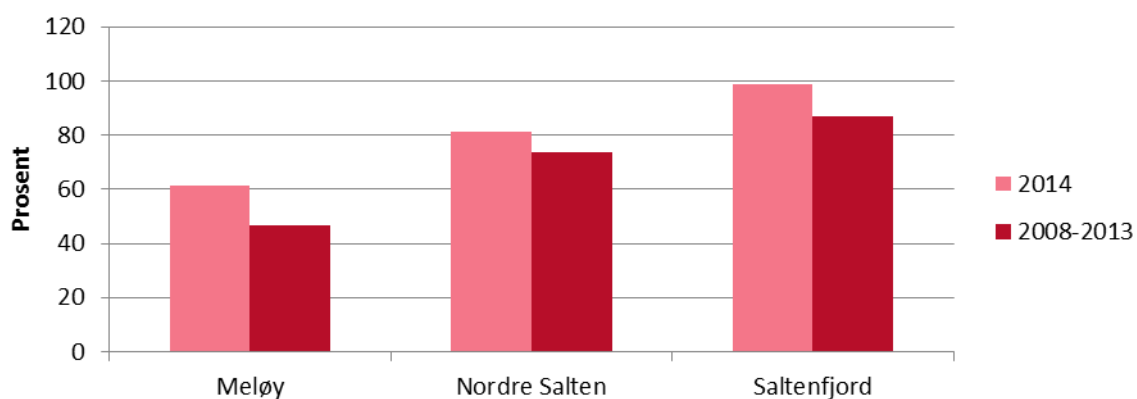
ke resultater. Dette fordi større kommuner er mindre sårbare for økonomiske svingninger og fordi evnen til å håndtere uforutsette hendelser er bedre i en større og mer økonomisk solid kommune.

Figur 12: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA.

Som grafen viser ville samtlige alternativer hatt et samlet positivt resultat for perioden 2008-2013. Dette viser imidlertid ikke de store svingningene som har eksistert for den enkelte kommunen i denne perioden. Salten-

fjord kommune ville i 2014 hatt et negativt driftsresultat på 0,45 % mens Nordre Salten ville hatt et negativt resultat på 0,49 %. Meløy hadde i 2014 et negativt resultat på 2,65 %.

Figur 13: Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter, fratrukket pensjonsforpliktelse. Kilde: KOSTRA.

Ser vi på den langsiktige gjelden i prosent av brutto driftsinntekter ser vi at samtlige kommuner ville hatt en høyere gjeld i 2014 sammenlignet med samlet for perioden 2008-2013. Saltenfjord ville i 2014 hatt en langsik-

tig gjeld tilsvarende 99 % av sine brutto driftsinntekter. Nordre Salten ville hatt en gjeld på 81,5 % mens Meløy hadde en gjeld tilsvarende 61,5 %.

	Nordre Salten	Saltenfjord	Meløy
Disposisjonsfond	1 855	2 412	6 430
Bundne driftsfond	5 980	3 074	5 252
Ubundne investeringsfond	3 245	11 524	6 334
Bundne investeringsfond	1 217	534	1 291
Til sammen	12 297	17 543	19 307

Tabell 22: Oversikt over fondsavsetninger per innbygger for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Som tabellen over viser er det store forskjeller i fondsavsetninger per innbygger for de

ulike alternativene. Alternativet Saltenfjord og Meløy har noe høyere avsetninger sammen-

lignet med Nordre Salten. For Saltenfjord alternativet er det spesielt kommunene Gilde-skål og Beiarn som har høyere avsetninger per innbygger og er med på å trekke de totale avsetningene per innbygger opp for Saltenfjord alternativet.

I dette alternativet vil Saltenfjord ende opp med store avsatte midler til fond, samtidig

med at Bodø har store midler investert gjennom aksjer og andeler i selskaper. Den balanseførte verdien av Bodøs aksjer og andeler utgjør rundt 5 500 kroner per innbygger i en ny Saltenfjord kommune, og dette kommer på toppen av de 17 500 kronene som er fondsbeholdningen.

Kommune	Pensjons-midler (1000 kroner)	Pensjons-forpliktelse (1000 kroner)	Innbyggere	Udekket forpliktelse per innbygger (kr)
Nordre Salten	561 277	683 061	4 318	-28 204
Saltenfjord	5 559 195	6 760 121	69 566	-17 263
Meløy	685 418	874 923	6 454	-29 362

Tabell 23: Udekkede pensjonsforpliktelser for 2014. Kilde: KOSTRA, beregninger utført av BDO

Det er relativt store forskjeller i udekkede pensjonsforpliktelser mellom de ulike alternativene. Saltenfjord ville i 2014 hatt udekkede pensjonsforpliktelser på 17 263 kr per innbygger, mens Nordre Salten og Meløy ligger noe høyere med hhv. 28 204 og 29 362 i udekkede forpliktelser. Ser vi på vedlikeholdsetterslep ville Nordre Salten hatt et etterslep på ca.

14.000 kr per innbygger. Saltenfjord ville hatt et etterslep på 15 354 per innbygger, mens Meløy ligger på 31 051. Vedlikeholdsetterslepet til Saltenfjord alternativet trekkes her hovedsakelig ned av det lave etterslepet per innbygger som er rapportert fra Bodø kommune.

Kommune	Innbyggere	Totalt vedlikeholds-etterslep i millioner kroner	Totalt vedlikeholds-etterslep per innbygger
Nordre Salten	4 388	61 000 000	13 902
Saltenfjord	69 690	1 070 000 000	15 354
Meløy	6 441	200 000 000	31 051

Tabell 24: Oversikt over vedlikeholdsetterslep. Kilde: Rapporter fra regionrådet og kommunene

9. Oppsummering

9.1. Vurdering av alternativene i lys av reformen

En ny kommunereform har som mål å styrke lokaldemokratiet, gi befolkningen i kommune-Norge et bedret tjenestetilbud og skape en mer rettsriktig og effektiv forvaltning gjennom større og mer robuste kommuner. I kommuneproposisjonen for 2015 (Innst. 300 S, 2014, s. 29) har regjeringen definert fire mål for reformen.

Før vi kommer med vår anbefaling vil vi sammenligne og vurdere de ulike alternativene innenfor de utvalgte utredningstemaene. Sammenligningen vil ta utgangspunkt i intensjonen bak reformen, analysene som gjort i de foregående kapitlene og vil særlig fokusere på utfordringer og muligheter i et 50-års perspektiv knyttet til de ulike alternativene.

9.1.1. Tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse

«Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne»

Innenfor dette området vurderer vi det dit hen at dagens kommunestruktur (null-alternativet) ikke er hensiktsmessig for at kommunene skal kunne ivareta sin rolle som tjenesteproducent og myndighetsutøver. Sammenlignet med de andre alternativene så er det for mange kommuner som har for små fagmiljøer og følgelig for liten kapasitet. Dette gjelder både på myndighetsutøvelsessiden (saksbehandling blant annet innenfor tekniske tjenester og barnevernstjenester) samt innenfor utviklingen av tjenester innenfor grunnskole og pleie- og omsorg. Det sistnevnte er viktig i et fremtidsrettet perspektiv hvor man i Salten forventer en stor økning blant de eldre.

For Stor-Salten så vil man være store nok til å kunne øke kapasiteten innad i egen organisasjon. Derimot vil avstandene være store, og skape utfordringer med tanke på å sentralisere tjenestene. Innenfor dette alternativet vil den lokale tjenesteproduksjonen bestå, og således vil man ikke kunne forvente seg at de store økonomiske effektene innenfor områder som eksempelvis barnehage og grunnskole, hvor skole-/barnehagestørrelse og gruppestørrelse er kostnadsdrivende. På sikt vil man derimot ha bedre forutsetninger å jobbe strategisk med fagutvikling og kompetanseheving blant de ansatte. For tekniske tjenester og tjenester rettet mot barnevern, vil en stor-kommune i utgangspunktet være positivt et-

tersom det vil øke kapasiteten i organisasjonen. Dette vil både redusere sårbarheten i egen organisasjon og samtidig redusere inhabilitetsproblematikk.

Om vi deretter ser på Nordre, Indre og Ytre Salten, er vår vurdering av de to sistnevnte vil være store nok til at man kan bygge opp tilstrekkelig store fagmiljøer innenfor blant annet tekniske tjenester, barnevern og pleie- og omsorg. Størrelsen på Indre-Salten tilsier derimot at det er noe usikkerhet knyttet til hvorvidt man er store nok til å ivareta intensjonen bak reformen innenfor dette tjenestekområdet. For Nord-Salten vurderer vi det dit hen at man fortsatt vil være for små. Sammenlignet med null-alternativet vil man være noe styrket, men målt opp mot intensjonene bak reformen så vil man fortsatt være for små. En ny kommune med om lag 4 000 innbyggere vil ikke, etter vår vurdering, være tilstrekkelig til å sikre tilstrekkelig kapasitet innenfor myndighetsutøvelse. Man vil heller ikke være godt nok rustet til å sikre et mangfold i tjenestetilbud innenfor eksempelvis pleie- og omsorg.

For det siste alternativet, Saltenfjord, mener vi at mange av de samme konklusjonene som er beskrevet i det foregående alternativet er gjeldene. Herunder vurderer vi det dit hen at både Nordre Salten og Meløy vil være for små. Herunder gjelder de samme bemerkningene som er gjort for Nordre-Salten i det foregåen-

de kapitelet. Saltenfjord kommune vurderer vi derimot til å være av en størrelse som gjør at man kan oppfylle intensjonene bak refor-

men. De fleste av vurderingen gjort av Stor-Salten vil også være gjeldende for denne kommunen.

9.1.2. Samfunnsutvikling

«Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling»

For dette området vurderer vi det dit hen at dagens kommunestruktur (null-alternativet) ikke er hensiktsmessig for at kommunene skal kunne ivareta sin rolle som samfunnsutvikler. Sammenlignet med de andre alternativene er det i all hovedsak tre forhold som tilsier at dagens kommunestruktur ikke er hensiktsmessig. For det første deler denne strukturen opp BA-regioner. Dette gjør at man mister mulighetene til å dra fordel av synergieffekter og stordriftsfordeler. For det andre så har regionen utfordringer knyttet til en høy andel sysselsatte innenfor offentlig sektor og har utfordringer med å tiltrekke seg nytt privat næringsliv. Det faktum at det er mange aktører (kommunale og private) som jobber med næringsutviklingsarbeid i regionen gjør at det fort kan bli en konkurranse mellom kommunene internt i regionen. Dette igjen gjør det utfordrende å skape en felles næringsutviklingsstrategi i Salten med formål om å skape vekst i hele regionen.

Om vi deretter ser på Stor-Salten kommune, vil man under en slik struktur få en regional overbygning som kan legge til rette for en mer helhetlig og strategisk utvikling av regionen. Ved en strukturendring vil samfunns- og næringsutvikling inngå i kommunens egen portefølje, men det vil likevel være behov for samarbeid med andre regioner for å kunne opprettholde og videreutvikle et godt desentralisert tilbud. En større enhet som snakker med felles stemme vil kunne stille sterkere i kampen om regionale og nasjonale midler. En ny storkommune vil også dra fordel av å ha fellesfunksjoner som flyplass og sykehus.

En ny Stor-Salten kommune vil derimot ha utfordringer knyttet til en tettere integrasjon av distriktene. Man har per dags dato ikke en

felles BA-region. Til det er avstandene for store mellom Meløy i sør og Hamarøy i nord. En ny storkommune må derfor søke å videreutvikle infrastrukturen i region slik at man på den måten kan redusere reiseavstandene/reisetiden mellom de ulike kommunene.

For alternativet Nordre, Indre og Ytre Salten vil de to sistnevnte kommunene gjenspeile NIBRs BA-regionoppdeling av Nordland. Unntaket er Meløy kommune for Ytre Salten som fortsatt vil ha distanseutfordringer til resten av Ytre Salten kommune. For alle de tre kommunene vil man kunne få økt ressurser som kan brukes til nærings- og samfunnsutvikling. Frigjøringspotensialet er sannsynligvis positivt korrelert med kommunestørrelse. Nord-Salten vil fortsatt være relativt liten og vil trolig ha mer begrensede med ressurser til å avsette til samfunns- og næringsutvikling. I tillegg vil det trolig være få «utenrikspolitiske» effekter for Nord-Salten. Det er også vært å påpeke at det i dette alternativet fortsatt vil være behov for å kunne utforme en felles næringsstrategi gjennom et regionalt samarbeid.

Om vi deretter ser på Saltenfjordalternativet så vil de samme utfordringene for Nord-Salten, som beskrevet ovenfor, være gjeldende. De samme utfordringene vil også Meløy kommune ha ettersom kommunen i dette scenariet vil være relativt sett liten. Saltenfjordkommune vil derimot være store nok til å kunne frigjøre midler til aktivt å jobbe med nærings- og samfunnsutvikling. I tillegg vil kommune i større grad gjenspeile NORUTs inndeling av bo- og arbeidsmarkedsregioner i Salten. Kommunen vil således ha mindre distanseutfordringer sammenlignet med Stor-Salten.

9.1.3. Lokaldemokrati

«Styrket lokaldemokrati»

Salten region består av flere kommuner med færre enn 10 000 innbyggere. Dette innebærer på den ene siden mange nærhetsgevinster. Mindre kommuner, har ofte - men ikke alltid - et nærere forhold til sine lokalpolitikere, befolkningen er ofte mer engasjert i politiske saker, men har samtidig ofte færre medvirkningskanaler enn større kommuner. Nærhetsgevinster til tross, dagens situasjon preges også av mange interkommunale samarbeid, og som tidligere diskutert utgjør disse ofte en demokratisk utfordring idet makt flyttes til uformelle nettverk, eller representantskap og styrer hvor medlemmer er utnevnt.. Dette betyr som nevnt ikke at IKSer i seg selv er negativt i Salten, men at det avhenger av hver enkelt kommunes evne til folkevalgt kontroll med disse ordningene. I det demokratiperspektiv er det svært få distansegevinster i dagens situasjon. Mindre kommuner har mange habilitetsutfordringer, varierende grad av profesjonalisering, begrensede muligheter for frikjøp av politikere, og sårbare fagmiljø.

Et Stor-Salten alternativ vurderes å ha store distansegevinster i forhold til færre habilitetsutfordringer, høyere kvalitet på politiske beslutninger, og følgelig mer politisk handlingsrom. Baksiden er at den geografiske distansen en slik kommuneenhet vil få vil kunne redusere nærheten til folkevalgte. Med et større kommunestyre vil imidlertid den partipolitiske representasjonen bli større. Vi anbefaler derfor at en slik kommune utnytter mulighetene i kommuneloven som gir rom for å lage kommunedelsutvalg med beslutningsmyndighet (jf. kap 6.4). Kommunen vil også ha betydelig kapasitet til å føre folkevalgt kontroll med IKSer, og sannsynligvis vil det i det hele tatt være mindre behov for interkommunalt samarbeid. Det vil være muligheter for økt frikjøp av politikere og økt profesjonalisering med større (og mindre sårbare) fagmiljø.

For det neste alternativet, Nordre, Indre og Ytre Salten, vil de lokaldemokratiske mulighetene og utfordringene være avhengig av innbyggerstørrelse og geografisk avstand. For Nordre Salten vil man kunne hente ut både noen nærhetsgevinster, og noen distansegevinster i form av noe færre habilitetsutfordringer. Størrelsen på kommunen er imidlertid mindre enn hva som regnes formålstjenlig for å hente ut større fordeler på fagmiljø og profesjonalisering. For de to resterende kommunene, Indre og Ytre Salten, vurderes disse som store nok til å hente ut distansegevinster i form av færre habilitetsutfordringer, høyere kvalitet på politiske beslutninger og følgelig mer politisk handlingsrom. Det vil imidlertid bli større geografisk distanse, og mindre nærhet til folkevalgte sammenliknet med dagens situasjon. Det vil imidlertid, mest sannsynlig, bli bredere politisk representasjon. Behov for nye medvirkningsalternativ bør vurderes for å demme opp for eventuelle ulemper med mindre nærhet. Alternativet innebærer sannsynligvis større muligheter for frikjøp av politikere, og økt profesjonalisering spesielt for Ytre Salten. Det kan derfor bli bedret mulighet og kapasitet til folkevalgt kontroll med IKSer, og kanskje også mindre behov for interkommunale samarbeidsløsninger.

For det siste alternativet, Saltenfjord, vil mange av de samme vurderingene som er gjort knyttet til Nordre, Indre og Ytre Salten være gjeldende. For Nordre Salten og Meløy så vil mange av de samme vurderingene som er gjort av Nordre-Salten i det foregående kapitelet være aktuelle. For Saltenfjord kommune så vil de samme vurderingene som er gjort av Salten samlet være aktuelle. Man vil kunne få distansegevinster, økt kapasitet i organisasjonen, større mulighet til å frikjøpe politikere og redusere behovet for IKS. Kommunen vil derimot ha utfordringer knyttet til avstand mellom tettstedene og det nye kommunesentrumet.

9.1.4. Økonomi

«Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner»

Dagens kommuner i Salten regionen har store utfordringer knyttet til å opprettholde stabile gode resultater over tid. Dette punktet er spesielt rettet mot de små kommunene i regionen. Videre er det viktig å påpeke at basert på de signalene som er kommet fra regjeringen vil ikke det økonomiske fundamentet som de små kommunene har i dag bli videreført etter at reformen er gjennomført. I tillegg så vektlegger vi investeringsbehovet i tjenestene, særlig knyttet til de eldre som et viktig forhold å vurdere i et fremtidsperspektiv. Her mener vi at mange av de små kommunene ikke er rustet til å kunne håndtere blant annet den forventede eldrebølgen.

For Stor-Salten kommune man derimot ha bedre forutsetninger for å kunne oppnå stabile gode økonomiske resultater over tid. I tillegg mener vi at en storkommune i regionen vil kunne medføre en mulighet til å sikre økt kapasitet og bedret kompetanse innad i egen

organisasjon. Bedre forutsetninger for god økonomisk styring sammen med økt kapasitet i egen organisasjon gjør at vi mener at en storkommune har bedre forutsetninger for å nå målene i reformen. Man vil også ha bedre forutsetninger for å kunne håndtere fremtidige investeringsbehov.

For Nordre, Indre og Ytre Salten mener vi at regionen som helhet vil ha svakere forutsetninger sammenlignet med Stor-Salten alternativet. Dette begrunner vi med at Nordre Salten fortsatt vil være for lite. Hvorvidt Indre Salten er stor nok er det knyttet noe usikkerhet til. Sammenlignet med null-alternativet vil man derimot ha bedre forutsetninger i en Indre Salten kommune til å bygge opp kapasitet i egen organisasjon.

Til slutt vurderer vi Saltenfjordalternativet på lik linje med det foregående alternativet. Saltenfjord kommune vil være stor nok, men Nordre Salten og Meløy vil være for små.

9.2. BDOs anbefaling av fremtidig kommunestruktur

På bakgrunn av de foregående analysene vurderer vi det dit hen at Stor-Salten kommune er det alternativet som nærmest oppfyller regjeringens mål med reformen. En storkommune i regionen vil etter vår vurdering ha bedre forutsetninger for å kunne levere god tjenester til innbyggerne i fremtiden ved blant annet å gjøre det mulig å skape større fagmiljøer samt kapasitet i egen organisasjon. En ny storkommune har også bedre forutsetninger for å satse helhetlig på samfunns- og næringsutvikling i regionen. Uavhengig av mulighetene som en slik storkommune vil kunne gi innbyggerne i regionen mener vi at denne kommunen vil ha utfordringer knyttet til store avstander mellom de ulike distriktene. En slik storkommune vil etter vår vurdering være avhengig av at man etablerer komunedelsutvalg med beslutningsmyndighet over innbyggernære tjenester som grunnsko-

le, barnehage og pleie- og omsorgstjenester for å minimalisere avstandsutfordringene.

Alternativet Nordre, Indre og Ytre Salten og Saltenfjordalternativet vurderer vi på lik linje, dog noe dårligere sammenlignet med en Stor-Salten kommune. Dette begrunner vi med at i disse alternativene er Nordre Salten og Meløy kommune for små til å kunne være bærekraftige kommuner i fremtiden. For Nordre Salten endrer ikke dette bildet seg om man inkluderer Tysfjord. Analysene til kommunene selv viser at man ikke vil kunne nå de intensjonene bak reformen ved å etablere en storkommune i Nord Salten. Avslutningsvis vil vi nevne at begge de ovennevnte scenariene bestående av tre kommuner i Salten er å foretrekke sammenlignet med null-alternativet. Null-alternativet vurderer vi dit at det er kun Bodø kommune som vil være store nok til å håndtere fremtidens utfordringer. Flertallet

av de resterende kommunene har lav evne til å finansiere fremtidige investeringsbehov; har sårbar næringsstruktur; har liten kapasitet til å ivareta tjenestebehovet innenfor kapitalin-

tensive tjenester og er lite egnet til å sikre nødvendig tiltak for å skape funksjonelle helhetlige planprosesser for å videreutvikle regionen.

9.3. Avsluttende kommentarer

Avslutningsvis vil vi fremheve vårt ønske med denne rapporten å kunne bidra til å rette leserens oppmerksomhet vekk fra å forsøke å beregne seg til hvorvidt det er riktig å slå seg sammen eller ikke. De økonomiske rammebetingelsene i dagens kommunestruktur, sammenlignet mot fremtidens kommunestruktur, kan ikke forventes å være til fordel for å la være å slå seg sammen. Hovedfokus for be-

slutningstakerne bør være å tenke offensivt på de mulighetene som finnes i en ny kommunestruktur, og hvordan utfordringene man ser kan løses ved en god sammenslåingsavtale, gode lokalpolitiske ordninger og valg av smarte løsninger som sikrer tjenestenærhet til innbyggerne og gode rammebetingelser for næringslivet i Salten.

10. Litteraturliste

Denne litteraturlisten inkluderer henvisninger til artikler, dokumenter og kilder som er benyttet i dette utredningsarbeidet og er derfor ikke begrenset til sluttrapporten.

Offentlig tilgjengelige artikler og rapporter:

Allers, M. A., & Geersema, J. (2014). The effects of local government amalgamation on public spending and service levels. evidence from 15 years of municipal boundary reform. Mimeo (University of Groningen).

Asmys, I. (2010). Kommunereformens konsekvenser. Tidsskriftet politikk.

Baldersheim, H., & al, e. (2003). Er smått så godt? Er stort så flott? Analyser av kommunestrukturens betydning. Universitetet i Oslo. .

Baldersheim, H., Haug, V., & Øgård, M. (2011). Internasjonale erfaringer med interkommunalt samarbeid. Nordisk kommunalforskningskonferanse.

Do Municipal Amalgamations Work?, Department of Economics, the Hebrew University of Jerusalem, Jerusalem 91905, Israel. (2014).

Ekspertutvalget. (2014). Delrapport: Kriterier for god kommunestruktur. Kommunal- og Moderniseringsdepartementet.

Hanes, N. (2014). Amalgamation Impacts on Local public Expenditures in Sweden. Local Government studies.

Hansen, S., & Houlberg, K. P. (2014). Do Municipal Mergers Improve Fiscal Outcomes? Scandinavian Political Studies, Vol. 37.

Innst. 300 S. (2014). Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om kommuneproposisjon 2015. Prop. 95 S (2013-2014).

Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2015. Grønt Hefte:
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kmd/komm/grontheft/gront_hefte_2015_ny.pdf

IRIS. (2013). Perspektiver og erfaringer: Styring av og ledelse i kommunalt. KS.

Kjær, U., Hjelmar, U., & Olsen, A. (2010). Municipal Amalgamations and the Democratic Functioning of Local Councils: The Danish 2007 Structural Reform as Cas. Local Government Studies, 36:4,.

Meld. St. 13. (2012-2013). Ta heilie Noreg i bruk.

NIBR. (2008). Infrastruktur og Investeringer. NIBR.

NIBR. (2013). Erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden. KS.

NIBR. (2013). Inndeling i senterstruktur, sentralitet og BA-regioner. NIBR-rapport 2013:1.

NIVI. (2013). Statis for interkommunalt samarbeid i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal og KS Møre og Romsdal.

NOU. (1992). Kommune- og fylkesinndeling i et NOrgje i forandring.

NOU. (2005). Fordeling, forenkling, forbedring.

NOU. (2006). Det lokale folkestyret i Endring. Oslo: Kommunal og regionaldepartementet.

Olsen, A. (2010). Kommunalreformens konsekvenser. Tidsskriftet politikk.

Reigenwertz, Y. (2010). Do Municipal Amalgamations Work? Evidence from Municipalities in Israel. Hebrew University of Jerusalem.

Sundvollen erklæringen. (2013). Politisk plattform for regjeringen.

Verba, S., Schlozman, K. L., & Brady, H. E. (1995). Voice and Equality, Civic Voluntarism in American Politics. Cambridge Mass.: Harvard University Press. .

Meld. St. 13. (2012-2013). Ta heilie Noreg i bruk.

Menon. (2013). Fremtidens næringer i Nord. Menon.

NIBR. (2013). Inndeling i senterstruktur, sentralitet og BA-regioner. NIBR-rapport 2013:1.

Norut. (2013). Attraktive lokalsamfunn og arbeidsmarkedsregioner i Nord-Norge.

Nærings- og Fiskeridepartementet m fl. (2014). Framtid i Nord. NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET, KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET og KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET.

SSB. (2013). Forecasting demand and supply of labour by education. SSB.

Sjurelv & Kufaa (2014) Kunnskapsinnhenting utviklingsprogram for byregioner Bodø og Salten.

Sundvollen erklæringen. (2013). Politisk plattform for regjeringen.

Statistikk:

KOSTRA statistikk: <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kommune-stat-rapportering/kostra-databasen>

SSBs befolkningsstatistikk: <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkendrkv/kvartal/2015-08-20>

SSBs sysselsettingsstatistikk: <https://www.ssb.no/regsyst>

SSBs Folke og bolig telling: <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/fobpend/hvert-10-aar>

Informasjon fra kommunene og regionrådet:

Oversikt over eierskap i Salten-kommunene per juni 2012

Oversikter over vedlikeholdsetterslep fra alle kommunene

Diverse forvaltningsrevisjoner og andre rapporter, herunder:

- Forvaltningsrevisjon Barnevernet for Hamarøy
- Forvaltningsrevisjon Salten Brann IKS
- Evaluering av innkjøpsordningen
- Forprosjekt eiendomsforvaltning for Salten (IRIS)
- NIVI-rapport: Status for interkommunale samarbeid i regionen
- Kommuneplaner (tilgjengelig på kommunenes hjemmesider)
- Diverse saksfremlegg

Notat fra drøftingsmøte

- formannskapene Rødøy, Gildeskål og Meløy

26. januar 2016. Meløy rådhus.

Tema: næringsarbeid og kommunereformen.

Deltakere: formannskapene, rådmennene og kommunikasjonsrådgiver i Meløy. Daglig leder i Meløy Utvikling KF Stine Estensen deltok under presentasjon av næringsarbeidet i Meløy.

Tema 1: Næringsarbeid

Meløy:

- Meløy skal i gang å se på organisering av næringsarbeidet etter 2018.
- En av fylkets største industrikommuner.
- Omstillingsprogrammet jobber som en prosjektorganisasjon og har 100 mill. til rådighet over seks år. Mål om 400 nye arbeidsplasser innen 2018. Portefølje på 157 prosjekter. 60 mill. er fordelt.
- Resultat så langt: 150 nye arbeidsplasser. Porteføljen har potensiale for 320 nye arbeidsplasser.
- Fokus neste årene: tilrettelegge for nye næringsareal, jobbe systematisk for å få opp nye prosjekter, organisere næringsarbeidet etter 2018, sikre at bedrifter fortsatt ønsker å ekspandere og utvikle seg.

Gildeskål:

- Har 1200 dekar ferdig regulert på Saura.
- Sjøfossen Næringsutvikling har ansvar for næringsarbeidet. Gildeskål og Beiarn kommuner er hovedaksjonærer.
- I dag jobbes det primært med marine næringer. Salten Marine Havbrukspark jobber med forskning på marine råstoffer. Gifas jobber med forskning. Det er bygd nytt fiskemottak på Arnøy.
- Gildeskål vil ta opp med kystkommunene skattlegging av oppdrettsanlegg.

Rødøy:

- Har ikke næringselskap, men leier inn konsulent (Rolf Inge Sleipnes) ved behov.
- En av de største kommunene innen oppdrett og havbruk i Nordland.
- Kun 1 fiskemottak igjen.
- Nytt smoltanlegg i Reppen.

Innspill etter gruppearbeid:

- sammen står vi sterkere
- kommunene kan samarbeide om lønn, fagsystemer, skatt
- næringsetablering uavhengig av kommunegrense
- samarbeid landbrukskontor, fiskeri, samferdsel, reiseliv, rekruttering, lærlingplasser, turisme

- utnytte våre fortrinn (vann, kraft, luft)
- felles næringskonferanse
- samarbeid næringsutvikling

Tema 2: Kommunereformen

Status Gildeskål:

Er i en administrativ prosess. Kommunestyret har vedtatt å snakke med Bodø. Har hatt samtale med Bodø, der Rødøy også er med. Jobber mot en intensjonsavtale med Bodø. O-alternativet og intensjonsavtalen i formannskapet til våren. Det skal avholdes 5 folkemøter i april. O-alternativet og Bodø-alternativet behandles i kommunestyret i juni. Gildeskål mener Meløy og Gildeskål blir for liten kommune sammen.

Status Rødøy:

Halvert folketallet de siste årene. Spesiell distriktskommune med mange bebodde øyer. Rødøy gjorde en undersøkelse i lokalutvalgene i forkant av prosessen. Oppsummeringen av dette var at Rødøy vil være bedre rustet som en del av en større kommune. Rødøy går for Ytre Salten-alternativet.

Rødøy jobber videre med en intensjonsavtale med Bodø kommune. Behandles i kommunestyret i juni.

Utredning grensejustering.

Meløy kommune inviterte Rødøy og Gildeskål kommuner til dette møtet for å avklare veien videre. Rødøy og Gildeskål oppfordret Meløy å vurdere og bli med i utredningen om Ytre Salten-alternativet.

Det kan bli aktuelt å snakke om grensejustering, men dette vil evt. komme på et senere tidspunkt.

Pressemelding/nettsak etter møtet:

Meløy kommune inviterte formannskapene i Rødøy og Gildeskål kommuner til et felles drøftingsmøte 26. januar hvor tema var kommunestruktur/kommunesammenslåing og mulig samarbeid om næringsutvikling.

Gildeskål og Rødøy kommuner er i dialog med kommuner i Ytre Salten (Ytre Salten-alternativet) om en intensjonsavtale. Gildeskål og Rødøy utreder samtidig muligheten for å stå alene. Det er derfor ikke grunnlag for å jobbe videre mot en sammenslåing mellom disse tre nabokommunene. Hvis Meløy skal jobbe med et alternativ til å stå alene, må det skje gjennom Ytre Salten-alternativet. Dette vil kommunestyret bli orientert om i møte 11. februar.

Uavhengig av kommunereformen er kommunene enige om å se nærmere på et tettere samarbeid om næringsutvikling og næringsetablering.

Saksprotokoll

Behandlet i: Kommunestyret
Møtedato: 23.06.2016
Sak: 63/16
Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 15/2748 Journalpost: 10135/16
Tittel: SAKSPROTOKOLL - KOMMUNEREFORMEN- SLUTTBEHANDLING

Behandling:

Fremskrittspartiet v/Grete Andersen (Frp) framla slikt forslag til nytt pkt 3:

«Nytt pkt. 3:

«Kommunestyret vedtar å fortsette arbeidet for å slå seg sammen med nabokommuner for å bli en sterk base mellom Bodø og Mo i Rana.»

Avstemming:

Det ble stemt pktvis over rådmannens innstilling:

Pkt. 1. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Pkt. 2. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Pkt. 3.

Rådmannens innstilling pkt. 3, ble satt opp mot framlagte forslag til nytt pkt. 3.

Rådmannens innstilling pkt. 3, ble vedtatt med 21 stemmer mot 2 stemmer (Frp), som stemte for framlagte forslag til nytt pkt. 3.

Vedtak:

1. Kommunestyret tar rådmannens vurdering av null-alternativet til orientering
2. Kommunestyret tar referat fra folkemøter og Innbyggerundersøkelsen til orientering
3. Kommunestyret vedtar at Meløy kommune skal bestå som egen kommune.

Sak 63/16
Arkivsaksnr 15/2748
Arkiv: 020
Saksbehandler: Hege Sørлие

KOMMUNEREFORMEN- SLUTTBEHANDLING

Saksnr.: Utvalg	Møtedato
63/16 Kommunestyret	23.06.2016

Innstilling:

1. Kommunestyret tar rådmannens vurdering av null-alternativet til orientering
2. Kommunestyret tar referat fra folkemøter og Innbyggerundersøkelsen til orientering
3. Kommunestyret vedtar at Meløy kommune skal bestå som egen kommune.

Vedlegg i saken:

BDO-rapporten
Referat fra folkemøte på Ørnes, Halså og Ågskardet
Innbyggerundersøkelsen kommunereformen April 2016
Brev fra fylkesmannen – 22. mai 2016

Bakgrunn:

I brev fra fylkesmannen av 22.05.16 sies følgende; ved behandling av kommuneproposisjonen for 2016 fremholdt stortingsflertallet at alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma... «Dette inneber blant anna å...ta stilling til om og i så fall kva kommuner ein ønskjer å gå saman med». Stortinget vedtok også følgende: Stortinget ber regjeringa syta for at fylkesmennene kjem med si tilråding om kommunestrukturen i fylket etter at kommunane har gjort sine vedtak seinast 1.juli 2016. Fylkesmennene skal gi råd om framtidig kommunestruktur i fylket. Det må baseres på de lokale prosessene, målene til reformen og kriteriene for en god kommunestruktur. Det vil være en fordel dersom kommunene legger et godt grunnlag slik at Fylkesmannen på en god måte kan beskrive og oppsummere prosessene i kommunene og samtidig kunne trekke ut kommunenes begrunnelse for ulike retningsvalg og vedtak.

Momenter som må fremkomme i grunnlagsmaterialet til endelig vedtak i kommunen:

- *Prosess; hvordan har kommunen jobbet med reformen, hvordan har den vært organisert og har den vært politisk forankret.*
- *Sammenslåingsalternativer og begrunnelse for retningsvalg*
- *Spesielle lokale forhold.*
- *Innbyggerinitiativ om grensejusteringer/deling av kommunen*

Meløy kommune har tidligere gjort to kommunestyrevedtak i K – sak 14/1477 og K-sak 15/1671, hvordan kommunen skulle utrede kommunestrukturen. Det er gjennomført Mulighetsstudiet i Salten gjennom BDO. Kommunen har informert jevnlig gjennom sine kanaler, samt ei egen facebookside om reformen. Det er gjennomført 3 folkemøter, på henholdsvis Halså, Ørnes og Ågskardet. På Ørnes ble også folkemøte overført på WEB-TV. Kommunen har vært deltakere både politisk og administrativt i utallige møter om kommunereformen i regi av bl.a. KS og fylkesmannen, samt ulike lokale møter. Vi har gjennomført nabopratt med våre nabokommuner Rødøy, Gildeskål og Bodø. Og det har vært gjennomført nytt møte med Gildeskål og Rødøy i Meløy kommune på vår invitasjon.

Vi har gjennomført Innbyggerundersøkelse om kommunereformen i april 2016, av 500 innbyggere i Meløy over 16 år.

I tillegg kommer rådmannens vurdering av 0-alternativet som følger denne saken.

Saksutredning:

Viser til tidligere vedtak i kommunestyret samt referatsaker, samt rådmannens vurderinger av 0-alternativet som følger denne saken.

Innbyggerundersøkelsen er gjennomført i Meløy kommune i tidsrommet 4. -11.april 2016. Antall personer som er intervjuet er 500 over 16 år. Metoden har vært kvantitativ, telefonundersøkelse med sannsynlighetsutvelgning. Undersøkelsen er gjort av Opinion AS. 86% av innbyggerne føler enten svært stor eller ganske stor tilknytning til Meløy kommune. Innbyggerne er delt i spørsmålet om kommunesammenslåing. 2 av 3 er negative til en sammenslåing med flere kommuner der Bodø inngår. Nær halvparten mener at alternativet der Meløy slår seg sammen med Gildeskål og Rødøy er best. 44% av innbyggerne mener at økt kvalitet på de kommunale tjenestene er blant de viktigste målene for en kommunesammenslåing. Et flertall mener kommunen vil løse en rekke oppgaver bedre eller som i dag enn dårligere etter en sammenslåing. Avstand til rådhuset har ikke så stor betydning.

Folkemøtene viste også mye det samme resultatet. Kunne gjerne slå oss sammen med nabokommunene, men ikke sammen med Bodø. Bodø ble sett på mere som en trussel enn en mulighet i fht. avstand og størrelse. Ågskardet var tydelig på at de gjerne kunne få tjenester fra Tjongsfjordhalvøya, de kunne gjerne tenke seg grensejustering – men da slik at Tjongsfjordhalvøya ble en del av Meløy. De var tydelige på at de ikke ville bli Rødøyfjerdinger.

I siste møtet med nabokommunene Rødøy og Gildeskål ble det foreslått samarbeid og eventuell sammenslåing fra Meløys ordfører. De var positive til samarbeid, men var ikke interessert i noen sammenslåing med Meløy kommune. Gildeskål og Rødøy har begge fremforhandlet en intensjonsavtale med Bodø. Etter den tid har det vært folkeavstemming i Gildeskål og resultatet ble nei til sammenslåing med Bodø. Det er ingen ting som tyder på at de nå ønsker å se sørover.

Vurdering:

På bakgrunn av rådmannens vurdering av 0-alternativet, samt resultat av folkemøter, møter med nabokommuner, folkeundersøkelsen og tidligere vedtak ser rådmannen det som naturlig å anbefale at Meløy kommune fortsatt består som egen kommune. Det vurderes fortsatt som positive signaler fra politisk hold samt fra befolkninga i Meløy at det kan være aktuelt ved en senere anledning å inngå et tettere samarbeid/evt. sammenslåing med nabokommunene Gildeskål og Rødøy. Men tilbakemeldingene fra naboene tilsier at tiden fortsatt ikke er moden for dette.

Hege Sørli
Rådmann

VEDLEGG TIL SAKEN:

KOMMUNEREFORMEN I MELØY

Vurdering av 0-alternativet

Innledning

Stortinget har sluttet seg til regjeringens overordnede mål for kommunereformen. Målene skal være førende for kommunens arbeid med fremtidig kommunestruktur:

- Gode og likeverdig tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Kommunereformen er en velferdsreform og en demokratireform. Det handler om bedre velferdstjenester der folk bor. Nå og i fremtiden. Kommunen skal levere livsløpstjenester som lokal spedbarnskontroll, trygge og utviklende barnehager for barna våre, skoler som gir god læring, pleie og omsorg når vi blir eldre og tekniske tjenester som f.eks. nok og reint vann. Det handler også om hva som skal til for å ta vare på de innbyggerne som trenger det aller mest:

Somatisk og psykisk syke, barn som trenger barnevernet, rusavhengige, mennesker med sosiale utfordringer og de som bare faller utenfor og det handler om hvordan vi evner å lede og å utvikle disse tjenestene og å være lokal myndighet som gir tillatelser i tråd med lover og øvrig rammeverk.

Kommunereformen handler også om en bedre organisering på områder der både innbyggere og næringsliv daglig krysser flere kommunegrenser. Særlig i slike områder antas det at sammenslåtte kommuner vil kunne gi en mer helhetlig og god planlegging til det beste for innbyggerne. Ekspertutvalget for kommunereform har satt opp ti kriterier for kommunene. Kriteriene ivaretar samfunnsmessige hensyn som strekker seg ut over den enkelte kommunegrense, og anbefales som grunnlag for å vurdere kommunenes oppgaveløsning i dag og for å vurdere en framtidig kommunestruktur.

Det mest utfordrende i denne sammenhengen er å heve blikket og se lang tid fremover. Hvordan er det sannsynlig at behovet for de ulike tjenestene utvikler seg? Hvordan vil innbyggernes krav og forventninger utvikle seg? Hvordan blir befolkningsutviklingen? Hvordan vil alderssammensetningen faktisk bli? Hvordan vil næringslivet utvikle seg? For skatteinntekter fra næringslivet må på plass i tillegg til ulike brukerbetalinger. Finansieringen av kommunene er og vil være et regulert spleiselag mellom staten, kommunene, næringslivet og innbyggerne. Først når denne kommunestrukturprosessen kommer til ende med vedtak i Stortinget i 2017, vet vi hvordan finansieringen blir de nærmeste årene. På lengre sikt ventes finansieringen til å bli betydelig endret fra det systemet vi kjenner i dag.

Kriterier rettet mot kommunene:

1. Tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

Nærmere om kriteriene:

1. Tilstrekkelig kapasitet

Kommunene må ha en tilstrekkelig kapasitet både faglig og administrativt for å kunne løse oppgavene på en effektiv og god måte. Tilstrekkelig kapasitet henger nært sammen med tilgang til relevant kompetanse. Å ha én stilling med god fagkompetanse gir ikke grunnlag for et godt fagmiljø. Til det trenger man også kapasitet til å behandle en viss mengde saker, ha god kontroll og oversikt, og til å utvikle fagområdene.

2. Relevant kompetanse

I tillegg til tilstrekkelig kapasitet, er også relevant kompetanse avgjørende for å sikre sterke fagmiljøer og en god administrasjon. Dette innebærer også at det må være en bredde i kompetansen. Manglende kapasitet og kompetanse er også fremhevet som utfordringer for at kommunen skal ivareta sine roller som samfunnsutvikler og myndighetsutvikler. Innenfor kommunens rolle som demokratisk arena kan en kommunal administrasjon med kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte, bedre den politiske styringen og utnytte det lokalpolitiske handlingsrommet. Av hensyn til lokaldemokratisk styring er det avgjørende at kommunen selv kan sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og ikke er avhengig av samarbeid eller hjelp fra andre.

3. Tilstrekkelig distanse

Kommunene må ha en slik størrelse at det er tilstrekkelig distanse mellom saksbehandler og innbyggerne. Dette for å sikre likebehandling og at det ikke tas utenforliggende hensyn i myndighetsutøvelsen, samt at innbyggerne sikres de rettigheter de har etter loven. I tillegg skal habiliteringsreglene sikre tilliten til kommunene og beskytte den enkelte saksbehandler mot utidig press.

4. Effektiv tjenesteproduksjon

Større kommuner vil legge bedre til rett for økt rammestyring fra statens side og dermed økt mulighet for å tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Større kommuner kan gi bedre utnyttelse av potensielle stordriftsfordeler. Bosettingsmønsteret i kommunen og hensynet til innbyggernes ønske om nærhet til tjenestene kan gjøre det vanskelig å hente ut stordriftsfordeler på alle tjenester i kommunen. Men det vil trolig være effektiviseringsgevinster på enkelte områder – slik som i den overordnede styringen og planleggingen i sektoren.

5. Økonomisk soliditet

En viktig forutsetning for at kommunene skal kunne tilby sine innbyggere gode velferdstjenester er at kommunene har god kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser. Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne. Små kommuner er mer sårbare enn større kommuner i slike situasjoner, fordi de har et mindre budsjett å omdisponere innenfor.

6. Valgfrihet

Innbyggerne vil i større grad kreve flere valgalternativer innenfor tjenestene. Større kommuner kan tilby en større bredde i tilbudet til sine innbyggere, som vil være vanskelig å tilby i små kommuner.

7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder

Kommunene må ha en inndeling som er mest mulig funksjonell for de områder det er nødvendig å se i sammenheng for å sikre helhetlige løsninger, særlig på areal- og transportområdet. De siste tiårene har det vært en vedvarende regional integrasjon gjennom pendling og tettstedsutvikling, slik at kommunene i stadig mindre grad utgjør en funksjonell enhet. Denne utviklingen vil fortsette. Særlig i byområder gjør behovet for mer funksjonelle samfunnsutviklingsområder at kommunene bør vurdere sammenslåing. Erfaring tilsier at kommunene hver for seg har sterke insentiver for å ivareta egne behov og at de felles løsningene ikke blir optimale, verken i planleggingen eller i implementeringen av planene. I mindre sentrale strøk vil kriterier som kapasitet og kompetanse om samfunnsutvikling være viktigere når kommunesammenslåing skal vurderes.

8. Høy politisk deltakelse

Det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter både i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene. Større kommuner legger i dag i større grad til rette for deltakelse mellom valgene, og de har oftere ulike former for medvirkningsorgan. På noen indikatorer scorer de minste kommunene høyst – valgdeltakelsen ved lokalvalg er størst i de minste kommunene og flere innbyggere i små kommuner har vært i kontakt med ordfører enn i større kommuner. Men analyser viser at for noen av disse indikatorene har resultatet mer å gjøre med kjennetegn ved innbyggerne enn at kommunen er liten.

9. Lokal politisk styring

Det er avgjørende for lokal politisk styring at den kommunale administrasjonen har nødvendig kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte. Kommunene bør ha mulighet for en hensiktsmessig lokal organisering og prioritering, og ikke være nødt til å organisere sin tjensteproduksjon i interkommunale ordninger for å levere lovpålagte velferdstjenester.

10. Lokal identitet

Det er etter utvalgets vurdering to dimensjoner som spiller inn på dette området, og som kommunene bør vurdere i spørsmålet om sammenslåing: opplevd tilknytning til et område og felles identitet med andre områder. Antakelsen om at noe av dagens nærhet vil forsvinne ved større kommuner, enten det gjelder til kommunehuset, lokalpolitikere eller tjenester, vil med stor sannsynlighet bli opplevd som problematisk og utfordrende av de berørte innbyggerne. En slik opplevelse vil kunne bli forsterket dersom dagens politiske og administrative system ikke tilpasses nye forutsetninger. Resultatet vil kunne bli et svekket lokalt demokrati. Utvalget tar også som utgangspunkt at det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.

Kriterier for Staten – trukket inn i vår vurdering av kriteriene 3. og 9.

Bred oppgaveportefølje

Ekspertutvalget mener at det er sentralt at kommunene fortsatt har ansvar for en bred oppgaveportefølje. Utvalget tar til følge signalene fra regjeringen om at nye robuste kommuner skal tilføres flere oppgaver, og mener i utgangspunktet at flere oppgaver under lokalpolitisk kontroll vil kunne styrke lokaldemokratiet. Etter utvalgets oppfatning er imidlertid det sentrale for kommunens ivaretagelse av sin rolle som demokratisk arena at kommunene allerede i dag ivaretar betydningsfulle oppgaver.

Statlig rammestyring

Etter utvalgets vurdering er det viktig at den statlige styringen blir avpasset slik at det lokale demokratiske handlingsrommet tillater at lokale preferanser i størst mulig grad blir bestemmende for hvordan tildelte oppgaver ivaretas, og for fordelingen av ressurser mellom ulike oppgaver. En kommunestruktur med større og mer robuste kommuner vil etter utvalgets vurdering redusere dagens behov for detaljert statlig styring.

Rådmannens grunnlag for vurderinger og konklusjon

- Brev til landets ordførere fra kommunalminister Jan Tore Sanner, KMD.
- St.prop. 95 S (2013-2014)/Innst. 300 S – proposisjon og innstilling om reformen
- St.meld. 14 (2014-2015) - kommunereformen og nye oppgaver til kommunene
- Informasjon, rapporter og presentasjoner fra Fylkesmannen i Nordland om kommunereformen
- Fylkesmannens veileder «I Robeks forgård», samt veileder i økonomistyring for folkevalgte.
- Salten Regionråds behandlinger og rapport fra innleid konsulent – BDO-RAPPORT
- Interne behandlinger og vedtak om kommunereformen, KST 14/1477 og KST 15/1671
- Folkemøter i Meløy
- Folkeundersøkelse i Meløy
- Nabopratt med Rødøy og Gildeskål
- Grensejusteringsmøte med fylkesmannen
- Diverse artikler fra media, møterapporter, referater og presentasjoner
- Brev av 220516 fra Fylkesmannen i Nordland

1. TILSTREKKELIG KAPASITET

Kommunene må ha tilstrekkelig kapasitet både faglig og administrativt for å løse oppgavene på en effektiv og god måte. Tilstrekkelig kapasitet henger nært sammen med tilgang til relevant kompetanse. Å få én stilling med god fagkompetanse vil ikke gi grunnlaget for et godt fagmiljø. Til det trenger man også kapasitet til å behandle en viss mengde saker. Man må ha løst rimelig like oppgaver mange ganger for å ha god kontroll og oversikt, og for selv å bidra til å utvikle fagområdene i tråd med forventningene hos tjenestemottakere og innbyggere.

Rådmannens vurdering:

Meløy kommune har tilstrekkelig kapasitet til løse de løpende oppgavene vi har i dag innenfor primærtjenestene barnehage, skole, pleie- og omsorg og tekniske tjenester. Dog er det nødvendig i noen grad å samhandle med nabokommuner og myndigheter på overordnet nivå. Det er likeså helt nødvendig å inngå i ulike samarbeidsordninger, både formelle og uformelle, for å kunne tilby tilstrekkelig kapasitet innenfor sentrale tjenesteområder.

På noen områder har kommunen smal administrativ kompetanse. Et eksempel er innkjøpskompetanse eller juridisk kompetanse, som vi ikke har egne dedikerte ressurser til. Kommunen har inngått rammeavtale med for eksempel advokat som kan bistå i eventuelle avtalerettslige spørsmål, og vi er med i innkjøps samarbeidet i Salten. I forhold til eiendomsskatt og kraft-området for øvrig er det en tilsvarende løsning med et advokatkontor. På områder som f.eks. brann og renovasjon er kapasitet og kompetanse løst gjennom interkommunalt samarbeid lagt til egne selskaper organisert etter IKS-lovgivningen.

Å ha tilstrekkelig kapasitet over tid henger sammen med attraktivitet som arbeidsgiver. I forhold til det vi kan kalle daglige eller ordinære tjenester og rekruttering av kapasitet, har virksomhetene rapportert noe ulikt. I perioder er det få søkere til viktige stillinger. Særlig innen pleie og omsorg, hvor det kan være krevende å få ansatt etterspurt fagkompetanse.

Dette ventes å bli betydelig mer utfordrende i et langsiktig perspektiv, da andelen eldre øker kraftig samtidig som folketallet og andelen i arbeidsaktiv alder går kraftig ned. Tilsvarende utfordring finnes også innenfor oppvekst, spesielt lokalisert til Søndre Meløy. Det er rekruttert godt innenfor området administrasjon/ledelse det siste året.

BDOs vurdering:

BDO har behandlet dette kriteriet i sluttrapporten for fellesutredningen i Salten i delutredning A kap. 5.2 og i delutredning B kap. 3. Rådmannen oppsummerer BDO sitt syn slik: En storkommune vil ha stordriftsfordeler og ikke ha nevneverdige utfordringer med tilstrekkelig kapasitet. Større fagmiljøer vil det også være enklere å rekruttere nye medarbeidere til. En viktig faktor er at den store kommune har mye større muligheter til å håndtere uforutsette ting som påvirker kapasiteten, slik som sykefravær, vakanser i stillinger og store uvanlige saker.

Rådmannens konklusjon:

Innenfor de store og viktige tjenesteområdene som skole og pleie ser vi i dag ingen større gevinster i en kommunesammenslåing. Tjenestene forutsettes tilbudt der folk bor. Avstanden til nabokommuner vurderes å være så stor at kapasitet uansett må bygges lokalt på de fleste områder. Rådmannen må forutsette at det er politisk vilje til å prioritere administrative ressurser for å opprettholde en tilstrekkelig kapasitet til å løse lederoppgavene på en effektiv og god måte også i framtida.

2. RELEVANT KOMPETANSE

I tillegg til tilstrekkelig kapasitet, er også relevant kompetanse avgjørende for å sikre sterke fagmiljøer og en god administrasjon. Dette innebærer også at det må være en bredde i kompetansen. Manglende kapasitet og kompetanse er også fremhevet som utfordringer for at kommunen skal ivareta sine roller som samfunnsutvikler og myndighetsutvikler. Innenfor kommunens rolle som demokratisk arena kan en kommunal administrasjon med kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte, bedre den politiske styringen og utnytte det lokalpolitiske handlingsrommet. Av hensyn til lokal-demokratisk styring er det avgjørende at kommunen selv kan sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og ikke er avhengig av samarbeid eller hjelp fra andre. På mange områder konkurreres det om de beste arbeidstakerne for å gi de beste tjenestene. Konkurransen foregår ikke bare mellom kommuner, men mellom kommuner og det øvrige offentlige – og også det private. Og geografiske områder konkurrerer mot hverandre. Når Salten taper gode innbyggere sørover - for det har vi gjort lenge og gjør ennå – så taper Salten som helhet konkurransekraft.

Rådmannens vurdering:

Selv om det er krevende å rekruttere til enkelte stillinger hvor en ønsker bred kompetanse og mindre spesialisering enn tradisjonelle utdanningsløp og karriereveier tilsier, så har Meløy for tiden god tilgang på søkere / ansatte innenfor de fleste primærtjenesteområdene. Merk dog kommentarene i punktet over. Helse – og omsorgstjenestene er spesielt sårbare.

Kommunen utreder de fleste saker selv og klarer det stort sett innenfor de aktuelle frister. Sakene vurderes tilstrekkelig bredt utredet og det legges frem et godt beslutningsgrunnlag for politikken. Veldig få saker sendes tilbake til administrasjonen fordi de ikke er tilstrekkelig utredet.

Noen ganger, når det er hensiktsmessig, deltar kommunen i en type felles saksutredning. Dette skyldes ikke manglende kapasitet, men heller at samarbeidende kommuner arbeider mot å gjøre like vedtak. Dette gjelder spesielt samarbeidet i og i tilknytning til Salten regionråd sin aktivitet.

Meløy kommune er ajour med pliktig planverk. Vi har spesiell god kompetanse innenfor kommuneplanens arealdel og legger frem kommunal planstrategi i junimøtet 2016. Rollen som samfunnsutvikler er for tiden mye knyttet til arbeidet i Meløy Utvikling KF – i all den tid vi er omstillingskommune. Hvordan næringsarbeid skal organiseres i framtida vil være et viktig spørsmål de nærmeste 2 årene.

BDOs vurdering:

BDO har behandlet dette kriteriet i sluttrapporten og i sin delutredning A kap. 5 delutredning B kap. 3. Konklusjonene er tilsvarende det som er gitt under pkt. 1 over. Det er igjen stordriftsfordelen som løser kompetanseutfordringen. Det er lettere å rekruttere til en storkommune og det blir større fagmiljøer. Breder kompetanse gir bedre kapasitet til å utrede saker og større miljø å spille på i kompliserte saker. Samtidig oppnås mindre sårbarhet ved at det er færre nøkkelpersoner.

Rådmannens konklusjon:

Vi har for tiden medarbeidere med både stor spesialkompetanse og breddekompetanse. Men hva vil skje innen 10 år? Rådmannen tror at kravet til dybdekompetanse blir så mye større at vi ikke klarer å omstille og videreutdanne oss godt nok. Vi kan få utfordringer det blir vanskelig å takle.

Allerede nå er det i perioder utfordringer for en mindre kommune å skaffe relevant kompetanse. Hvis oppgaveporteføljen utvides, får vi en markert større utfordring på dette området. Vi velger derfor å sakse inn aktuelle nye oppgaver her. Rådmannens konkluderer med at Meløy kommune ikke har relevant kompetanse til å takle disse i dag – og må regne med betydelige utfordringer i å klare å rekruttere slik kompetanse om/når oppgavene kommer til kommunene.

AKTUELLE NYE OPPGAVER:

Regjeringen har fremmet Stortingsmelding 14 (2014-2015) om nye oppgaver til større kommuner. Meldingen gir en gjennomgang av hvilke oppgaver kommunene kan få ansvar for. Meldingen varsler en gjennomgang av den statlige styringen av kommunene.

De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Det legges opp til i meldingen at kommunene generelt skal få større frihet fra statlig styring. Midler som i dag kanaliseres til fylkeskommunene vil således bli kanalisert til de kommuner som ønsker å ivareta disse funksjonene på et desentralisert plan.

ARBEIDSRETTEDE TILTAK

Ansvaret for finansieringen og forvaltningen av VTA og VTO utredes nærmere med sikte på overføring til kommunene.

HJELPEMIDLER

Ansvaret for hjelpemidler til varige behov kan overføres til kommuner på 15 000-20 000 innbyggere.

ARBEIDS- OG UTDANNINGSREISER

Ordningen med Arbeids- og utdanningsreiser kan overføres fra Arbeids- og velferdsetaten til større kommuner

TANNHELSETJENESTEN

Allmenntannhelsetjenesten, spesialisttannhelsetjenesten og fylkeskommunenes ansvar etter tannhelsetjenesteloven overføres til større og mer robuste kommuner

HABILITERING OG REHABILITERING

Større kommuner kan få et større ansvar for rehabiliteringstjenester som i dag ivaretas av spesialisthelsetjenesten. Det skal utredes nærmere hvilke oppgaver innenfor rehabiliteringsfeltet kommunene skal få et større ansvar for, samt i hvilken form en slik ansvarsendring skal skje.

PSYKISK HELSE – DISTRIKTSPSYKATRISKE SENTRE, DPS

Departementet foreslår å opprette en forsøksordning med overføring av driftsansvar for DPS til kommuner som har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Formålet med forsøksordningen vil være å undersøke om et kommunalt ansvar for tjenesten kan bidra til et bedre og mer helhetlig tilbud til brukerne. DPS'er vil i forsøket fortsatt være en spesialisthelsetjeneste. Det kommunale driftsansvaret skal utøves etter avtale med RHF, som fortsatt vil inneha det lovbestemte sørge-foransvaret.

NOTARIUS PUBLICUS' VIGSLER OG NOTARIALBEKREFTelser

Departementet mener at tingrettenes og Oslo byfogdembetes myndighet til å forestå vigslar kan overføres til kommunene. Kommunene kan også gis notarialmyndighet til å bekrefte underskrifter på dokumenter og bekrefte rett kopi, i tillegg til de andre notarius publicusmyndighetene.

KLIMA- OG MILJØFORVALTNING

Forvaltning av små verneområder etter naturmangfoldloven § 62 kan overføres til større kommuner. Fylkeskommunens myndighet etter innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd kan overføres til større kommuner. Fylkeskommunens myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introduserte arter etter § 2 i forskrift om jakt- og fangsttider og hvor det i liten grad er nødvendig å ta hensyn til regional utbredelse, kan overføres til større kommuner. Myndighet til å gi utlippstillatelse etter forurensningsloven § 11 når det gjelder grønnsaksvaskerier og til å behandle saker vedrørende støy fra motorsportsbaner, skytebaner og vindmøller kan overføres til større kommuner.

DET BOLIGSOSIALE OMRÅDET – TILSKUDD TIL ETABLERING I EGEN BOLIG OG TILSKUDD TIL TILPASNING AV BOLIG

Departementet foreslår at midlene til tilskudd til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Forslaget om å overføre tilskuddene innebærer at statens administrasjon bortfaller. Husbanken har i dag oppgaver med blant annet å fordele tilskuddsmidlene mellom kommunene, og med rapportering og kontroll av bruken av midlene. Disse oppgavene vil falle bort, slik at det kan frigjøres ressurser til andre viktige oppgaver i Husbanken.

Husbanken skal fortsatt ha en rolle som veileder overfor kommunene på det boligsosiale området.

IDRETTSFUNKSJONELL FORHÅNDSGODKJENNING AV SVØMMEANLEGG

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmehaller kan overføres til kommunene.

TILSKUDD TIL FRIVILLIGSENTRALER

Det vil være hensiktsmessig å overføre ansvaret for å gi tilskudd til frivilligsentraler til kommunene.

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

De fleste kommuner vil også etter kommunereformen være for små til å kunne ivareta ansvaret for videregående opplæring uten omfattende interkommunalt samarbeid. Departementet mener derfor at ansvaret for videregående opplæring ikke kan overføres til kommunene generelt. Ansvaret for videregående opplæring kan overføres til de største kommunene.

SKOLESKYSS

Regjeringen foreslår at ansvaret for skoleskyssen kan overføres til kommuner som overtar ansvaret for videregående opplæring og kollektivtransport.

UTVALGTE KULTURLANDSKAP I JORDBRUKET

Forvaltningen av utvalgte kulturlandskap i jordbruket kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

TILSKUDD TIL VERDENSARVOMRÅDENE

Forvaltningen av tilskudd til verdensarvområdene kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET

Forvaltningen av tilskudd til veibygging og til drift med taubane kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Med større kommuner og generelt bedre landbruksfaglig kompetanse foreslår departementet at forvaltningsansvaret for ordningen kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

KOLLEKTIVTRANSPORT

Det fylkeskommunale ansvaret for kollektivtransporten, inkludert TT-ordningen, kan overføres til de største kommunene. Forutsetningene for at en kommune skal ha ansvar for kollektivtransporten er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og som har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. Ansvar for skoleskyss kan overføres til kommuner som overtar ansvaret for videregående opplæring og kollektivtransport.

LOKAL NÆRINGS- OG SAMFUNNSUTVIKLING

Når utredninger og et sammenstilt kunnskapsgrunnlag foreligger, vil det utgjøre et grunnlag for å vurdere om det er behov for å klargjøre og styrke kommunenes rolle knyttet til lokal nærings- og samfunnsutvikling. Regjeringen vil følge opp dette spørsmålet i proposisjonen om nye oppgaver til større kommuner som planlegges fremmet for Stortinget i vårsesjonen 2017.

3. TILSTREKKELIG DISTANSE

Kommunene må ha en slik størrelse at det er tilstrekkelig distanse mellom saksbehandler og innbyggerne. Tilstrekkelig distanse er avgjørende for å sikre likebehandling og at det ikke tas utenforliggende hensyn i den administrative eller politiske myndighetsutøvelsen, samt at innbyggerne sikres de rettigheter de har etter loven. I tillegg skal habilitetsreglene sikre tilliten til kommunene og beskytte den enkelte saksbehandler mot utidig press.

Rådmannens vurdering:

Positiv utvikling i et lokalmiljø og i en kommune skjer ved at dedikerte ressurspersoner tar tak og ansvar, får andre med seg og gjerne bidrar utover egen private sfære. Ekspertutvalgets beskrivelse kan oppleves støtende for nettopp slike personer, men er nok ikke ment slik. Det er primært kommunens rolle som myndighetsutøver og forvalter som oppstiller de kravene ekspertutvalget stiller. Vi forstår ekspertutvalget slik at punktet særlig gjelder administrasjonen i kommunen, men saksbehandling i kommunelovens forstand skjer også ved politisk behandling.

Både på administrativ side og i politikken vurderes ekspertutvalgets fokus som relevant. På den ene side har man avhengigheten til engasjerte bygdefolk og på andre siden den reelle faren for at tilliten til upartiskhet brytes.

Grensegangen mellom administrasjon og politikk, en god forståelse for kommunelovens regler på området og et godt og etterlevd delegasjonsreglement er kjernen til at også administrasjonen bidrar til tilstrekkelig distanse. Når visse ansvar er delegert til administrasjonen så fremstår klagerettsreglene som tydelige.

For at kommune-Norge skal kunne fungere effektivt i en tid med stor oppgavebredde og med økt grad av rettigheter knyttet til både tjenester og myndighetsutøvelse er flere oppgaver delegert til administrasjonen. Med små lokale forhold kan det være en utfordring med tilfeller at ansatte har flere roller.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette kriteriet i sin delutredning B kap. 4. BDO viser til NIBR rpt. 2001 som fant at små kommuner har utfordringer knyttet til habilitet og en NIBR studie fra 2001 som fant at små kommuner har utfordringer med små saksbehandlingsressurser og å overholde frister. BDO har funnet at flere små kommuner, også i Salten, har utfordringer med tette bånd mellom ansatte og innbyggere. Små kommuner har oftere utfordringer med habilitet både i politikken og i administrasjonen. På den annen side sier NIBR at i små kommuner er det ofte gjennomslittige forhold som gjør det vanskeligere å skjule forskjellsbehandling.

Rådmannens konklusjon:

Tilstrekkelig distanse er etter rådmannens syn en løpende problemstilling som alltid må være i fokus. I Meløy kommune er dette på plass i tilstrekkelig grad og dette punktet oppleves ikke å være en relevant problemstilling som i seg selv er et argument for kommunesammenslåing.

Det er midlertidig vanskelig å spå om dette i framtida. Det vil derfor være avgjørende at dette blir vurdert i alle sammenhenger, ved f.eks. valg til medlemmer i råd og utvalg og representanter. Det er også viktig at temaet har fokus under så vel politikeropplæring som intern kursing og er en viktig del av rådmannens internkontroll.

4. EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Større kommuner vil legge bedre til rette for økt rammestyring fra statens side. Dette gir bedre mulighet for å tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Større kommuner kan også gi stordriftsfordeler og bedre utnyttelse av høy kompetanse i arbeidsstokken. Dette er ikke bare påstander fra ekspertutvalget, men en situasjon vi kjenner oss igjen i. Bosettingsmønsteret i kommunen og hensynet til innbyggernes ønske om nærhet til tjenestene gjør det vanskelig å hente ut stordriftsfordeler på tjenester i kommunen. På grunn av egen kommunestørrelse kan stordriftsfordeler kun hentes ut gjennom samarbeid med andre. Men det vil trolig være effektiviseringsgevinster på enkelte områder – slik som i den overordnede styringen og planleggingen.

Rådmannens vurdering:

Kommunens apparat tilbyr tjenester gjennom hele livsløpet. Fra seksualundervisning på skolen, veiledning til gravide og til en verdig avslutning av livet hjemme eller på sykehjemmet. Fellesnevneren er at disse tjenestene må leveres i rimelig nærhet til der folk er og bor.

Kommunens tjenester er budsjettert innenfor rammeområder og regnskapssystemene bidrar til at uansett hvordan vi organiserer oss, så skal vi rapportere til bla. Statistisk Sentralbyrå, slik at vi vet hvor mye penger vi bruker på hver enkelt funksjons- eller arbeidsområde. Over tid kan vi derfor både se på egen utvikling og på hvor mye ressurser vi bruker i forhold til andre kommuner. Meløy kommune har hatt og har fremdeles økonomiske ressurser som bidrar til lokalpolitiske prioriteringer andre kommuner rett og slett ikke har råd til. Vi har vist vilje og god evne til å arbeide med økte inntekter fra særlig kraft. Innbyggerne i Meløy har derfor kunnet nyte godt av en viss fordelingspolitikk og delvis billigere tjenester enn naboer. At vi bare tar eiendomsskatt fra verker og bruk er eksempler på at vi ikke sender så stor regning til innbyggerne som vi kunne gjort. Det er klare tegn i tiden på at dette ikke kan fortsette.

Kommunenes tjenester tilbys i det vi må beskrive som en desentralisert struktur. Vi kunne for lengst samlet tjenester bedre. Ut fra et økonomisk ståsted ville det gitt langt mer effektiv drift, altså lavere driftskostnader. Det er mulig å effektivisere ved å endre tjenestestrukturen både innen skole/barnehage og innen omsorg. Dette kan ikke fortsette – kommunen har derfor vedtatt å igangsette et endringsprosjekt som skal redusere driftsrammene med 30 millioner. Inntektssystemet til kommunene er under endring og over bare noen få år vil vi tape på det på et nivå som i seg selv tilsier en langt med effektivisert drift. En større kommune ville nok tatt grep på dette området. Over tid vil man ikke kunne akseptere store forskjeller i tjenestetilbudet og prisen på tjenestene innenfor en og samme kommune. Visse tjenesteområder vil stå i fare for å bli rasjonalisert bort i en annen struktur, men på den annen side vil det være den reelle kompetansen og den avtalte interne organiseringen som avgjør hvorfra stedsuavhengige tjenester skal presenteres.

Rådmannen er redd kostnadene ved økt interkommunalt samarbeid om effektiviserte og spesialiserte tjenester, blir en reell trussel mot lokaldemokratiet når det i denne runden med kommunestrukturbehandlinger tegner til å bli få endringer i Salten – om noen i det hele tatt.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette kriteriet i sin sluttrapport spes kap. 6 og i delutredning B kap. 1.3 og 3. BDO finner at det er begrenset med stordriftsfordeler om noen ved en kommunesammenslåing. Dette gjelder særlig på barnehage, skole, samt på pleie og omsorgstjenestene. Der det kan hentes ut stordriftsfordeler er på administrasjon og tekniske tjenester. Samtidig kan det på områder som myndighetsutøvelse tas ut stordriftsfordeler i noen tilfeller. Men BDO sier også at på områder som f.eks. barnevern er små kommuner ofte svært gode.

Rådmannens konklusjon:

En kommune bør alltid søke å effektivisere sin tjenesteproduksjon. Meløy kommune har både potensiale til og behov for å effektivisere. Allerede i økonomiplanen 2016 - 2019 er det behov for merinntekter/mindreutgifter vurdert til varig effekt på kr.30 millioner. Etter det er oppnådd bør man søke årlig effektivisering slik at det oppnås et netto driftsresultat rundt 3%. Vi har startet denne jobben og det haster med å sette tiltak ut i livet.

5. ØKONOMISK SOLIDITET

En viktig forutsetning for at kommunene skal kunne tilby sine innbyggere gode velferdstjenester er at kommunene har god kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser. Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne. Små kommuner er mer sårbare enn større kommuner i slike situasjoner, fordi de har et mindre budsjett å omdisponere innenfor. Det er lett å overvurdere inntektene og like lett å undervurdere utgiftene.

I iveren etter å vinne nye innbyggere tilbys ofte løsninger og tjenester til rimeligere priser enn i andre kommuner. Har vi råd til det? Den nye kommuneloven fremhever kommunens ansvar for en langsiktig bærekraftig økonomi. I dette ligger at kommunen har gode måltall som det faktisk styres etter. Videre at nødvendigheten av å prioritere, nettopp i tråd med måltallene, er godt forankret og kommunisert med innbyggerne. Slik blir økonomien forutsigbar. Til sist minner man i kommunelovforslaget om at man øker fokuset på gjeld og gjeldsutviklingen, slik at ikke svingninger i rentenivå får direkte tjenestevirkning.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har påpekt for kommunestyret at vi har en for dyr struktur på våre tjenester. Kvaliteten er sannsynligvis bedre enn hva kommunebarometerets plassering tilsier. Her scorer vi også lavt fordi vi bruker for mye penger på drift sammenlignet med andre.

Vi har etablert funksjonelle rutiner for økonomirapportering og kommunen har dyktige ledere som tåler streng budsjettkontroll. Rådmannen tør derfor påstå at politikerne kjenner den aktuelle økonomiske situasjonen godt.

I disse dager presenteres virkningene av nytt inntektssystem for landet. Systemet er kraftig endret men å beregne konkret virkning for oss er ikke så lett. Vi vet at vi til sammen mister i overkant av 2.mill. på omlegging av de distriktpolitiske virkemidlene ved at disse slås sammen og gjøres avhengig av folketall og folketallsutviklingen. Vi taper også på et nytt kriterium som er innført og som hensyntar reiseavstand til sentra med mer enn 5.000 innbyggere. Skatteelementet i IS (Inntektssystemet) endres til ugunst for kommuner med næringslivsutvikling som vår, men detaljene er høyst uklare på dette området. Så er det slik at hele reformen skal finansieres noen lunde innenfor den totale kommunerammen, og det er bestemt at kommuner som går sammen både skal være «fredet» i 15 pluss fem år og i denne tidsperioden motta rammetilskudd etter dagens ordning. I tillegg vil sammenslåtte kommuner oppnå reformstøtte og engangs støtte.

Gjør vi visse forutsetninger om dette og tar hensyn til at inntektene fra systemet i større grad skal betales pr. innbygger, så må vi påregne å tape statsinntekter hvert år, målt krone for krone. Vi blir altså stadig mer avhengige av hvilken betaling vi skal ta for de kommunale tjenestene, hvordan kraftinntektene utvikler seg og hva vår faktiske avkastning på finansplasseringene blir.

De økonomiske og tjenestemessige planene vi legger bør ha en langsiktighet i seg som tar hensyn til det nevnte. God planlegging og gode planer reduserer risikoen for uforutsette hendelser som igjen kan skape brå endringer i tjenestetilbudet. Kommunens potensiale for effektivisering gjennom blant annet strukturendring vil frigjøre budsjettmidler. Det krever politisk vilje til å gjøre det i et langsiktig perspektiv. Fra andre steder i landet vet vi at det er lett å gi ekstragoder samt billige og gode tjenester. Å ta bort slike er verre. Det har en politisk kostnad man nødvendigvis tar – uansett hvem som sitter i posisjon.

Kommunen står ovenfor viktig og kostbar utbygging innen helse-og omsorg, oppvekst og innen vann- og avløp. Bredbåndsdekningen bør bedres. Så må det jobbes målrettet med boligpolitikken innenfor akseptable økonomiske risikorammer. Gjeldsgraden er lav men vil stige foruroligende de nærmeste årene. Sårbarheten for renteøkning er tilstede.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette kriteriet i sin delutredning A kap. 7. BDO benytter i det vesentlige målekriterium som er kjent fra fylkesmannens anbefalinger og som Meløy kommune også rapporterer til eget kommunestyre, kommunerevisjonen, KOSTRA/SSB og fylkesmannen. BDO presenterer tallmaterialet for kommunene i Salten og kommenterer dette i forhold de kriteriene fylkesmannen har gitt om blant annet anbefalte nivåer. BDO trekker etter rådmannens vurdering, konklusjoner basert på et mangelfullt tallmaterialet. I denne saken tillegges det derfor ikke spesiell vekt. Men rapporten vedlegges i sin helhet. BDO ser også på mulige virkninger av nytt inntektssystem.

Dette er basert på den kunnskapen BDO (og alle andre) hadde høsten 2014. I det perspektivet blir konklusjonen til BDO (sluttrapport pkt. 6.5.4) at en sammenslåing vil gi en bedre og mer stabil økonomisk soliditet, enn kommunene vil klare hver for seg.

Rådmannens konklusjon:

Kommunenes økonomi er i utgangspunktet solid og kommunen har rimelig gode rutiner og god oversikt. Det som vil avgjøre kommunens langsiktige økonomiske soliditet, er den politiske viljen og evnen til å ta de driftsøkonomiske effektiviseringsgrep som er nevnt i punktet over.

Meløy kommune har negativ innbyggervækst, alderssammensetningen er skjev og dette gjør det dessverre lett å forutse også videre folketallsutvikling.

Hvis Meløy kommune tar nødvendige grep om drifta er det økonomisk mulig å fortsette som egen kommune.

6. VALGFRIHET

Innbyggerne vil i større grad kreve flere valgalternativer innenfor tjenestene. Større kommuner kan tilby en større bredde i tilbudet til sine innbyggere, som vil være vanskelig å tilby i små kommuner.

Rådmannens vurdering:

En spredt bebygd kommune som Meløy har begrenset mulighet for å tilby flere valgalternativer innenfor tjenestene. Vi har forståelse for et politisk ønske om fortsatt å kunne tilby tjenester og å satse videre med en kommunal fordelingspolitikk, men dette er ikke forenlig med ønske om å bestå som en egen kommune. Her må tjenester og oppgaver konsentreres og avgrenses slik at det er økonomisk og bemanningsmessig rom for å satse på de lovpålagte basistjenestene.

BDOs vurdering:

BDO har behandlet dette kriteriet i sluttrapporten særlig kap. 6 og i delutredning B kap. 3. Når BDO i de samme kapitlene også omtaler mulighetene for stordriftsfordeler og effektivisering finner de at det ikke er sannsynlig å oppnå. Men BDO mener at der man ikke kan oppnå stordriftsfordel kan det være at man kan øke valgfriheten gjennom en kommunesammenslåing. Dette fordi en større enhet har mer å kjøre med og grunnlag for å etablere nye tilbud som måtte bli etterspurt bedre enn de små tidligere kommunene hver for seg.

Rådmannens konklusjon:

Som tidligere nevnt er det en sammenheng mellom størrelse og utbud og over tid vil ikke en og samme kommune kunne ha store forskjeller i kvalitet og tilgjengelighet til tjenestene. Basistjenester må dessuten tilbys i rimelig nærhet til der innbyggerne bor. Å følge opp det samarbeidet vi allerede har i Salten og å utvide det, kan gi større valgfrihet, men vil samtidig gi mindre reell lokalpolitisk kontroll og styring.

7. FUNKSJONELLE SAMFUNNSUTVIKLINGSOMRÅDER

Kommunene må ha en inndeling som er funksjonell for de områder det er nødvendig å se i sammenheng. Særlig på areal- og transportområdet er det viktig for å sikre helhetlige løsninger. De siste tiårene har det vært en vedvarende regional integrasjon gjennom pendling og tettstedsutvikling, slik at en kommune i mindre grad utgjør en funksjonell enhet. Denne utviklingen vil fortsette. Erfaring tilsier at kommunene, så lenge de er hver for seg, har sterke insentiver for å ivareta egne behov og at fellesløsninger ikke blir fremelsket og sett som optimale, verken i planleggingen eller i implementeringen. I mindre sentrale strøk vil kriterier som kapasitet og kompetanse om samfunnsutvikling være viktigere når kommunesammenslåing skal vurderes.

Vi vet også at vi ikke kan få alle tjenestene innbyggerne har behov for i Meløy. Vi må til Bodø for å ta fly eller studere på universitetet. Vår attraktivitet blir bedre ved at tilgjengeligheten til slike tilbud blir bedre og det er viktig for oss at slike tilbud utvikler seg positivt og ikke blir borte. Hva er vår innsats for å opprettholde og utvikle tilbud og tjenester hos nabokommuner, som vi ikke kan påregne her i Meløy? Og hva vil naboene «sloss» for at vi skal ha?

Rådmannens vurdering:

Det har over mange år vært en klar trend at folk søker til byer og sentrale strøk. Dette er ikke spesielt for Norge, men gjelder hele Europa. Det lages oversikter over det som er kalt felles eller funksjonelle bo- arbeids- og serviceregioner (BAS-region). Og SSB har i mange år definert og laget oversikter over tettsteder.

For at innbyggere skal føle trygghet, ville investere, satse og kjenne på trivsel for seg selv og sin familie, ja rett og slett være en del av et fullverdig samfunn, må man ha rimelig nærhet og sikker tilgang alle de elementer som inngår innen arbeid, tjenester og fritidstilbud av både offentlig og privat karakter.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette kriteriet i sluttrapporten og i delutredning A kap. 5 og 6 og i delutredning C kap. 2. BDO har ikke dette kriteriet spesifikt vurdert. Men de henviser til betydningen av helhetlig samfunnsplanlegging flere steder i sine delutredninger når de kommenterer næringsutvikling, samferdsel, arbeidspendling, rekruttering og å beholde kompetanse. BDOs utgangspunkt er at store enheter bedre kan ivareta større og mer regionale oppgaver bedre enn kommunene hver for seg. Større fagmiljøer vil lettere kunne skaffe seg nødvendig kompetanse og drive faglig utvikling. Dette har betydning for en helhetlig samfunnsutvikling. BDO henviser til de beskrevne BA/BAS regionene både fra NIBR og også fra NORUT 2013. BDO påpeker at integrasjonen mellom mange kommuner (NIBR inndelingen) er svak siden kommunen selv er egen BA-region. Meløy ansees ikke som en del av denne BA regionen ettersom arbeidsmarkedet ikke er tett nok integrert mot Bodø.

Rådmannens konklusjon:

Meløy er også avhengig av sitt omland, og ikke minst Bodø som er byen vår og de tjenestene som de tilbyr. Som kommune bør vi planlegge og agere i forhold til en slike erkjennelse.

8. HØY POLITISK DELTAKELSE

Det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter både i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene. I større kommuner er tilnærmet alle anerkjente partier representert og det legges til rette for deltakelse mellom valgene. Større kommuner har oftere ulike former for medvirkningsorgan. Slik er det ikke hos oss.

På noen indikatorer scorer de minste kommunene høyst – valgdeltakelsen ved lokalvalg er størst i de minste kommunene og flere innbyggere i små kommuner har vært i kontakt med ordfører enn i større kommuner. Men analyser viser at for noen av disse indikatorene har resultatet mer å gjøre med kjennetegn ved innbyggerne enn at kommunen er liten. Blir det bedre politikk av at politiske ledere har tid og krefter til å delta direkte i det lokale kulturlivet og blir det bedre politikk av at alle kjenner ordføreren?

Er vi i ferd med å få et lokaldemokrati som blir resolusjonsorganer og høringspartnere eller som bare må finne seg i det rådmannen tilrår i de sakene som kommer opp? Hvordan blir dette om 20-30 år? Hvilke beslutninger kan vi ta i dag og hvordan kan vi organisere oss i dag for å sikre vårt lokalsamfunn for lang tid fremover?

Rådmannens vurdering:

Kommunene organiserer seg i stor grad slik de vil. Meløy kommune har valgt formannskapsmodellen og har tre politiske utvalg i tillegg til formannskap og kommunestyre. Øvrige organer som er pålagt, type eldreråd og kontrollutvalg mv, er selvsagt også på plass. Spørsmålet er likevel om alle organer innbys til aktiv deltakelse i viktige beslutningsprosesser.

Å drive lokalpolitikk er frivillig og vi må innrømme - dårlig betalt arbeid. Samtidig vurderer rådmannen det som et stadig mer komplekst arbeid. Det kommunale ansvaret har økt voldsomt de siste tiårene og alt ansvaret ligger i utgangspunktet hos kommunestyret. Ikke bare det ansvaret kommunestyret *vil* ha. Det er altså blitt vanskeligere å være lokalpolitiker.

Når en økt oppgavemengde kombineres med økt kompleksitet, økte rettigheter hos mottakerne av tjenestene og de økonomiske betingelsene for kommunene er ytterst stramme, da har du mye av det faktiske utgangspunktet for den typiske lokalpolitikeren.

Meløy kommune reduserte sitt kommunestyre fra siste valg til 23 medlemmer, syv medlemmer i formannskapet og fem medlemmer i de tre underutvalgene ; utvalget for plan- og kommunalteknikk, helse-og omsorg og oppvekst.

Det er lav terskel for å ta kontakt med den politiske ledelsen i kommunen. Ordfører, varaordfører og utvalgsledere er lett tilgjengelige og omgjengelige. Faren er at presset på disse blir så stort at de demokratiske prinsippene, nedfelt blant annet i kommuneloven, faller.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette spørsmålet i sin delrapport D under pkt. 2. BDOs funn er i samsvar med rådmannens vurdering over.

BDO har vurdert politikernes kompetanse. De peker på en komplisert politisk hverdag der politikere skal forholde seg til en rekke lover og regler og at kompetansen i mange tilfeller ikke strekker til. De mener at dette løses ved at man frikjøper politikere slik at de får bedre tid til å sette seg inn i saker og regelverket rundt dem.

Rådmannens konklusjon:

Siden Meløy kommune sannsynligvis fortsetter som egen kommune er det av stor betydning at det satses videre på en god politikeropplæring og at egen organisering drøftes jevnlig. Den faktiske innbyggerforståelsen for kommunens roller og forestående oppgaver må bli bedre med bedre systemer for informasjon.

9. LOKAL POLITISK STYRING

Det er avgjørende for lokal politisk styring at den kommunale administrasjonen har nødvendig kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte. Kommunene bør ha mulighet for en hensiktsmessig lokal organisering og prioritering, og ikke være nødt til å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale ordninger for å levere lovpålagte velferdstjenester. Meløy kommune er allerede med i flere interkommunale samarbeider. Noen riktignok løst organisert mellom fagfolk, men andre enheter tilbyr tunge og viktige tjenester helt utenfor kommunens ordinære og direkte styrte apparat. Har vi reell lokalpolitisk styring og kontroll på de viktige samarbeidene?

Rådmannens vurdering:

Meløy kommune deltar i en rekke interkommunale samarbeid. Ikke alle er formelle samarbeid, men blant samarbeidene er det også flere selskaper. De mest løse samarbeidene dreier seg om fagnettverk på avgrensede tjenesteområder. Disse nevnes spesielt fordi de etter rådmannens syn fungerer som gode buffere for faglig ensomhet. Fagnettverk kan være effektive arenaer for konkret oppgaveløsning, erfaringsutveksling og utviklingsorientert aktivitet på tvers av kommunegrensene. Uformelt samarbeid som fungerer er kostnadseffektivt og positivt for primærkommunene og deres innbyggere. Etter rådmannens syn er dette ikke kommet godt nok frem i utredningsarbeidet som til nå er gjort. Det er godt klima for slikt samarbeid i Salten og det har vært det i mange år. Salten Regionråd har spilt en vesentlig rolle i å utvikle slikt klima. Det er viktig å få frem selv om det ikke har med den politiske styringslinjen å gjøre.

Etter kommunelovens bestemmelser tilligger det rådmenn å bidra til effektiv drift. Det er innenfor det administrative ansvaret å styre og å organisere slikt samarbeid, men Saltenkommunene kunne nok blitt bedre til å fortelle denne «historien» til egne kommunestyre gjennom bedre, enkle og standardiserte rapporteringsrutiner.

Når kommunene etablerer formelle strukturer rundt det interkommunale samarbeidet innskrenkes informasjonsstrømmene opp til det lokalpolitiske nivået og det reelle politiske ansvaret overlates til samarbeidsorganets ledelse og styrer. Tilbake står enkeltkommunen med en økende andel av kommunebudsjettet på posten for kjøp av tjenester. Rådmannen følger ekspertutvalget på dette punktet, at et utstrakt formelt interkommunalt samarbeid svekker den lokalpolitiske styringen.

Meløy kommune har ellers vedtatt og praktiserer omfattende delegasjon og subdelegasjon. Det registreres få klager på vedtak fattet av administrasjonen etter fullmakt. Det er heller ikke registrert lovlighetsklager eller klager av større betydning, på vedtak fattet av utvalg etter fullmakt. Det er også sjelden at saksfremlegg blir returnert til administrasjonen for ytterligere utredning i den politiske behandlingen. Når det har skjedd har dette vært knyttet til nye opplysninger eller politisk ønske om å behandle flere saker samtidig eller i en sammenheng. Saksutredninger er i svært liten grad returnert på grunn av manglende faglighet i utredningen.

Rådmannen minner ellers om at departementet utreder en generell hjemmel i kommuneloven som gir anledning til å pålegge interkommunalt samarbeid for å få større fagmiljø i de tilfeller kommunene, på grunn av avstander, ikke ønsker å slå seg sammen. En slik generell hjemmel kan erstatte hjemlene i særlovene (finnes i dag blant annet i plan og bygningsloven, helse- og omsorgstjenesteloven, folkehelseloven, kommuneloven og brann- og eksplosjonsvernloven). Skulle dette gå gjennom, innskrenker det den reelle lokalpolitiske styringen ytterligere – kanskje også på viktige tjenesteområder.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette spørsmålet i sin delrapport D under pkt. 2. BDO drøfter det demokratiske problemet ved deltakelse i interkommunale samarbeid og rekruttering til styreverv i samarbeidene. BDO påpeker innbyggernes reduserte mulighet til å stille politikerne til ansvar når det etter BDOs oppfatning ikke er helt tydelig hvem som har ansvaret. BDO mener dette er et større problem for de minste kommunene, og at det kan løses ved kommunesammenslåing. Ved en kommunesammenslåing vil behovet for interkommunalt samarbeid bli redusert.

Rådmannens konklusjon:

Interkommunalt samarbeid reduserer både demokratisk innsyn og kontroll. Når vi ser på hvilke samarbeid Meløy kommune deltar i, mener rådmannen likevel at dette ikke er noe stort problem. Meløy kommune er avhengig av dagens interkommunale samarbeider for å kunne levere på lovpålagte og andre viktige tjenesteområder.

Det blir ikke færre interkommunale samarbeider av at vi skal fortsette som egen kommune. Det blir flere – og den lokalpolitiske styringen blir dårligere. Full oppmerksomhet om dette er nødvendig.

10. LOKAL IDENTITET

Det er etter utvalgets vurdering to dimensjoner som spiller inn på dette området, og som kommunene bør vurdere i spørsmålet om sammenslåing: opplevd tilknytning til et område og felles identitet med andre områder. Antakelsen om at noe av dagens nærhet vil forsvinne ved større kommuner, enten det gjelder til kommunehuset, lokalpolitikere eller tjenester, vil med stor sannsynlighet bli opplevd som problematisk og utfordrende av de berørte innbyggerne. En slik opplevelse vil kunne bli forsterket dersom dagens politiske og administrative system ikke tilpasses nye forutsetninger. Resultatet vil kunne bli et svekket lokalt demokrati. Utvalget tar også som utgangspunkt at det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.

Rådmannens vurdering:

Meløy kommune har ikke tatt noe entydig retningsvalg som viser hvilke naboer vi identifiserer oss mest med. Bodø er byen «vårres» hvor vi både drar for å kose oss og å innhente kunnskap. Det er byen vi reiser til for å reise videre eller bli værende i, det er byen som tilbyr sykehus, spesialtjenester og kulturopplevelser og som tar godt vare på Meløyfjordingene som besøker den og som gir alternative karrierevalg for vår ungdom.

Innbyggerne har ulike behov og preferanser, men vi kommer ikke unna at Bodø som kommune har i seg kraft og styrke til både å organisere og utvikle seg til å ta var på seg selv og sitt omland.

Meløy kommune har gjennomført 3 folkemøter, og folkehøring til 500 utvalgte innbyggere over 16 år. Her kommer det tydelig frem at Meløyfjordingen helst ønsker å fortsette som egen kommune, og at Bodø blir for stor og for langt unna. Folkemøtene bar også preg av mulighet for at deler av Rødøy samt Gildeskål gjerne kunne være en del av Meløy. Meløy kommune har invitert naboene til dialog om kommunesammenslåing, men både Gildeskål og Rødøy hadde ønske om å inngå intensjonsavtale med Bodø.

BDOs vurdering:

BDO behandler dette kriteriet mer generelt i sin utredning både i sluttrapporten og i delutredning D kap. 2 og 3 om valg og lokalutvalg og bruk av disse. BDO beskriver muligheter for lokalpolitisk deltakelse og påvirkning. BDO sier noe om hvilke muligheter det kan være for å gi et kommunedelsutvalg reelle arbeidsoppgaver og myndighet i styringen av «den gamle kommunen» i den nye kommunen. I sluttrapporten blir dette behandlet flere steder under hvert av sammenslåingsalternativene.

Rådmannens konklusjon:

Innbyggerne har sterk identitet til egen kommune, selv om bygdene står sterkt som lokalsamfunn. De som er spurt kunne tenkt seg en felles kommune med Meløy, Rødøy og Gildeskål. Men selv om Bodø er byen, er det ikke ønskelig å være en felles kommune med dem. Innbyggerne på Ågskardet kunne gjerne få tjenestene sine fra Tjongsfjordhalvøya, men da som en del av Meløy kommune.

HOVEDKONKLUSJON

Meløy kommune har tatt sin beslutning. Det er ikke aktuelt å gå frivillig sammen med andre kommuner under den reformen som nå går. Rådmannens vurdering er at alle kriteriene fra ekspertutvalgets ikke er like viktige når man skal se på konsekvens av kommunestyrets beslutning. Følgende kriterier tillegges mest vekt:

1. Økonomisk soliditet og effektiv tjenesteproduksjon
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig kapasitet

De øvrige kriteriene er også viktige, men det er på disse områdene kommunen selv har avgjørende påvirkningskraft. Det er derfor nært knyttet til den politiske viljen lokalt, å gjøre de grep som skal til for å bestå som liten kommune og utvikle denne rollen i en regional sammenheng.

Økonomisk soliditet:

Meløy kommune har tapt innbyggere de siste årene. Kommunen har likevel finansielle muskler til både å drive aktiv næringsutvikling og foreta store investeringer som legger grunnlaget for et samfunn som kan fungere godt langt inn i fremtiden. Dersom kommunen effektiviserer drifta og tar betalt for de tjenestene man yter, kan Meløy også påregne å ha økonomi til å finansiere et akseptabelt tjenestenivå av god kvalitet.

Et perspektiv på åtte til ti år er likevel det lengste vi klarer å se at dette er driftsmessig oversiktlig og forsvarlig. Etter dette ventes folketallet, og dermed også statsinntektene, å ha sunket til et nivå der det blir svært vanskelig å drive kommunen på egen kjøll. Politiske prioriteringer og god planlegging kan gjøre denne perioden lengre. Nye tunge oppgaver til kommunene som ikke er statlig fullfinansiert kan gjøre den kortere.

Relevant kompetanse:

Meløy kommune fremstår som en bra arbeidsgiver. Kommunen er ajour med planverk inkludert kommuneplanens strategiske del. Rollen som samfunnsutvikler har vært godt ivaretatt og det drøftes nå hvilke grep som skal tas for fortsatt å fremstå som en god samarbeidspart for næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner som er viktige for samfunnets positive utvikling. Det fremlegges beslutningsgrunnlag for politisk behandling som har tilstrekkelig kvalitet til å ta gode politiske beslutninger. Kommunen klarer også i de fleste tilfeller å tiltrekke seg relevant kompetanse. Men kommunen kan ikke vente å utvikle større fagmiljøer på alle områder.

Tilstrekkelig kapasitet:

Kommunen har den nødvendige kapasitet for å kunne stå alene. Men dette er betinget av politisk vilje til å prioritere ressurser for å opprettholde en tilstrekkelig kapasitet til å følge opp alle oppgaver på en effektiv og god måte. Bruk av ny teknologi, oppofrende medarbeidere og politisk aksept er viktige ingredienser. Kommunen ventes ikke å få tilført nye oppgaver av særlig omfang siden vi velger å stå alene.

Å fortsette som egen kommune innebærer at vi kan tilnærme oss endringene i et noe lavere tempo enn om man hadde inngått i en ny struktur med virkning fra 2020. Men endringer kommer. Skal Meløy prege egen fremtid i stedet for bare å tilpasse seg, må kommunen sannsynligvis i framtiden inngå i samarbeidskonstellasjoner som har en større kraft i seg enn vi alene klarer å mobilisere.

Sak 29/14
Arkivsaksnr 13/1815
Arkiv: 000
Saksbehandler: Jørgen Kampli

SAKS PROTOKOLL: MULIGHETSSTUDIE - KOMMUNESTRUKTUR I SALTEN.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
29/14	Formannskapet	03.04.2014
29/14	Kommunestyret	22.05.2014

Innstilling:

1. Det vises til SR – sak 2/14
  2. Meløy kommune vil gjennom Salten Regionråd igangsette et prosjekt for å utrede en framtidsrettet og robust organisering av kommunal sektor i Salten.
  3. Salten Regionråd er prosjekteier og vedtar mandat og prosjektets innhold.
  4. AU blir prosjektets styringsgruppe utvidet med alle kommunene og to tillitsvalgte. Styringsgruppen utarbeider forslag til utredningsprogram som vedtas av regionrådet i juni 2014. Styringsgruppen er ansvarlig for å opprette nødvendige arbeidsgrupper i henhold til utredningsprogrammet.
  5. Følgende tema ønskes belyst i utredningsprogrammet
    - a) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
    - b) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
    - c) Frivillig sektor
    - d) Muligheter og utfordringer med fokus på industri, næringsliv og sysselsetting
    - e) Demokrati, innflytelse og deltakelse
    - f) Alternative modeller for organisering av kommunal sektor i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige lokalsamfunn og robuste kommuner
    - g) Nye oppgaver og muligheter
- Kommunestrukturprosjektet i Salten fra 2006 tas inn i arbeidet.
6. Meløy kommune slutter seg til prosjektet som beskrevet over
  7. Meløy kommune vil involvere innbyggerne gjennom følgende prosesser
    - Informasjon / diskusjoner i grendelagene
    - Bruk av hjemmeside og sosiale medier

Behandlet i: Formannskapet
Møtedato: 03.04.2014
Sak: PS29/14

Resultat: Annet forslag vedtatt

Behandling i utvalget:

Forslag 1:

Representantene Arild Kjerpeseth (AP) og Odd Arne Stormo (SP) framla slikt forslag til et nytt pkt.5 h):

Pkt. 5 h)

«Konsesjonskraft, eiendomsskatt og lokale kraftselskaper ønskes også belyst i utredningsprogrammet.»

Forslag 2:

Representanten Randi Myrvang Næss (Krf) framla slikt tillegg til pkt. 7, «kulepkt. 1: Pkt. 7, «kulepkt.1»

- «Informasjon/diskusjoner i grendelagene, og de politiske partier.»

Avstemming:

Framlagte forslag 1), til nytt pkt. 5 h), ble vedtatt med 6 stemmer mot 1 stemme (H)

Framlagte forslag 2) til pkt. 7, «kulepkt.» 1, ble enstemmig vedtatt.

- Rådmannens innstilling pkt. 1 tom pkt. 4, ble enstemmig vedtatt.
- Rådmannens innstilling pkt. 5a) til og med nytt pkt. 5h) ble enstemmig vedtatt.
- Rådmannens innstilling pkt. 6 til og med pkt. 7, med tillegg til «kulepkt.» 1, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det vises til SR – sak 2/14
2. Meløy kommune vil gjennom Salten Regionråd igangsette et prosjekt for å utrede en framtidsrettet og robust organisering av kommunal sektor i Salten.
3. Salten Regionråd er prosjekteier og vedtar mandat og prosjektets innhold.
4. AU blir prosjektets styringsgruppe utvidet med alle kommunene og to tillitsvalgte. Styringsgruppen utarbeider forslag til utredningsprogram som vedtas av regionrådet i juni 2014. Styringsgruppen er ansvarlig for å opprette nødvendige arbeidsgrupper i henhold til utredningsprogrammet.

5. Følgende tema ønskes belyst i utredningsprogrammet
  - a) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
  - b) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
  - c) Frivillig sektor
  - d) Muligheter og utfordringer med fokus på industri, næringsliv og sysselsetting
  - e) Demokrati, innflytelse og deltakelse
  - f) Alternative modeller for organisering av kommunal sektor i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige lokalsamfunn og robuste kommuner
  - g) Nye oppgaver og muligheter
Kommunestrukturprosjektet i Salten fra 2006 tas inn i arbeidet.
  - h) Konesjonskraft, eiendomsskatt og lokale kraftselskaper ønskes også belyst i utredningsprogrammet
6. Meløy kommune slutter seg til prosjektet som beskrevet over
7. Meløy kommune vil involvere innbyggerne gjennom følgende prosesser
  - Informasjon / diskusjoner i grendelagene, og de politiske partier.
  - Bruk av hjemmeside og sosiale medier

Behandlet i: Kommunestyret

Møtedato: 22.05.2014

Sak: PS29/14

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Representanten Kai Nymo (Frp) framla slikt forslag:

«Punkt 1. Som innstilling

Punkt 2.

Meløy kommune stiller seg ikke bak et prosjekt ledet av Salten regionråd for å igangsette et mulighetsstudie av fremtidig kommunestruktur i Salten.

Punkt 3.

Kommunestyret tilslutter seg å søke regional og kommunaldepartementet om utredningsmidler for å utarbeide en mulighetsstudie for Meløy kommune når det gjelder kommunestruktur mellom storkommunene Mo i Rana og Bodø.

Punkt 4.

Meløy kommune tar initiativ ovenfor sine nærliggende kommuner om sammen å søke midler til en fremtidig utredning.»

Avstemming:

Det ble først stemt over framlagte forslag, som falt med 4 stemmer (4 Frp) mot 21 stemmer. Det ble deretter stemt over formannskapets innstilling som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det vises til SR – sak 2/14
  2. Meløy kommune vil gjennom Salten Regionråd igangsette et prosjekt for å utrede en framtidsrettet og robust organisering av kommunal sektor i Salten.
  3. Salten Regionråd er prosjekteier og vedtar mandat og prosjektets innhold.
  4. AU blir prosjektets styringsgruppe utvidet med alle kommunene og to tillitsvalgte. Styringsgruppen utarbeider forslag til utredningsprogram som vedtas av regionrådet i juni 2014. Styringsgruppen er ansvarlig for å opprette nødvendige arbeidsgrupper i henhold til utredningsprogrammet.
  5. Følgende tema ønskes belyst i utredningsprogrammet
    - a) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
    - b) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
    - c) Frivillig sektor
    - d) Muligheter og utfordringer med fokus på industri, næringsliv og sysselsetting
    - e) Demokrati, innflytelse og deltakelse
    - f) Alternative modeller for organisering av kommunal sektor i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige lokalsamfunn og robuste kommuner
    - g) Nye oppgaver og muligheter
- Kommunestrukturprosjektet i Salten fra 2006 tas inn i arbeidet.
6. Meløy kommune slutter seg til prosjektet som beskrevet over
  7. Meløy kommune vil involvere innbyggerne gjennom følgende prosesser
    - Informasjon / diskusjoner i grendelagene
    - Bruk av hjemmeside og sosiale medier

Vedlegg i saken:

1. Vedtak i K-sak 4/14
2. Utredning i SR – sak 2/14
3. Vedtak i SR – sak 2/14

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er redegjort for i K-sak 4/14.

Det foregår en nasjonal og regional diskusjon om fremtidig kommunestruktur.

Regjeringen vil våren 2014 gi ytterligere føringer på oppgavefordeling mellom nivåene – føringer som vi må forholde oss til / vurdere når disse kommer.

Regionrådet har behandlet saken i SR – sak 2/ 14 – jfr vedlegg.

Saksutredning:

Regionrådet ønsker ikke en mulighetsstudie i regi av BRUS . Dette er sammenfallende med kommunestyrets vedtak.

Regionrådet ønsker imidlertid en prosess styrt av den politiske ledelsen i regionen og kommunene– også dette i samsvar med vedtaket i kommunestyret.

Det nye som er fremkommet er departementets ønske / forutsetning om at den enkelte kommune må redegjøre for hvordan innbyggerne i den enkelte kommune kan involveres i prosessen.

Vurderinger:

Regionrådets vedtak er ut fra rådmannens vurdering prinsipielt i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 4/14.

Regionrådet har i tillegg tatt opp temaer som ønskes belyst i utredningsprogrammet og at innhentet kunnskap i kommunestrukturprosjektet fra 2006 skal tas inn i arbeidet.

Involvering av innbyggerne i prosessen kan bl.a gjennomføres ved

1. Informasjon / diskusjoner i grendelagene
2. Bruk av hjemmeside og sosiale medier
3. Folkeavstemming.

En folkeavstemming vil ut fra rådmannens vurdering ikke være en involvering i en prosess, men å ta standpunkt til et ferdig forslag med å si ja eller nei.

Bruk av grendelagene har vært svært vellykket bl.a i forbindelse med kommuneplanprosessen og vi har etter hvert utviklet god kompetanse på bruk av hjemmeside og sosiale medier i dialog med innbyggerne.

Rådmannen anbefaler derfor at Meløy kommune benytter en prosess gjennom grendelagene og bruk av hjemmeside og sosiale medier i dialog med innbyggerne

Jørgen Kampli
rådmann

Sak 1/15

Arkivsaksnr 14/1477

Arkiv: 020

Saksbehandler: Hege Sørлие

SAKSPROTOKOLL: KOMMUNEREFORMEN

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
5/15	Formannskapet	29.01.2015
1/15	Kommunestyret	12.02.2015

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling.

Behandlet i:	Formannskapet
Møtedato:	29.01.2015
Sak:	PS5/15
Resultat:	Annet forslag vedtatt

Behandling i utvalget:

Borgelig fellesgruppe v/representanten Randi Myrvang Næss (Krf) framla slikt fellesforslag:

1. Formannskapet er styringsgruppe.
2. Meløy formannskap vil ha sonderingsmøter med nabokommunene; Bodø, Gildeskål, Rødøy og Rana.
3. Det skal avholdes folkemøter i Meløy om kommunereformen.
4. Meløy kommune deltar i utredningen gjennom Mulighetsstudie i Salten region i regi av BDO. Meløy kommune ønsker spesifikt utredet konsekvensene av å stå alene som kommune.
5. Beslutningen i kommunereformprosessen avventes Stortingets vedtak ang. nye oppgaver.
6. Det skal avholdes folkeavstemming.

Framlagte fellesforslag ble enstemmig mottatt.

Vedtak:

1. Formannskapet er styringsgruppe.
2. Meløy formannskap vil ha sonderingsmøter med nabokommunene; Bodø, Gildeskål, Rødøy og Rana.
3. Det skal avholdes folkemøter i Meløy om kommunereformen.
4. Meløy kommune deltar i utredningen gjennom Mulighetsstudie i Salten region i regi av BDO. Meløy kommune ønsker spesifikt utredet konsekvensene av å stå alene som kommune.
5. Beslutningen i kommunereformprosessen avventer Stortingets vedtak ang. nye oppgaver.
6. Det skal avholdes folkeavstemming.

Behandlet i: Kommunestyret

Møtedato: 12.02.2015

Sak: PS1/15

Resultat: Annet forslag vedtatt

Behandling i utvalget:

Rød-Grønn Gruppe v/Arild Kjerpeseth (AP) framla slikt forslag:

1. «Meløy kommune ønsker å få utredet konsekvensene med ny finansiering.
2. Kan Meløy kommune defineres som en naturlig del av et felles bo- og arbeidsmarked i en storkommune, med de store avstandene fra Meløy kommune til Bodø, og som har en reisetid på 2-3 timer en vei?
3. Hvilke konsekvenser vil en ny storkommune bety for den den Norske kirke i Meløy?
4. Meløy kommune deltar i ulike regionale samarbeid, gjennom Salten Regionråd. Kan Meløy kommune fortsatt bli en del av samarbeidet?
5. I kommunereformprosessen er det ønskelig at det også blir sett på grensejusteringer mellom kommunene.

6. Bodø kommune har i dag en arbeidsgiveravgift på 7,9%.
De andre kommunene i Salten har en arbeidsgiveravgift på 5,1 %.
Hva vil en økning i arbeidsgiveravgiften koste ekstra for næringslivet og Meløy kommune, i forbindelse med en kommunesammenslåing?»

Framlagte forslag fra Rød-Grønn gruppe falt med 11 stemmer mot 13 stemmer.

Representanten Sverre Monsen (Krf) framla slikt tilleggsforslag til pkt. 2:

.....Bodø, Gildeskål, Rødøy og Rana,» og evt. andre kommuner»

Formannskapetets innstilling samt framlagte forslag fra repr Sverre Monsen (Krf), ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Formannskapet er styringsgruppe.
2. Meløy formannskap vil ha sonderingsmøter med nabokommunene; Bodø, Gildeskål, Rødøy og Rana, og evt. andre kommuner
3. Det skal avholdes folkemøter i Meløy om kommunereformen.
4. Meløy kommune deltar i utredningen gjennom Mulighetsstudie i Salten region i regi av BDO. Meløy kommune ønsker spesifikt utredet konsekvensene av å stå alene som kommune.
5. Beslutningen i kommunereformprosessen avventes Stortingets vedtak ang. nye oppgaver.
6. Det skal avholdes folkeavstemming.

Vedlegg i saken:

Invitasjon til å delta i reformprosessen (skriv fra statsråden)
Anmodning om kommunal og fylkeskommunal behandling av KS medvirkning i lokale og regionale prosesser i en kommunereform
Utredningsprogram «Mulighetsstudier Salten»

Bakgrunn:

Statsråd Jan Tore Sanner har sendt skriv til samtlige av landets ordførere (se vedlegg). I brevet til ordfører redegjør statsråden for den planlagte prosessen fremover og understreker viktigheten av at samtlige kommuner nå går i gang med prosesser «i tråd med det et bredt stortingsflertall tydelig har uttrykt forventninger om».

Saksutredning:

BDO kommer i kommunestyret 12.februar og informerer om utredningsarbeidet som pågår i Salten – «mulighetsstudiet i Salten region» Kommunestyret bør vurdere arbeidsform fremover, og så snart som mulig avklare prinsipielle forhold samt ivareta informasjonsbehovet overfor befolkningen.

I vedlagte skriv inviterer kommunal- og moderniseringsministeren ordførerne i alle landets kommuner til å delta i reformprosessen. Dette med bakgrunn i Stortingets behandling og klarsignal til reformen der siktemålet er at alle kommuner skal vurdere og å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Et flertall i kommunal – og forvaltningskomiteen understreket «at det er eit utredningsansvar for alle kommuner.

Kommunalministeren forstår det slik at alle kommuner skal gå gjennom prosessen med å diskutere og vurdere sammenslåing og at prosessen avsluttes med et kommunestyrevedtak **senest innen våren 2016.**

Tidsplan for kommunereformen:

- Vår 2014: Stortingsbehandling av mål for reformen og opplegget for videre arbeid.
- Høst 2014, 2015 og vår 2016: Regionale prosesser med KS, fylkesmenn og kommuner. Oppsummeres av fylkesmennene høsten 2016.
- Vår 2015: Regjeringen legger frem forslag til nye oppgaver for kommunene. Stortingsbehandling av denne meldingen.
- Høst 2015 og vår 2016: Kommunale vedtak om sammenslåing.
- Vår 2016: Vedtak i kongelige resolusjoner om sammenslåing av kommuner for de kommuner som er tidlig ute med lokale vedtak.
- Vår 2017: Regjeringen fremmer proposisjoner om ny kommunestruktur og om nye oppgaver til kommunene. Stortingsbehandling av disse proposisjonene.

Parallelt med dette pågår det flere andre prosesser som kan gi nyttig informasjon til kommunereformarbeidet :

1. Mulighetsstudier for Salten i regi av Salten regionråd.

Salten Regionråd ønsker å utrede en framtidsrettet og robust organisering av kommunal sektor i Salten.

Utredningsprogrammet ble vedtatt av Salten Regionråd den 5. juni 2014 og følgende tema skal belyses gjennom prosessen:

- a) Kommunal tjenesteproduksjon og økonomi
- b) Infrastruktur, samferdsel, utdanning og kompetanse
- c) Frivillig sektor
- d) Muligheter og utfordringer med fokus på industri, næringsliv og sysselsetting
- e) Demokrati, innflytelse og deltakelse
- f) Alternative modeller for organisering av kommunal sektor i Salten som i et langsiktig perspektiv gir livskraftige lokalsamfunn og robuste kommuner
- g) Nye oppgaver og muligheter

Utredningen skal svare på hvordan man best kan ivareta de grunnleggende rollene som kommunesektoren skal forvalte i fremtiden. Utredningen skal dokumentere, analysere og vurdere de utfordringene som er knyttet til kommunen som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Følgende skal utredes:

Utredningens problemstillinger og analysemomenter kan deles inn i fire delutredninger:

Kommunens roller	Hovedproblemstillinger som skal utredes	Faktorer som skal vurderes i sammenheng med problemstillingene
Delutredning A: Tjenesteyting	1. Hvordan sikre kvalitet, effektiv ressursbruk og likeverdighet i tjenesteproduksjonen ved ny kommunestruktur?	<ul style="list-style-type: none"> • Administrativ kapasitet • Tilgang på relevant kompetanse • Kommunaløkonomisk soliditet
Delutredning B: Myndighetsutøvelse	2. Hvordan ivareta rettsikkerhet, forutsigbarhet, habilitet og likebehandling i en ny kommunestruktur?	

Delutredning C: Samfunnsutvikling	3. Hvordan sikre helhetlig ivaretagelse av areal- og transportinteresser tilpasset klima- og miljøhensyn i en ny kommunestruktur? 4. Hvordan tilrettelegge for positiv nærings- og kulturutvikling i en ny kommunestruktur?	<ul style="list-style-type: none"> • Demografisk utvikling • Næringsstruktur • Lokal identitet • Frivillig sektors rolle
Delutredning D: Demokratisk arena	5. Hvordan sikre effektiv lokalpolitisk styring, og en aktiv lokalpolitisk arena i en ny kommunestruktur?	

I delutredning A-D skal punktene a) – g) belyses (se ovenfor).

I tillegg skal følgende områder ha et sterkt fokus i utredningsarbeidet:

- 1) Både fordeler og ulemper for en ivaretagelse av de overnevnte rollene skal vurderes i de strukturalternativene som utredningen anbefaler. **Eventuelle sentraliseringseffekter av de foreslåtte strukturalternativene skal vies særlig oppmerksomhet.**
- 2) **Aktuelle alternativer for ny kommuneinndeling skal framkomme av selve utredningsarbeidet og i nær dialog med kommunene.**

Anbefalinger om ny kommunestruktur skal ta utgangspunkt i faglige vurderinger av hvordan kommunene best forvalter sine kjerneoppgaver i framtiden. På denne bakgrunn skal utredningen gi grunnlag for en bred prosess i regionen omkring framtidig kommunestruktur som er i tråd med det forløpet for kommunereformen som er skissert i kommuneproposisjonen. Utredningsarbeidet skal også ta høyde for endringer i kommunens oppgavestruktur som vil bli skissert i ny stortingsmelding våren 2015.

Salten Regionråd legger opp til et nært samarbeid med Fylkesmannen i Nordland, KS Nordland og Nordland fylkeskommune der hvor det er naturlig. Siktemålet er at prosjektet/prosessen skal munne ut i beslutninger i kommunestyrene om igangsetting av konkrete sammenslåingsprosesser.

Vurdering:

1. Statsråden skriver at samtlige kommuner har en utredningsplikt i det videre arbeid med kommunereformen. Slik rådmannen oppfatter Fylkesmannen vil den utredningen som gjøres felles for alle Salten-kommunen være tilstrekkelig for Meløy kommune skal ha oppfylt sin utredningsplikt. Utredningsprogrammet slik det er vedtatt av Regionrådet ligger vedlagt.

2. Tidsløp i prosessen; iht. statsråden planlegges det to løp mht. vedtak i kommunene basert på hvorvidt kommunene gjør sine vedtak i 2015 eller 2016. Hvilken fremdrift ønsker kommunestyret at Meløy skal følge?
3. Informasjon til befolkningen; rådmannen anbefaler at kommunestyret gjør vurderinger av hvilke informasjonstiltak det skal gjøres overfor innbyggerne i Meløy kommune. Kommunen har allerede opprettet en egen nettside og Facebook-side om kommunereformen. Meløy deltar for øvrig i arbeidet med å utarbeide en felles kommunikasjonsstrategi for Salten-kommunene.
4. Innbyggerundersøkelser
Kommunene vil få tilbud om et opplegg for innbyggerundersøkelser til bruk i høringen av innbyggerne. Aktuelle spørsmål i en slik spørreundersøkelse kan f. eks være knyttet til hvilke forventninger innbyggerne har til det framtidige tjenestetilbudet, hvordan de ser på potensialet for utvikling og vekst, og hvordan de forholder seg til ulike sammenslåingsalternativer.
Det vil fortsatt være opp til kommunene selv å avgjøre om de ønsker å spørre om innbyggernes råd ved folkeavstemning, eller benytte en innbyggerundersøkelse. Departementet vil dekke inntil 100 000 kr til hver kommune i forbindelse med høring av - og informasjon til innbyggerne.

Kommunestyret bør allerede nå diskutere hvordan denne innbyggerundersøkelsen skal gjennomføres og på hvilket tidspunkt. Er det mulig å kombinere valg til kommunestyret i 2015 med en folkeavstemning om evt. endringer i kommunestrukturen?
5. Hvilken holdning skal Meløy kommune innta i den kommende prosessen?
Rådmannen tilrår en aktiv holdning til prosessen fra Meløy kommunes side uavhengig av hva som blir det endelige resultat. Fylkesmannen har også fått i oppdrag ved slutten av prosessen å gi sin egen tilrådning mht. struktur. Det betyr at en kommune som forholder seg passivt i prosessen vil kunne bli styrt av overordnede instanser.
6. Hvilken rolle bør Meløy kommune innta i forhold til våre nabokommuner? Dette gjelder både i forhold til Rødøy kommune, Gildeskål kommune men også Bodø. Er det grunn til å tro at det foreligger særskilte forventninger til Meløy fra noen av disse kommunene? Bør det avklares i så tilfelle? Vi har nylig mottatt invitasjon ifra Bodø og Rødøy, som inviterer Meløy kommune til samtaler om kommunereformen.
7. Hvordan skal den politiske beslutningsprosess være fremover mht. behandling i lokallag, utvalg samt i kommunestyret? Bør formannskapet få en særskilt rolle?
8. Ønsker kommunestyret ved den endelige behandling et saksfremlegg med et konkret forslag til innstilling eller en sak uten innstilling fra rådmannen?

Rådmannen foreslår derfor at kommunestyret ved behandling 12. februar 2015 minimum diskuterer;

- Hvordan informasjon til og involvering fra befolkningen skal være,
- Hvordan endelig avgjørelse skal fattes (inkl. folkeavstemming),
- Hvordan Meløy forholder seg til sine nabokommuner.

Hege Sørli
rådmann

Arkivsaksnr 15/1671
 Arkiv: 020
 Saksbehandler: Hege Sørli

SAKSPROTOKOLL - KOMMUNEREFORMEN

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
54/15	Formannskapet	29.10.2015
78/15	Kommunestyret	12.11.2015

Innstilling:

1. BDOs rapport; utredning av kommunestruktur Salten regionråd tas til orientering.
2. Meløys befolkning skal høres om kommunesammenslåing gjennom opinionsundersøkelse, etter Kommunal-og moderniseringsdepartementets veileder.
3. Det avklares med nabokommunene Rødøy og Gildeskål om evt. sammenslåing eller grensejustering innen januar 2016.
4. Informasjon og innbyggerdialog skal ha fokus gjennom hele prosessen.
5. Det gjennomføres 2 folkemøter i februar. 1 i Nordre Meløy og 1 i Søndre Meløy.
6. Høring gjennomføres tidsmessig etter evt. intensjonsavtale. Senest innen mars 2016.
7. Meløy kommune søker fylkesmannen i Nordland om 100.000,- kroner til arbeidet med informasjon og høring.
8. Det gjøres vedtak i kommunestyret om ny kommune/nullalternativ senest juni 2016.

Behandlet i:	Formannskapet
Møtedato:	29.10.2015
Sak:	PS54/15
Resultat:	Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Representanten Greta Solfall (Frp) framla slikt forslag til nytt pkt. 2:

«Det gjennomføres ei folkeavstemming i Meløy kommune innen utgangen av mai 2016.»

Rådmannens innstilling pkt. 2, ble satt opp mot framlagte forslag. Rådmannens innstilling, pkt. 2, ble vedtatt med 6 stemmer mot en stemme (Frp), som stemte for framlagte forslag.

Rådmannens innstilling pkt. 1, 3,4,5,6,7 og 8 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. BDOs rapport; utredning av kommunestruktur Salten regionråd tas til orientering.
2. Meløys befolkning skal høres om kommunesammenslåing gjennom opinionsundersøkelse, etter Kommunal-og moderniseringsdepartementets veileder.
3. Det avklares med nabokommunene Rødøy og Gildeskål om evt. sammenslåing eller grensejustering innen januar 2016.
4. Informasjon og innbyggerdialog skal ha fokus gjennom hele prosessen.
5. Det gjennomføres 2 folkemøter i februar. 1 i Nordre Meløy og 1 i Søndre Meløy.
6. Høring gjennomføres tidsmessig etter evt.intensjonsavtale. Senest innen mars 2016.
7. Meløy kommune søker fylkesmannen i Nordland om 100.000,- kroner til arbeidet med informasjon og høring.
8. Det gjøres vedtak i kommunestyret om ny kommune/nullalternativ senest juni 2016.

Behandlet i: Kommunestyret

Møtedato: 12.11.2015

Sak: PS78/15

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. BDOs rapport; utredning av kommunestruktur Salten regionråd tas til orientering.
2. Meløys befolkning skal høres om kommunesammenslåing gjennom opinionsundersøkelse, etter Kommunal-og moderniseringsdepartementets veileder.
3. Det avklares med nabokommunene Rødøy og Gildeskål om evt. sammenslåing eller grensejustering innen januar 2016.
4. Informasjon og innbyggerdialog skal ha fokus gjennom hele prosessen.
5. Det gjennomføres 2 folkemøter i februar. 1 i Nordre Meløy og 1 i Søndre Meløy.
6. Høring gjennomføres tidsmessig etter evt.intensjonsavtale. Senest innen mars 2016.
7. Meløy kommune søker fylkesmannen i Nordland om 100.000,- kroner til arbeidet med informasjon og høring.
8. Det gjøres vedtak i kommunestyret om ny kommune/nullalternativ senest juni 2016.

Vedlegg i saken:

BDO – rapport: Utredning av kommunestruktur Salten regionråd. (Oslo 16.sept.2015)

Inndelingsloven - Medvirkning og innbyggerdialog

TNS Gallup- Høring av innbyggerne ved kommunesammenslåing

Tilbud fra Opinion

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i K-sak 14/1477 Kommunereformen: Meløy formannskap skal gjennomføre sonderingsmøter med Bodø, Gildeskål, Rødøy og Rana. Det skal gjennomføres folkemøter i Meløy om kommunereformen. Meløy kommune skal delta i utredningen gjennom Mulighetsstudiet i Salten region, der også konsekvensene av å stå alene som kommune skal utredes. Beslutning skal avvendes Stortingets vedtak angående nye oppgaver og det skal avholdes folkeavstemming.

Det er gjennomført sonderingsmøter med Gildeskål, Rødøy og Bodø. Rana har i vedtaks form ekskludert muligheten til samtale med Meløy – derfor har dette ikke vært aktuelt å gjennomføre. Møtene med de andre kommunene ble gjennomført med god dialog, men etter som utredningene ikke forelå, var holdningene derfor litt avventende i forhold til videre fremdrift.

BDO har levert rapporten til Salten regionråd og den ble behandlet i regionrådet 24.sept. i SR-sak 30/15. Enstemmig vedtak om at rapporten tas til orientering og oversendes kommunene til videre behandling.

I lov om faststjning og endring av kommune- og fylkesgrenser(inndelingslova) §10 står det: *Kommunestyret bør innhente innbyggjarene sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje ved folkerøysting, opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte.*

KMD dekker 100.000,- til informasjon og høring av innbyggerne. Beløpet kan søkes utbetalt via Fylkesmannen i Nordland når faktagrunnlaget er lagt frem for befolkningen.

Informasjon og innbyggerdialog så langt i Meløy kommune:

- Opprettet egen nettside for kommunereformen – september 2014
- Opprettet egen facebook-side for kommunereformen – september 2014
- Involvering av elever på videregående skole Ørnes – ordfører og kommunikasjonsrådgiver deltok.
- Pressekonferanse september 2014
- BDO deltok i kommunestyret i februar 2015 hvor også representanter fra eldreråd, ungdomsråd, næringsliv, og Meløy utvikling deltok.
- Det er informert på nettsiden og facebook om sonderingsmøtene med våre naboer.
- Ordfører har vært på orienteringsmøte med Ørnes pensjonistforening.
- Ordfører har vært på orienteringsmøte med Søndre Gildeskål pensjonistforening.
- Alle delrapporter samt hovedrapport fra BDO er lagt tilgjengelig på nett og facebook.

Saksutredning:

Kommunestyret skal behandle BDO – rapporten. Anbefalingen fra BDO er at Stor-Salten er det alternativet som nærmest oppfyller regjeringens mål til reformen. BDO sier videre at en storkommune i regionen vil etter deres vurdering ha bedre forutsetninger for å kunne levere gode tjenester til innbyggerne i fremtiden, ved blant annet å gjøre det mulig å skape større fagmiljøer samt kapasitet i egen organisasjon.

En ny storkommune har også bedre forutsetninger for å satse helhetlig på samfunns- og næringsutvikling i regionen. Uavhengig av mulighetene en slik storkommune gir mener BDO at denne kommunen vil ha store utfordringer knyttet til store avstander mellom de ulike distriktene. En slik storkommune vil etter BDOs vurdering være avhengig av at man etablerer kommunedelsutvalg med beslutningsmyndighet over innbyggernære tjenester som grunnskole, barnehage og pleie- og omsorgstjenester for å minimalisere avstandsutfordringene.

BDO vurderer alternativet Nordre, Indre og Ytre Salten og Saltenfjordalternativet på nesten samme linje som Stor-Salten, med dog noe dårligere. Dette er begrunnet i at Nordre Salten og Meløy kommune vil være for små til å kunne være bærekraftig i framtida.

Nullalternativet vurderes av BDO til å være kun Bodø som vil være store nok til å håndtere fremtidens utfordringer. Flertallet av de resterende kommunene har lav evne til å finansiere fremtidige investeringsbehov, har sårbar næringsstruktur, har liten kapasitet til å ivareta tjenestebehovet innenfor kapitalintensive tjenester og er lite egnet til å sikre nødvendige tiltak for å skape funksjonelle helhetlige planprosesser for å videreutvikle regionen.

Meløy kommune har i K-sak 14/14tt vedtatt at det skal avholdes folkeavstemming. Etter den tid har KMD beskrevet i notat «Medvirkning og innbyggerdialog» også andre former for å nå innbyggerne. Som folkemøter, fokusgrupper, utvidet folkehøring og opinionsundersøkelser. KMD anbefaler at som grunnlag for høringen bør en felles intensjonsavtale ligge til grunn. Dette må forankres i alle kommunestyrene. Fordeler og ulemper ved å bli en større kommune bør presenteres, og de viktigste konklusjonene må synliggjøres og formidles gjennom ulike kanaler (media, skoler/ungdomsråd, eldreråd, møter, kommunens nettsider).

Notatet «Høring av innbyggerne ved kommunesammenslåing» presenterer et undersøkelsesdesign for gjennomføring av opinionsundersøkelser, og gir veiledende krav til gjennomføringen. Høring etter denne modellen har til hensikt å gi innbyggernes syn på ulike sammenslåingsalternativ, å gi innspill til politikerne og å forankre beslutningsprosessen og det endelige vedtaket i befolkningen.

Det er også inngått en rammeavtale med Opion AS om innbyggerundersøkelser som kommunen kan benytte seg av frem mot endelig vedtak i 2016. Opplegget kan tilpasses lokale forhold og kommunen kan selv legge inn spørsmål knyttet til lokale behov.

Vurdering:

BDOs vurdering er entydig. Politikere i Meløy har uttalt seg offentlig om at de ikke ønsker en sammenslåing med Bodø, men har ikke vært like tydelig i forhold til Gildeskål og Rødøy. Signaler fra disse to kommunene heller ikke spesielt tungt i retning mot Meløy. Det bør avklares hvorvidt man skal jobbe videre med et alternativ med Rødøy og Gildeskål, evt. en av kommunene. Det bør også diskuteres muligheter for grensejusteringer mot begge kommuner selv om Meløy velger nullalternativet.

Styringsgruppa(formannskapet) og kommunestyret bør merke seg rapportens innhold og vurdere ut fra dette hvorvidt nullalternativet fortsatt skal være hovedlinja for Meløy kommune videre fremover. Hvis så er tilfelle kan man vurdere hensikten med å inngå en intensjonsavtale.

En folkehøring vil la seg gjennomføre uavhengig av en intensjonsavtale. I forkant av en oppinionsundersøkelse bør det gjennomføres folkemøter. Den mest effektive gjennomføringen vil være 2 folkemøter, ett i sør og ett i nord. Hvis det i nord gjennomføres i kommunestyresalen kan det overføres på WEB-TV til alle interesserte. Grendelagene bør spesielt inviteres. Det anbefales derfor å gjennomføre folkemøter og opinionsundersøkelse som erstatning for folkeavstemming.

Informasjonsarbeidet må pågå under hele prosessen, slik det har gjort frem til i dag gjennom nettsida, facebook og ellers råd og utvalg.

Hege Sørli
rådmann

Det møtte opp 40-50 innbyggere. Ordfører ønsker velkommen/innleder. Rådmann holder sin presentasjon om prosessen knyttet til kommunestruktur, konsekvenser mm. Spørsmål om tilskuddet på 20 mill gjelder den sammenslåtte kommunen ble bekreftet. Ordfører holder en presentasjon om kommunereformen. Både ordfører og rådmann orienterer om innkalling til grensejustering fra fylkesmannen. Det vil komme en oppfølging med bla folkemøte Åsskaret hvis aktuelt.

INNSPILL FRA INNBYGGERE:

Ordfører har noen tema (se presentasjon) som utgangspunkt for dialog med innbyggerne, men alle kunne selvsagt snakke om det de ønsker:

Om overordnet mål at kommunene skal slås sammen. Vi havner på sidelinjen ved 0 alternativet. Dette er ikke bra. Kostnadseffektiv kommune, dette er endret i det siste. Ting skjer med samfunnsutviklingen. Strukturering i fiskeri, du havne i bakleksa hvis du ikke er med på effektiviseringsprosesser. Meløy er i ferd med å havne i bakleksa. Nettleia i Meløy er mye dyrere enn Rødøya og Gildeskål, pga at vi skal klare seg selv. Burde begynne med forhandlinger med Bodø, og være i førersetet for en slik dialog.

Er enig med forrige taler, selv om en prinsipielt er imot prosessen. Vi har nesten ikke noe valg lengre. Tror ikke tjenestekvalitet ble noe bedre. Vil bli en sentraliseringsreform med utgangspunkt i Bodø. Tror ikke dette er en demokrati reform. Liker det ikke, men vi er nødt til å forholde seg til Bodø. Det er ikke lurt å bli ledet inn til Bodø med tvang om et halvt år. Om grensejustering: Bor i Ågskaret. Se på en annen fordeling enn at Ågskaret skal gå til Rødøy

Større perspektiv enn kommunesammenslåing. Nord-Norge - der man skal plassere en ting av hvert slag. Tromsø er plassen sett sørfra. Nordland blir for lite, vi trenger et tydelig sentrum. Skal man først tenke sammenslåing, så må man tenke stort. Se til Bodø, ikke bare de små nabokommunene. Lag et stort sentrum i Nordland rundt Bodø er en fordel

Har minne om flere forsøk på kommunesammenslåinger. Håper at denne kommunesammenslåingsprosessen heller ikke fører til noe, tror at Meløy kommune står godt på egne ben. Håper vi består som egen kommune.

Kaffepause, ordfører oppfordrer til at flere tar ordet.

Lurer på ressursene i Meløy, vil disse gå inn i en storkommune i Bodø? Tenker spesielt på kraft? Vil vi miste kontrollen på disse ressursene?

Er enig i at vi må forhandle tidlig, og ikke vente til løpet er kjørt. Men å slå seg sammen og bli en utkant i en kommune med 80.000 innbyggere, tror dette jeg ikke blir bra for de lokale tjenestene. Vi mister handlingsrom, klarer ikke å se at dette blir bra for Meløy. Dette kan bli stordriftsbakdel. Kostnadene øker. Håper vi ikke blir slått sammen.

Er veldig i tvil om hva som blir rett. Tror at Bodø tenker at Meløy kan være kraftsenteret i søndre del av regionen. Dette kan være bra. Vi har en masse utfordringer i dag, eks lege mm. Vi har ikke et demokrati i Meløy i dag. Hadde vært bra at noen over oss har sett oss. Håper at Meløy går sammen med Bodø, og at Bodø vil bruke oss på en god måte. Mye kan bygges opp i Meløy som følge av sammenslåing. Håper på Bodø alternativet.

Bor på Ågskaret. Er Rødøy fjæring, og stolt av dette. Bor i ytterkant. Har fastlege, idrettslag mm i Rødøy. Men skattepengene går til Meløy, og mer hører vi ikke fra kommunen. Har dette noe med kraftpengene å gjøre? Kan det være fornuftig å gå mot Rana? Det viktigste er å få vei. Det må være infrastruktur, behov for å få oss ut i verden. Fastlandsforbindelse mot Rana.

Sikre livskraftige lokalsamfunn. Viktig for å kunne drifte en kommune. Gjøres best ved å ikke bli en del av en storkommune. Fortsette samarbeidet med andre kommuner, men ikke rør kommunegrensene. Grensene ikke er til hinder, men at de på sikt blir vasket bort på grunn av mye samarbeid. Bør være egen kommune for å bevare livskraftige lokalsamfunn. Videregående skole hvor ungdommen kunne bodd hjemme, ville gjort at flere hadde blitt i kommunen og ikke flyttet ut. Hva kan vi gjøre for at ungdommen skal slå seg ned og bli her? Det vil sikre lokalsamfunnene.

Mener at Meløy kunne gått i dialog/forhandling med Bodø, for å se hva som kunne ha blitt. Nettleien er høy, men skal dette endres kan arbeidsplasser forsvinne. Innbyggertallet fortsetter å gå ned. Vi har 30 mill igjen av omstillingsfondet, men det ser ikke lyst ut for befolkningsutvikling. Vi slår oss ikke sammen ved bare forhandlinger. Noe må gjøres, det blir tungt å stå alene.

Gildeskål solgte sitt nett, og gjorde en avtale. De var i førersetet og tidlig ute, og gjorde en god avtale. Tilsvarende har Meløy havnet i bakleksa i samme sak. Meløyseminaret har fått næringsministeren på besøk. Vi er stolt av hva vi får til i dette samfunnet.

Enig med dem som mener vi bør gå inn i forhandlinger. Vi kan ikke stå alene. Vi må tenke langsiktig, men så fort som ting nå skjer, så bør vi se på hva vi kan oppnå på kort sikt. Næringslivet i Rana skal være interessert i samarbeid med Meløy. Det må være en utløsning for å komme oss sørover. Ikke Jektvika, da har vi fremdeles en ferge som gjenstår. Hva må vi yte, og hva kan vi få igjen? Vårt næringsliv tilfører store verdier. Vil vi yte mer enn storsamfunnet gir tilbake? Vil vi sitte med mindre igjen enn om vi sto alene? Tror uansett ikke at det går an å stå alene.

Sammenslåing med storkommune, og arbeidsplasser. Utkantstrøk trenger andre arbeidsplasser enn industri. En sammenslåing vil ikke gi mer av disse arbeidsplasser. Vi vil miste arbeidsplasser på rådhuset Ørnes.

Er i tvil hva som er rett. Jobber med byggesaksbehandling. Vil få en økning av ingeniører i Meløy for å kunne hjelpe med søknader om byggesaksbehandling. Byggesaksbehandling er mye mer komplisert i Bodø kontra Meløy. Bodøalternativet må gi flere ingeniørstillinger.

Lurer på hva vi har å vinne ved å gå til Bodø? Hva skjer med arbeidsplassene. Nordbygda er i all hovedsak administrasjon og vil forsvinne i en storkommune.

Har ingen tro på Gildeskål, Meløy og Rødøy. Dette alternativet tror jeg ikke de andre kommunene vil ha, da blir Meløy motoren. Det vil de ikke.

Er ikke redd for demokratiet om vi kommer inn under Bodø. Kanskje vil vi få slutt på en del bygdekrangel mm. Kan få betydelig bedre klima i en storkommune.

Det ble gjort en uformell avstemming av de tre alternativene

Alternativ 1 (Meløy alene): 12 stemmer

Alternativ 2 (Meløy, Gildeskål, Rødøy): 4 stemmer

Alternativ 3 (Meløy, Bodø og andre): 7 stemmer

RASSIKRING

Ordfører avslutter med å informere om situasjonen med ras i Bringebærhamran. Det er gitt et klart budskap til Statens vegvesen om at Bringebærhamran blir ferdig rassikret for fremtiden, og at fokus må rettes mot Kilvik og resten av de rasfarlige områdene. Det er imidlertid mange som kjemper om de samme rassikringsmidlene.

Ordfører informerer om det arbeidet statens vegvesen skal gjøre. Hvilke tidspunkter veien er åpen mm. Statens vegvesen vil gjennomføre et informasjonsmøte. Etterkant av at de er ferdig med rassikringsmidlene, og har gjennomgått hele veistrekningen mht status på vei og fjellparti.

Det skal gjøres en egen evaluering av hele krise- og beredskaps arbeidet i denne saken. Det skal utarbeides en rapport som kan legges til grunn ved neste situasjon, slik at vi blir enda bedre på å håndtere en ras situasjon.

Innspill fra innbygger:

- Burde ha overvåket situasjonen bla i Bringebærhamran med ny teknologi der hvor vi har rasutsatte områder. Mener bom løsninger ikke er noen god løsning.
- Det skulle vært bevilget penger til Glomberget?
- Kan Engen båten brukes til pendling for dem som dagpendlere?
- Skilting/varsling? Trailere som ikke har fått snudd? Se på koordinering av fergeruter Forøya/Ågskaret
- Veldig bra at det blir informert ut til folket, det viktigste vi kan gjøre. Er beredskapsplanen klar, så vil det være så mye enklere. Har vært flott å se hvordan folk har hjulpet hverandre i denne situasjonen. Håper de gjør e grundige jobb med rassikring nå, slik at innbyggerne ikke trenger være redde. Bruk heller litt ekstra tid på å gjøre dette trygt.
- Lysreguleringen, meld dette til SSV.

Ref
Merethe

Folkemøte Rådhuset 31 mars 2016

Det møtte opp 40 innbyggere. Ordfører ønsket velkommen/innledet. Rådmann holder sin presentasjon om prosessen knyttet til kommunestruktur. Ordfører holder en presentasjon om BDO rapporten og kommunereformen. Se egne presentasjoner. Både ordfører og rådmann orienterer om innkalling til grensejustering fra fylkesmannen.

INNSPILL FRA INNBYGGERE:

Ordfører har noen tema (se presentasjon) som utgangspunkt for dialog med innbyggerne, men alle kunne selvsagt snakke om det de ønsker:

Spørsmål til rådmann om tjenesteyting (skole, helse og sosial mm). Tror rådmannen vi greier oss alene? Rådmannen svarer at vi klarer oss akkurat nå, men det ligger store utfordringer med økonomi og kompetanse.

Generelt, har vært engasjert i tema i mange mnd. Veldig viktig sak, må tas med positiv holdning. Det er veldig fornuftig å få kommunene til å samarbeide. Dette styrker alle kommuner. Rødøy, Meløy, Beiarn og Gildeskål hører i hop. Hvordan skal vi styrke distriktene? Vi kan jobbe sammen om industri, og så mye mer. Dette er det store poenget med å slå seg sammen, at distriktene blir sterkere sammen. Små kommuner krangler mer enn store kommuner. En stor kommune midt mellom mange små er ikke hensiktsmessig. At hele Salten skal slå seg sammen blir som et nytt fylke. Håper at vi ikke ender opp med null løsning, det blir ikke bra. Hvorfor er ikke samtalen med nabokommunene startet tidligere? Meløy kan ikke stå alene.

Vil at innbyggerne skal ha meninger. Det er vanskelig å gjette om fremtiden. Spør om hvordan det blir med det interkommunale samarbeidet i Salten som har vært en suksess. Hva skjer med dette samarbeidet om Salten splittes opp i nye konstellasjoner? Er det noen som vet status på dette? Ordfører svarer at dette ikke har vært diskutert, men ordfører bekrefter at det vil få konsekvenser. Rådmannen svarer også at grunnen til kommunereformen er nettopp det store samarbeidet basert på at enkeltkommuner ikke klarer å løse alle oppgaver selv.

Større fagmiljø, i hvilken grad er det utredet hva som blir igjen av fagstillinger ved en sammenslåing? Hva vil en kommunesammenslåing gjøre med småkommunene? Eksempel Salten Brann og Iris, alle fagstillinger er sentralisert. Er konsekvenser av kommunesammenslåing utredet?

Er ikke enkelt, som næringsdrivende er det kanskje bortkastet alt som er lagt ned i distrikt gjennom mange år. Vi mister stadig tjenester i distriktene. Hva vil fremtiden innebære? Hvordan blir det med skoletilbudet mm? Ser at det er nødvendig med samarbeid på en god del felter. Grensejusteringer kan være nødvendig.

Er Meløy patriot, ønsker det beste for Meløys innbyggere. Er samtidig løsningsorientert, vil forholde oss til fakta, hva vi vet i dag? Hvor lett er det å få gjennomslag i fylkesting? Lang vei for å få opprusting av fylkesvei. Er avhengig av kompetansetilgang. Trenger større og bedre fagmiljø. Må tenke nærings og samfunnsutvikling. Trenger et lokomotiv, kan ikke være så beskjeden som i dag, mener vi må ta initiativ til å snakke med Bodø. Vi får lettere føre våre diskusjoner og ønsker i et Stor Salten. Ønsker å se på hva vi har å hente på en sammenslåing med Bodø.

Videregående skoletilbud i Meløy har en klar utvikling. Lojaliteten til videregående skoletilbud har vært dalende, og dette vil føre til en nedleggelse. Dette blir ikke bra for Meløy. Vi må ikke være så snever at vi ikke ser utviklingen i hele området, på tvers av kommunegrensene. Spør hva det skal bli med fylkeskommunene? Blir dette avvirket med store gode kommuner? Det må gå an at distriktene i fellesskap blir en ressurs.

Faktabasert blir vanskelig, det må bli mye synsing. RKK har vært en kjemperessurs for utvikling i Meløy. Salten kultursamarbeid, Iris, Salten brann er eksempler på vellykket kommunesamarbeid. Innbyggere i Skjerstad har blandede erfaringer med sammenslåing med Bodø. Noen syns det er strålende, andre syns det er blitt veldig galt. Er det gjort noe analyse på økonomien ved de ulike kommunesammenslåingene? Rådmannen kommenterer så langt hun kan på innspillene.

Klar på at å gå sammen med Bodø er ikke en god løsning for Meløy kommune. Bodø blir for stor, og alt for mye tjenester havner i Bodø. Planavdelingen blir sendt til Bodø. Det blir for langt fra Engavågen til Bodø som kommunesentrum. Det blir dyrt å kjøre så mye til Bodø. Tar tid, bompenger, parkering mm. Kanskje treffer du kommuneplanlegger for Meløy i Bodø. Det blir ikke bra. Lokaldemokrati vil ikke bli godt ivaretatt med en oppinions undersøkelse. Godt lokaldemokrati er folkeavstemming. Vi burde brukt mer tid. Ville ikke kostet noe mer å legge folkeavstemming til Stortingsvalget. Ørnes som kommunesenter vil miste mest arbeidsplasser ved en sammenslåing med Bodø.

Avstand er en oppkonstruert hinder. Med digitaliserte tjenester får ikke avstand så mye å si. Hjemmesykepleien må være her selv om kommunen blir sammenslått med eks Bodø

Alle mål er gode, vi burde hatt en konsekvensutredning. Hva betyr det for tjenestene, kvaliteten mm ved de ulike alternativene. Er skeptisk til den undersøkelsen som skal gjøres pga at vi mangler kunnskap. Har ingen tro på at Meløy kan stå alene. Blir vi mer robust med en sammenslåing med Rødøy og Gildeskål, som har større demografiske utfordringer enn oss? Trenger mer informasjon

Klar over at vi bor i en sentral utkantdel. Det er avstander. Det viktige for meg som bor her er et godt lokal demokrati. Vi må si noe om hva dette innebærer. Ingen kan si noe om hva som er best eller kan skje, for ingen har kunnskap om dette nå. Men er sikker på at økonomien vil tvinge oss sammen med andre kommuner, vi kan ikke stå alene. Vi må være klar på hva vi vil ha her i egen kommune, som dekker innbyggernes behov. Om vi slår oss sammen, så vil vi ikke få mer fagstillinger hit? Vi må ha gode lokale tilbud, og kunne bestemme litt selv lokalt.

Vi vet for lite til å kunne si det ene eller andre. Skulle hatt flere alternativer og mer fakta. Dyrere bompenger veier opp for billigere diesel, dette vil gå opp og er ingen argumentasjon. Per mars har 11 kommuner søkt om sammenslåing til 5 kommuner. 125 er enige om en intensjonsavtale. 137 forhandler eller har vedtatt å starte forhandlinger. 96 utreder eller sonderer. 59 kommuner har avsluttet og vedtatt å fortsette som egen kommune.

Næringsutvikling. Leste om arbeidsgiveravgiften. Til rådmann, er det kommet noe avklaring på dette? Rådmann har ikke svar. Her må vi stemme med hjertet og ikke med fakta, da vi ikke vet dette. Arbeidsgiveravgift har mye å si for lokalt næringsliv.

Distriktpolitikk i Norge snakkes om i Tyskland. Har et positiv eksempel fra Rostock som har tatt inn småkommuner rundt seg for å ha mer plass til industri mm. Har vært vellykket. Må ha noen gulrot for å komme til distriktene. Har ikke bestemt seg for alternativ, men føler at Meløy har så mye konflikter i politikken at det kan være greit å bli litt større

Har en drøm om dette regionsenter. Er skeptisk til større sammenslåinger. Snakkes for lite om kommunikasjoner. Snakket om Støttfolket, brua over Holandsfjorden, fjordveien til Beiarn mm. Tror at store deler av Rødøy sogner mot Meløy. Samferdsel er veldig viktig. Sanner har uttrykt at det ikke ble mer samferdsel før kommunene slår seg sammen.

Returnerer problematikken. Hva har Meløy gjort av vurderinger og konsekvenser ved de ulike alternativer? Har frykt for å gjøre beslutninger basert på en spørreundersøkelse. Hva slags grunnlag har folk for å stemme? Det kan være noe frykt i folket for at andre skal bestemme. Vi må være aktiv i fora hvor vi kunne fremme våre synspunkter. Institusjoner som ble etablert var sterkt påvirket av folk fra Meløy. I min aktive periode var vi representert i alle fora. Vi har størst mulighet til å påvirke hva som skal skje i Meløy hvis vi aktivt deltar i viktige fora. Administrasjon og politikerne i Meløy har i det siste vært altfor passiv. De andre kommunene har vært åpen for dialog,

det har ikke Meløy vært. Vi mister vår mulighet til å legge våre premisser. En kjerne av Meløy, Gildeskål og Rødøy opp mot Bodø ville vært et bra alternativ. Vil fagmiljøene i Meløy bestå om vi velger å stå alene? Hvis vi ønsker noe, så må vi være aktiv og bidra. Ikke la de andre styre utviklingen.

Syns det er en vanskelig greie å skulle ta stilling til kommunestruktur når det er stykker og deler og følelser vi snakker om. Skulle ønsket at vi kunne sett på hvilke ambisjoner vi skal ha, uansett om vi er alene eller sammen med andre? Er redd for at vi kommer skadelidende ut, og er vår egen største fiende om vi ikke ser på hva vi ønsker og har av ambisjoner. Tror vi klarer oss bedre med et konstruktivt samarbeid med Bodø kontra å slå sammen med småkommuner. Vi må være klar over at stortinget kan instruere oss. Kjøttvekta er et element, hvor mange må vi være for å opprettholde et godt tjeneste og servicetilbud? Hvor stor må vi være? Vi har årene frem til 2020 på å få realisert handels og servicefunksjonene. Senere kan dette være for sent, og vi kommer på hælene. Få opp skolene, sykehjemmene, omsorgssentrene mm opp og gå. Få opp regionsenteret. Gjør dette innen tre år. Viktig at dette er på plass når vi begynner å snakke med andre kommuner. Teknologisk utvikling kommer til å gå rasende fort. Håper politikk og administrasjon støtter opp om alle i befolkningen som prøver å få til noe i kommunen.

Etter at kommunene har bestemt seg, så skal det gjøres en vurdering av fylkeskommunen. Dette før det går videre til stortinget.

Det er viktig at vi bruker vett og forstand. Meløy er en fantastisk kommune, har bodd her i 50 år, og skal fortsette med det.

Det ble gjort en uformell avstemming av de tre alternativene

Alternativ 1 (Meløy alene): 7 stemmer

Alternativ 2 (Meløy, Gildeskål, Rødøy): 9 stemmer

Alternativ 3 (Meløy, Bodø og andre): 7 stemmer

Ref

Merethe

Folkemøte Ågskaret Samfunnshuset 18.04.016

Masse folk møtte opp, mer enn 50 stk. Rådmann holder sin presentasjon om prosessen knyttet til kommunestruktur. Ordfører holder en presentasjon om BDO rapporten og kommunereformen, og om de ulike prosessene/alternativene som foregår i Salten. Se egne presentasjoner. Ordfører orienterer om møte vedrørende grensejustering fra fylkesmannen. Ordføreren er tydelig på at han vil jobbe mot det alternativet som innbyggerne ønsker.

Innspill fra innbyggere:

Føler at halvøya skulle tilhøre samme kommune. Flere alternativer. Et er at Storvika burde ligge i Meløy sammen med Tjongsfjordøya. Når Rødøy vil til Bodø, så bør jo Åg bli med til Bodø. Men uansett alternativ, så bør hele øya tilhøre samme kommune.

Interessant å høre på orienteringen. Vil ikke til Rana, det blir ikke bra. Er det realistisk å tro at Meløy kan være alene omkranset av resten av Salten? For Åg sin del, vi trenger i fremtiden de kommunale tjenestene som er viktig for oss. Det er naturlig at noen som er nærmere oss enn Ørnes gir oss disse tjenestene. Fjorden er en naturlig grense. Vil gjerne være med i ytre Salten. Kan ikke ta sjansen på å bli en del av Meløy, vil tape inntekter.

Viktig å presisere at hvis Rødøy blir alene eller går sørover, så vil Ågskaret forbli en del av Meløy. Det er bare hvis Rødøy går nordover at Åg vil være med.

En veldig viktig sak for oss på Ågskaret. Rødøy kan komme til å samarbeide med Rana, og det ønsker ikke Ågskaret. Vi ønsker oss nordover mot Bodø. Vil være et stort fellesskap med Rødøy. Viktig for Åg at de står i lag nordover, og samarbeide med både Rødøy, Meløy og Gildeskål og Lurøy. Saken er vanskelig, vi vet ikke hva dette innebærer, vi får ikke noe klart svar. Men ikke naturlig å trekke sørover, vil nordover.

I denne saken er alternativene usikker. Vanskelig å ta stilling til alt ukjente. Eks grensejustering. Det er ikke likegyldig hvilken kommune vi tilhører. Kommunikasjoner er viktig, betyr mye. Vi har bla arbeids trafikk over fjorden i dag. Flyttet tilbake til Åg for å være Meløyfjæring, ikke Rødøyfjæring. Har Meløy de økonomiske rammebetingelsene som trengs for å stå alene? Hva kan vi oppnå i en sammenslått kommune, uansett alternativ. På noen få tjenesteområder kan en storkommune gi bedre tjenester. Men det kommer til å bli sentralisering og mindre demokrati, større avstand. Vil oppleves fjernt. Er ikke så farlig å ta en beslutning som rammer noen som står fjernt og du ikke ser. Har under tvil konkludert med at Meløy bør gå inn i en konstellasjon med flere kommuner. For mye usikkerhet om tjenester og økonomiske rammer til at det går an å ta stilling i dag. Vil ikke være Rødøyfjæring.

Grendelaget på Åg skulle tatt kontakt med grendelagene i Tjongsfjorden og Jektvika. Etter slik dialog, så kunne grendelagene gi tilbakemelding til kommunene?

Innbygger spør om de ulike alternativene. Får bekreftet at Rødøy må gjøre seg ferdig med sine prosesser før de eventuelt vil snakke med Meløy. Øyene vil til Rana og Lurøy. Vi bør alliere oss med Jektvika og Tjongsfjorden.

Lokalutvalgene i Rødøy og Lurøy har en annen struktur enn på Åg. Mener likevel at det er et godt forslag å snakke med dem nå.

Ingen vil diskutere grensejustering, men alle er pålagt å diskutere. Når våre naboer går til Bodø, så vil Meløy på sikt også gå til Bodø. Ergo vil grensene være gitt, og det har ikke noen hensikt å snakke om grensejustering nå.

Spørsmål, lurer på hvorfor alt må være så stort. Meløy og Rødøy kan være i en kommune. Det blir så altfor stort med storkommunen fra Tysfjord og til Rødøy. Det mest fornuftige er Bodø, Gildeskål, Meløy og Rødøy, Værøy og Røst. Meløy kan ikke stå alene.

Utfordrer ordføreren på hva han ser hva som kan være fordeler med en sammenslått kommune. Ordfører/rådmann som har jobbet med dette ei stund har mer kunnskap og kan si litt mer om hva som er konsekvensene. Hva kan vi få/oppnå i en sammenslått kommune?

Ordfører mener det kan bli en sentralisering som kan gå ut over bygdene. Klarer ikke opprettholde sine distrikter like godt. Tror at innbyggerne får de tjenestene de har krav på i en Bodø kommune. Det er ingen grunn til å tro at dette blir noe dårligere. I befolkningstette områder kan det komme mer tjenester/ressurser. Ordfører har heller ikke full oversikt over hva en kommunesammenslåing vil innebære, men er sikker på at det blir en sentralisering. Hvis vi eks ikke får bygd et kjøpesenter nå, så vil vi neppe klare dette i en storkommune.

Det er ikke et mål å bli kvitt Meløy kommune. Men når det er bestemt at det er sammenslåing, så slipper vel ikke Meløy og Rødøy kommune unna. De fleste ønsker vel at kommunene skal bestå som de er.

Vi kan vel ikke velge den kommunen som gir de beste tjenestene. Vi må nå bare ta de tjenester vi får. Makta rår og det blir som det ble. Mener det er bra at ordfører har bodd på øya, og at det er bra at han har forståelse for hvordan det er her.

Grensejustering til Rødøy er ikke realistisk. Vi kan jo like godt si grensejustering til Bodø. Vi aner jo ikke, vi er jo ikke synsk. Hvis Åg blir Rødøy, så flytter jeg.

Hva skjer med ungdommene som går på skole i Tjongsfjord og bor i Åg, om Rødøy går til Bodø? Ordfører tror at ungdommene fortsatt vil gå i Tjongsfjord, men kan ikke garantere at det samme vil fortsette.

Det ble gjort en uformell avstemming av alternativene

Alternativ 1 (Meløy alene): 11 stemmer

Alternativ 2 (Meløy, Gildeskål, Rødøy): 31 stemmer

Alternativ 3 (Meløy, Bodø og andre): 0 stemmer

Alternativ 4: Tjongsfjordhalvøya i samme kommune: overveldende flertall. MEN bare hvis dette IKKE blir Rødøy kommune

Opinion:

Innbyggerundersøkelse Kommunereformen

Undersøkelse gjennomført i
Meløy kommune

Opinion AS

April 2016

Oppdragsbeskrivelse

Oppdragsgiver	Meløy kommune
Kontaktperson	Connie Slettan Olsen, kommunikasjonsrådgiver
Formål	Innbyggerundersøkelse i forbindelse med kommunereformen basert på et representativt utvalg
Metode	Kvantitativ, telefonundersøkelse, sannsynlighetsutvelgning
Utvalgsområde/univers	Innbyggere i Meløy kommune, 16 år og eldre
Vekting	Data er vektet på kjønn og alder for å gjenspeile sammensetningen i kommunen
Antall intervju (n=)	n=500
Feilmargin	Ved en base på 500 (n=500), der vi har en populasjonsstørrelse på ca. 5021, kan vi med 95% sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 1,8$ og $\pm 4,2$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50% og minst ved prosentresultater på 5%/95%. Se feilmargintabell på side 5.
Feltperiode	4. – 11. april 2016
Ansv konsulent Opinion	Henrik Høidahl, hh@opinion.no , tlf. 992 61 015

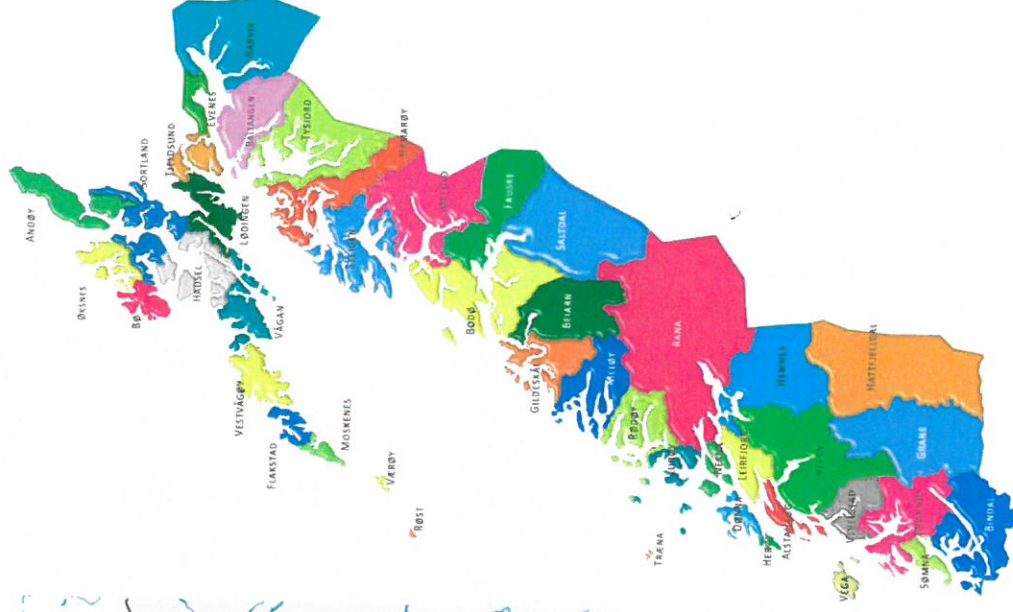
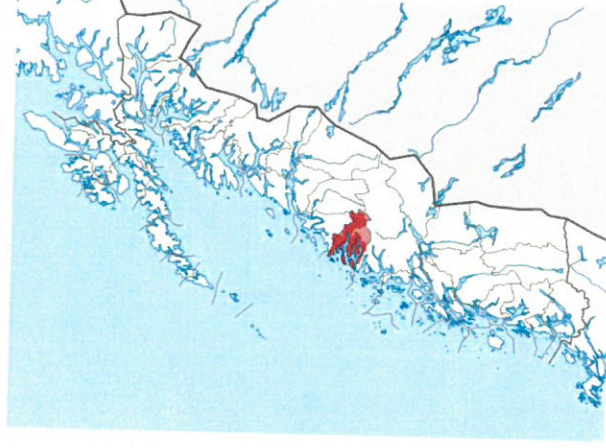
Kommunereformen

Kommunesammenslåing er blitt satt på agendaen de siste årene. Det er 50 år siden forrige kommunereform og mye har skjedd når det gjelder oppgaver og ansvar siden den gang. Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en ny kommunereform som skal gi ny kommunestruktur og nye oppgaver til kommunene. Målet er større og mer robuste kommuner. Dette anses nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger blant innbyggerne.

En innbyggerhøring, som verktøy i kommunereformen, vil bidra til

- 1) å gi innspill og kunnskap, blant annet til de folkevalgte, om hva det er innbyggerne i kommunen er opptatt av og hvor de føler tilhørighet,
- 2) å identifisere innbyggernes syn på kommunesammenslåing
- 3) at kommunereformen får økt oppmerksomhet og heve innbyggernes engasjement om reformen.

I denne rapporten er resultatene på hovedtallnivå (totalbasen) lagt inn i grafene. Signifikante forskjeller mellom kvinner og menn og mellom aldersgrupper er også kommentert. For nedbrytninger på bakgrunnsspørsmål vises det til resultattabeller i Excel.

Kilde:

<https://no.wikipedia.org/>

<https://www.nfk.no/offentlige-uterom/>

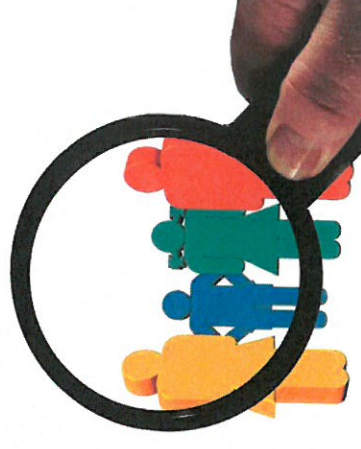
Om undersøkelsen

Utvalgssammensetning og representativitet

- Målgruppen, 16 år og eldre, kan identifiseres i sentralt befolkningsregister
- I hvert område av kommunen trekkes det et tilfeldig utvalg, der alle har den samme muligheten til å bli valgt
- Utvalget tilrettelegges med andre ord ved sannsynlighetsutvelgning
- Det trekkes utvalg på postnummer
- Det gir et godt og representativt utvalg i tettstedene, og dermed i kommunen totalt sett, der også spredt bebyggelse inngår
- Videre vektas det på kjønn og alder slik at utvalget i undersøkelsen gjenspeiler befolkningssammensetningen i kommunen

Kontrollrutiner

- Samarbeidspartner på datainnsamling, Norstat Norge AS, og Opinion AS har gode kvalitetsrutiner for å avdekke utvalgsskjøvheter og eventuelle feil i forbindelse med datainnsamlingen. Disse rutinene inkluderer:
  1. Riktig rekruttering/opplæring av intervjuere
  2. Innlytting/veiledning gjennomført av spesialopplærte veiledere/intervjuledere på det enkelte produksjonssted
  3. Dialerstatistikk på den enkelte intervjuers arbeidstid, herunder gjennomsnittlig intervjutid, antall bortfall og pålogget tid
  4. Kontroll av svarmønstre på intervjuernivå, hvor det fokuseres på eventuelle avvik i svargivning
  5. Minst mulig grunnlag for at intervjuer skal kunne påvirke utvelgningen av respondenter
  6. Råmaterialet er nøye gjennomgått før vekting av data, videre bearbeiding og rapportering

Feilmargintabell

Alle undersøkelser er beheftet med feilmarginer. Feilmarginene knytter seg i hovedsak til statistisk usikkerhet. Dette er utvalgsskjevheter, som medfører at utvalget ikke er identisk med universet eller målgruppen. Ulikheter kan knytte seg til bestemte kjennetegn eller adferd.

Feilmarginene ved ulike utvalgsstørrelser og prosentresultat ved 95% signifikansnivå er vist i tabellen til høyre.

Ved en base på 500 (n=500), der vi har en populasjonsstørrelse på ca. 5021, kan vi med 95% sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 1,8$ og $\pm 4,2$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50% og minst ved prosentresultater på 5%/95%.

	Prosentresultat									
	5,0 %	10,0 %	15,0 %	20,0 %	25,0 %	30,0 %	35,0 %	40,0 %	45,0 %	50,0 %
Utvalgsstørrelse										
100	4,2 %	5,8 %	6,9 %	7,8 %	8,4 %	8,9 %	9,3 %	9,5 %	9,7 %	9,7 %
200	3,0 %	4,1 %	4,8 %	5,4 %	5,9 %	6,2 %	6,5 %	6,7 %	6,8 %	6,8 %
300	2,4 %	3,3 %	3,9 %	4,4 %	4,8 %	5,0 %	5,2 %	5,4 %	5,5 %	5,5 %
400	2,0 %	2,8 %	3,4 %	3,8 %	4,1 %	4,3 %	4,5 %	4,6 %	4,7 %	4,7 %
500	1,8 %	2,5 %	3,0 %	3,3 %	3,6 %	3,8 %	4,0 %	4,1 %	4,1 %	4,2 %

Opinion:

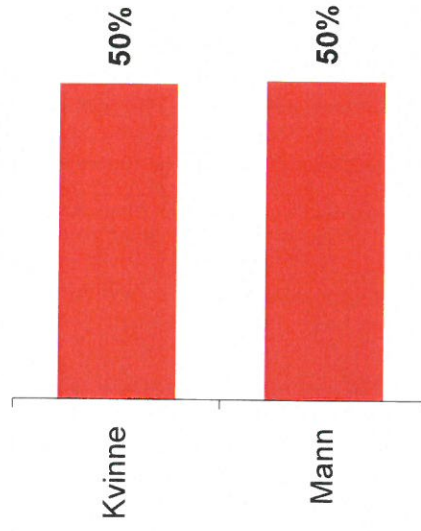
Utvalget i undersøkelsen

Opinion AS

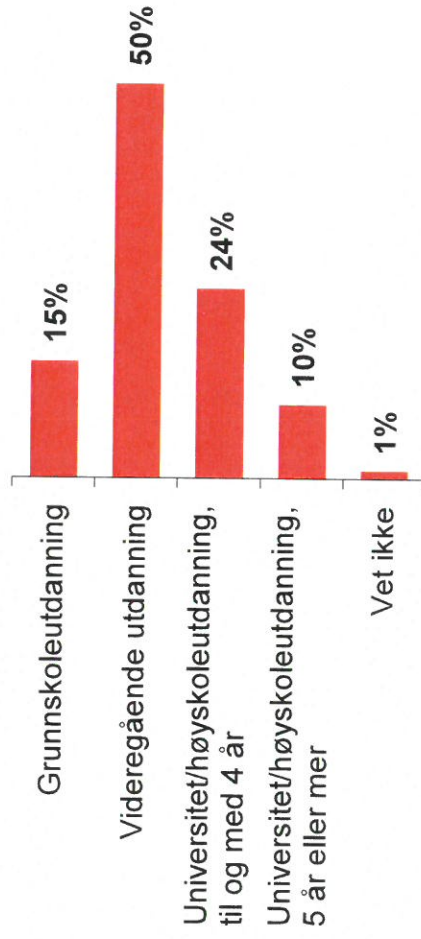
April 2016

Utvalget: Innbyggere i Meløy kommune, 16 år+

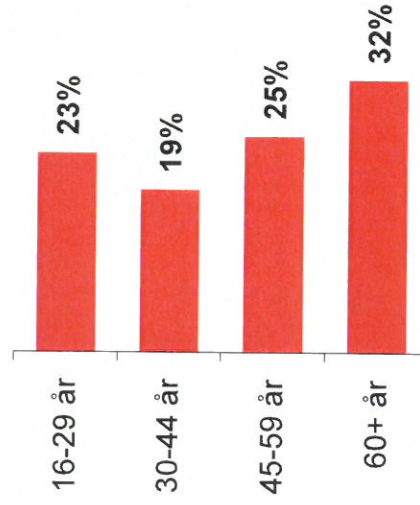
Kjønn

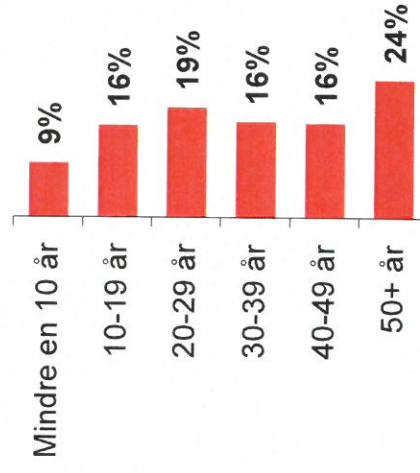
Utdannelse

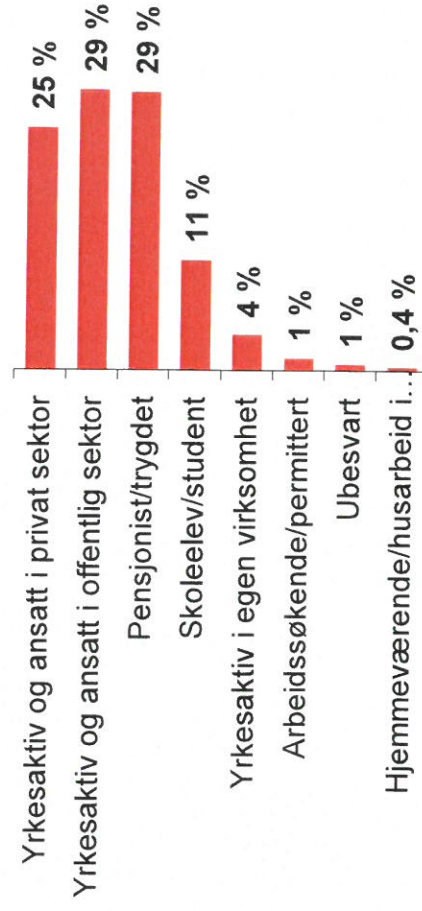
Alder

Antall år i kommunen

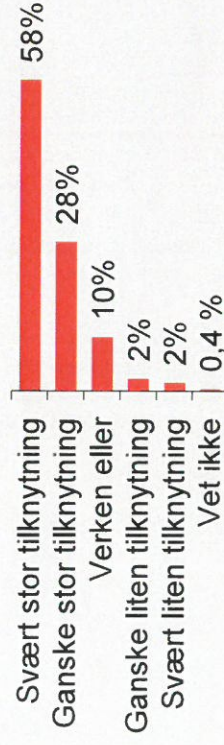
Status

Hovedfunn: Alternativ for kommunesammenslåing

86 % av innbyggerne - en svært høy andel - føler enten svært stor eller ganske stor tilknytning til Meløy kommune. Innbyggerne er delt i spørsmålet om kommunesammenslåing.

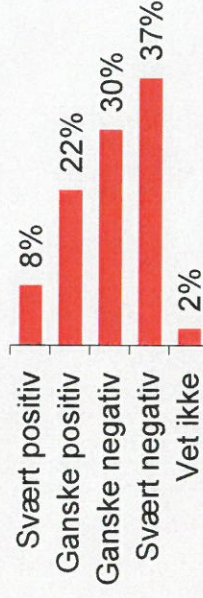
- 86 % av innbyggerne, en svært høy andel, føler enten svært stor (58 %) eller ganske stor (28 %) tilknytning til Meløy kommune. Det er kun 4 % som oppgir liten tilknytning.

- Innbyggerne gir på ingen måte noe entydig signal på om Meløy kommune bør fortsette alene eller slå seg sammen med andre kommuner. 42 % er for en sammenslåing, 42 % er mot, mens 16 % oppgir at de ikke vet.

- 67 % er enten svært negative (37 %) eller ganske negative (30 %) til en sammenslåing med flere kommuner der Bodø inngår. 30 % er svært eller ganske positive.

- Opplesning av alternativ – hvilket er best?
  - Svarfordelingen viser at det er et flertall for sammenslåing, men ett av alternativene får ikke flertall. 1) Det er nær halvparten av innbyggerne som mener at alternativet der Meløy slår seg sammen med Gildeskål og Rødøy er best. 2) 19 % mener konstellasjonen Meløy, Bodø og andre kommuner er best. 3) 28 % mener det er best at Meløy kommune består alene som i dag.

Opinion:

Resultater fra spørreundersøkelsen

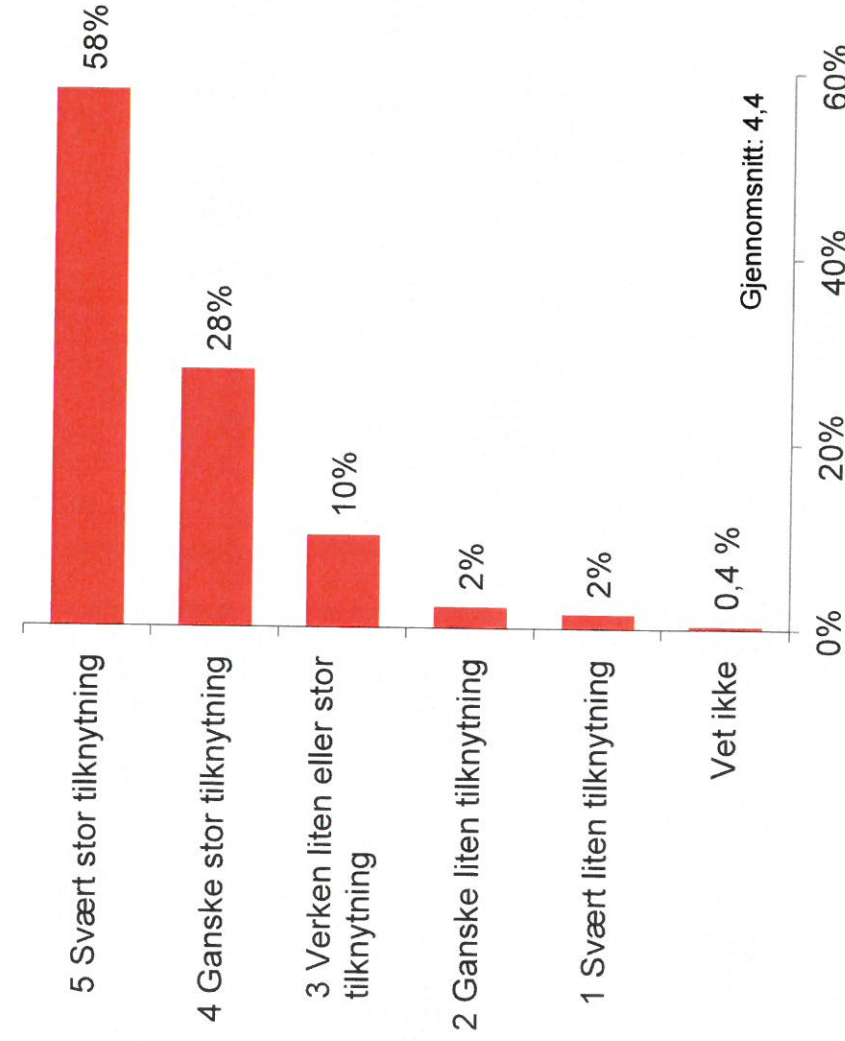
Presentert i den rekkefølgen som spørsmålene er stilt i telefonundersøkelsen

Opinion AS

April 2016

Innbyggerne føler høy grad av tilhørighet til Meløy

1. Folk kan føle tilknytning eller tilhørighet til kommunen de bor i. Hvilken tilknytning eller tilhørighet har du til Meløy kommune?

n=500

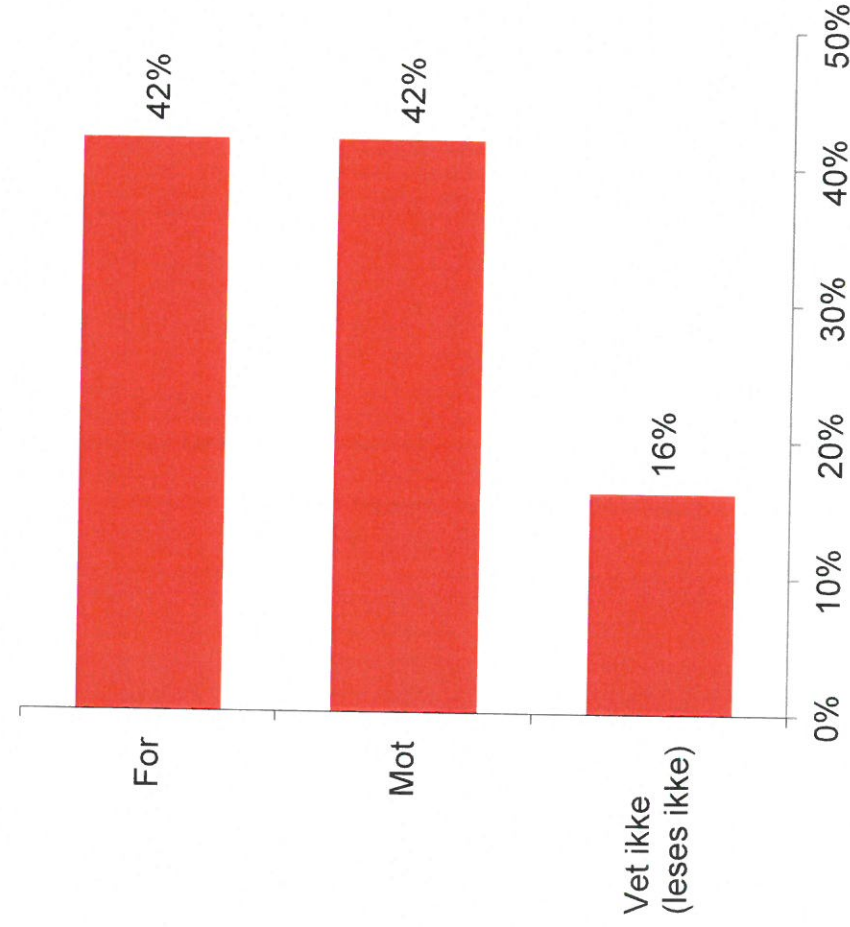
- 86 % av innbyggerne, en svært høy andel, føler enten svært stor (58 %) eller ganske stor (28 %) tilknytning til Meløy kommune. Det er kun 4 % som oppgir liten tilknytning.
- Det er registrert stor tilknytning til kommunen i alle undergrupper. Som tabellen under viser, det er marginale forskjeller mellom kvinner og menn og mellom aldersgruppene.

Base	Mann	Kvinne	16-29 år	30-45 år	46-59 år	60 år+
5	252	248	117	95	127	161
4	59 %	57 %	55 %	58 %	58 %	60 %
3	29 %	26 %	31 %	29 %	26 %	26 %
2	10 %	10 %	11 %	11 %	11 %	8 %
1	1 %	3 %	2 %	2 %	3 %	2 %
Snitt	4,4	4,3	4,4	4,4	4,4	4,4

Gjennomsnitt: Verdi 1,0 dersom alle hadde svart svært liten tilhørighet, verdi 5,0 dersom alle hadde svart svært stor tilhørighet.

Innbyggerne er delt i spørsmålet om sammenslåing 42 % er for, 42 % er mot, mens 16 % oppgir at de ikke vet

2. Meløy kommune vurderer om kommunen skal slå seg sammen med andre kommuner. Er du for eller mot en sammenslåing?

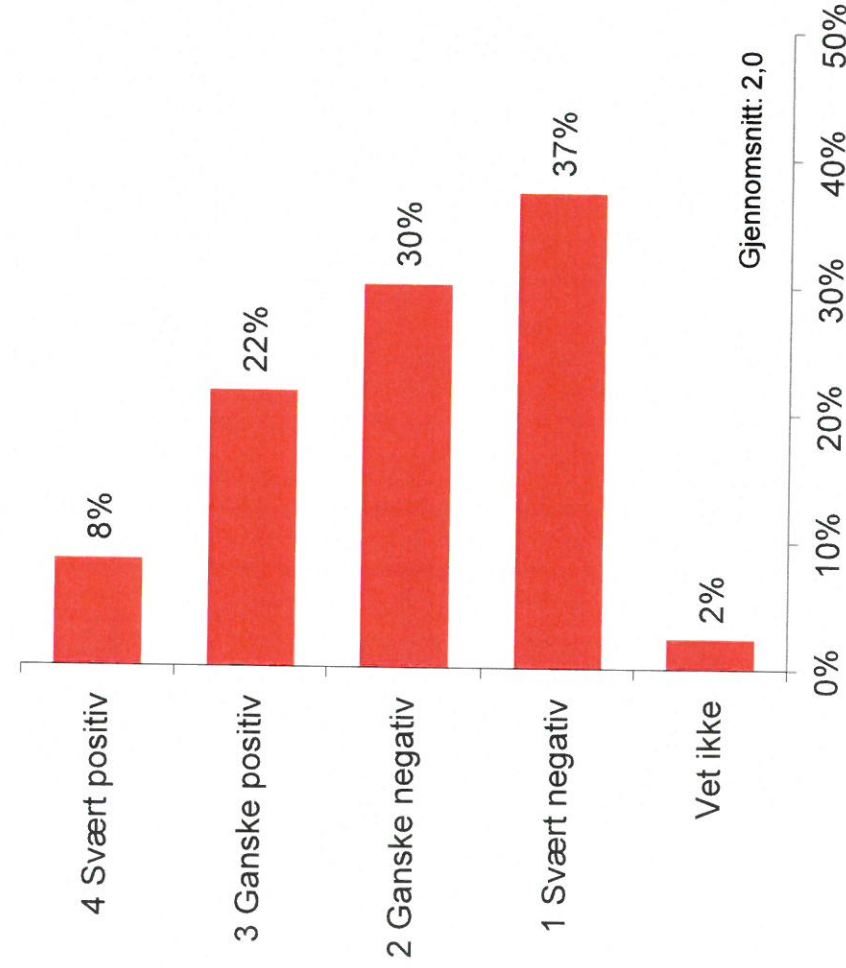

- Innbyggerne gir på ingen måte noe entydig signal på om Meløy kommune bør fortsette alene eller slå seg sammen med andre kommuner. 42 % er for en sammenslåing, 42 % er mot, mens 16 % oppgir at de ikke vet.
- Det er signifikant flere menn (49 %) enn kvinner (35 %) som er for, signifikant flere kvinner (48 %) enn menn (36 %) er mot.
- Det er signifikant flere mellom 16-29 år (57 %) enn i de eldre aldersgruppene som er mot at Meløy slår seg sammen med andre.

	Mann	Kvinne	16-29 år	30-45 år	46-59 år	60 år+
Base	252	248	117	95	127	161
For	49 %	35 %	34 %	42 %	47 %	44 %
Mot	36 %	48 %	57 %	36 %	34 %	41 %
Vet ikke	15 %	17 %	9 %	22 %	19 %	16 %

2 av 3 er negative til en sammenslåing med flere kommuner der Bodø inngår

3. Hvor negativ eller positiv er du til en sammenslåing med flere kommuner der Bodø inngår?

n=500

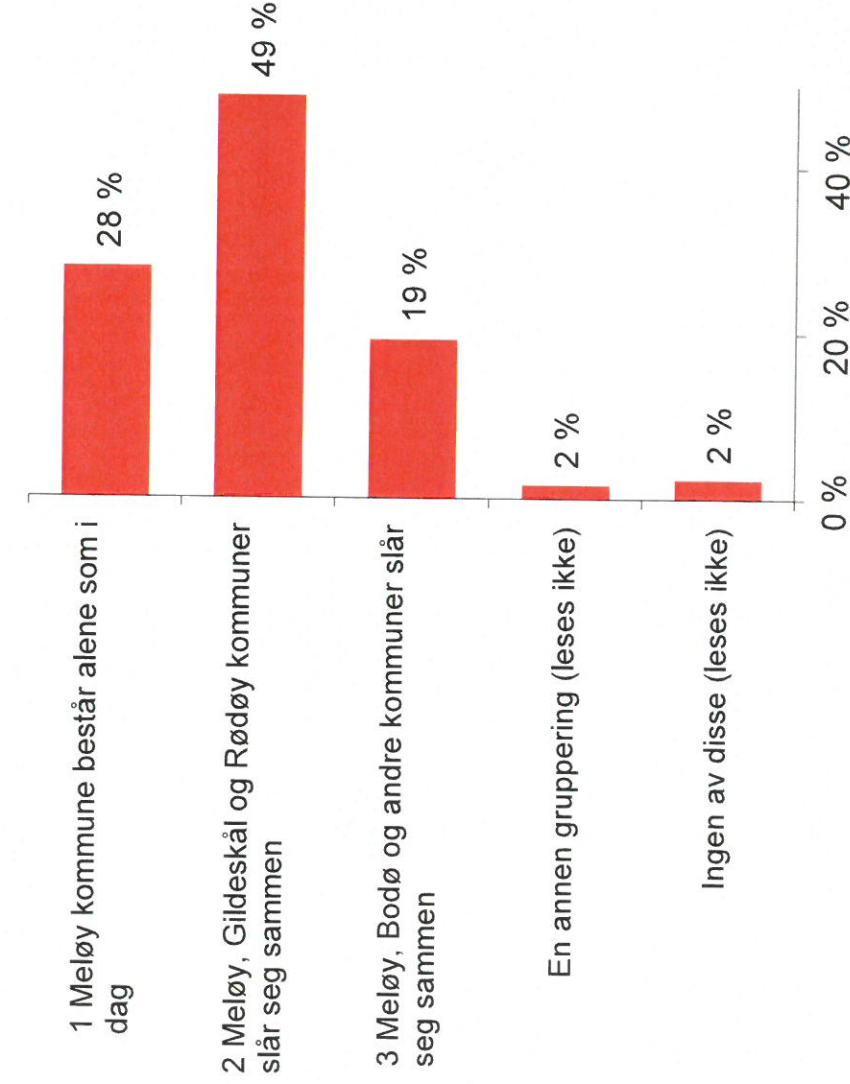
- 67 % er enten svært negative (37 %) eller ganske negative (30 %) til en sammenslåing med flere kommuner der Bodø inngår.
- 30 % er svært eller ganske positive.
- Oppslutningen om en slik løsning er lav i alle undergrupper. Det er en klar tendens til at de over 60 år er mer negative enn de yngre aldersgruppene.

Base	Mann	Kvinne	16-29 år	30-45 år	46-59 år	60 år+
4	252	248	117	95	127	161
3	9%	8%	5%	6%	11%	11%
2	22%	22%	25%	22%	30%	13%
1	30%	30%	35%	36%	22%	30%
Snitt	37%	37%	34%	35%	33%	45%
	2,0	2,0	2,0	2,0	2,2	1,9

Gjennomsnitt: Verdi 1,0 dersom alle hadde svart svært negativ, verdi 4,0 dersom alle hadde svart svært positiv.

Nær halvparten mener at alternativet der Meløy slår seg sammen med Gildeskål og Rødøy er best

4. Meløy kommune kan slå seg sammen med en eller flere kommuner, eller stå alene som i dag. Jeg ber deg vurdere hvilket alternativ du mener er best. Jeg leser opp alle alternativene først.

n=500

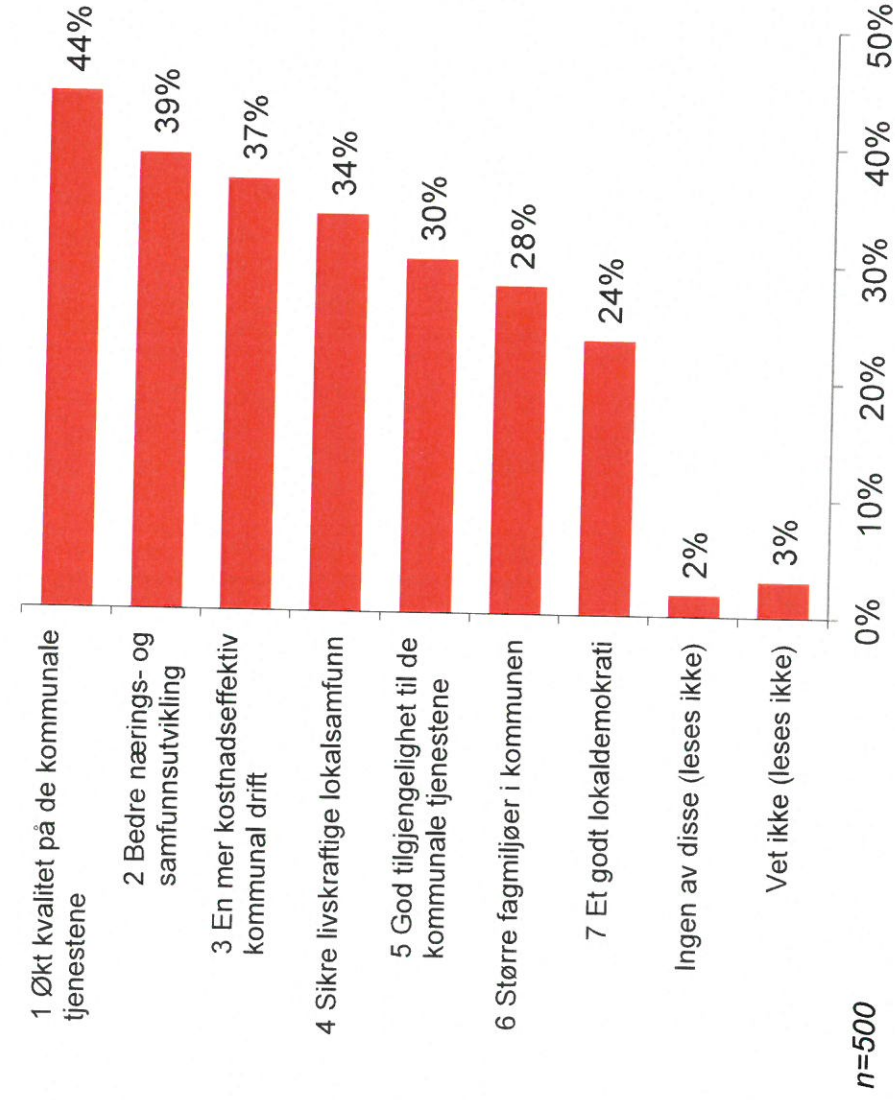
○ Svarfordelingen på dette spørsmålet viser at det er et flertall for sammenslåing, men ett av alternativene får ikke flertall. Det er imidlertid nær halvparten av innbyggerne som mener at alternativet der Meløy slår seg sammen med Gildeskål og Rødøy er best. 19 % mener konstellasjonen Meløy, Bodø og andre kommuner er best.

○ 28 % mener det er best at Meløy kommune består alene som i dag når de får lest opp de tre alternativene. Her er aldersgruppen 16-29 år overrepresentert (48 %).

	Mann	Kvinne	16-29 år	30-45 år	46-59 år	60 år+
Base	252	248	117	95	127	161
1	23 %	33 %	48 %	22 %	21 %	23 %
2	54 %	44 %	28 %	65 %	48 %	55 %
3	20 %	18 %	20 %	12 %	25 %	18 %

44 % av innbyggerne mener at økt kvalitet på de kommunale tjenestene er blant de tre viktigste målene

5. Kommunene kan ha flere mål for en kommunesammenslåing. Jeg ber deg nå velge hva du mener er de tre viktigste målene for en fremtidig kommune blant dem jeg leser opp:

- I valget mellom syv mål for en kommunesammenslåing, er det 44 % av innbyggerne som mener at økt kvalitet på de kommunale tjenestene er blant de tre viktigste målene, etterfulgt av bedre nærings- og samfunnsutvikling (39 %) og en mer kostnadseffektiv kommunal drift (37 %).
- Kvinner oppgir i signifikant større grad enn menn nr. 1 (49 % vs. 40 %), nr. 5 (34 % vs. 26 %) og nr. 6 (33 % vs. 23 %).

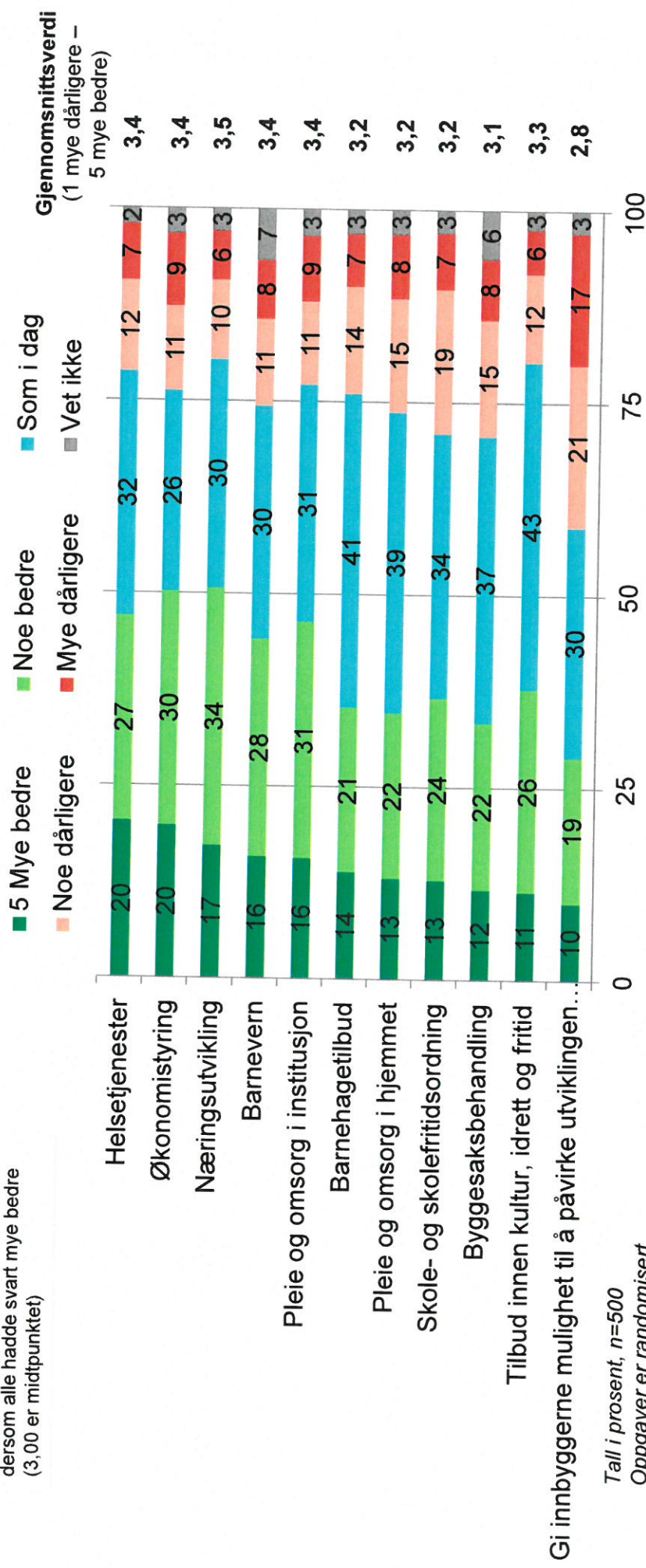
Base	Mann	Kvinne	16-29 år	30-45 år	46-59 år	60 år+
1	252 40 %	248 49 %	117 48 %	95 47 %	127 44 %	161 40 %
2	36 %	42 %	34 %	46 %	43 %	35 %
3	36 %	38 %	34 %	38 %	44 %	33 %
4	33 %	35 %	23 %	41 %	38 %	35 %
5	26 %	34 %	32 %	31 %	25 %	32 %
6	23 %	33 %	18 %	32 %	32 %	30 %
7	26 %	21 %	20 %	21 %	16 %	34 %

Svaralternativene er opplest i tilfeldig rekkefølge (randomisert)

Et flertall mener kommunen vil løse en rekke oppgaver bedre eller som i dag enn dårligere etter en sammenslåing

6. Jeg leser nå opp noen kommunale oppgaver, og ber det vurderer hvordan du mener kommunen vil øse disse etter en kommunesammenslåing sammenlignet med i dag. Du vurderer langs en skala fra 1-5 der 1 betyr «mye dårligere (...), 5 betyr «mye bedre».

Gjennomsnittsverdi: 1,00 dersom alle hadde svart mye dårligere, 5,00 dersom alle hadde svart mye bedre (3,00 er midtpunktet)

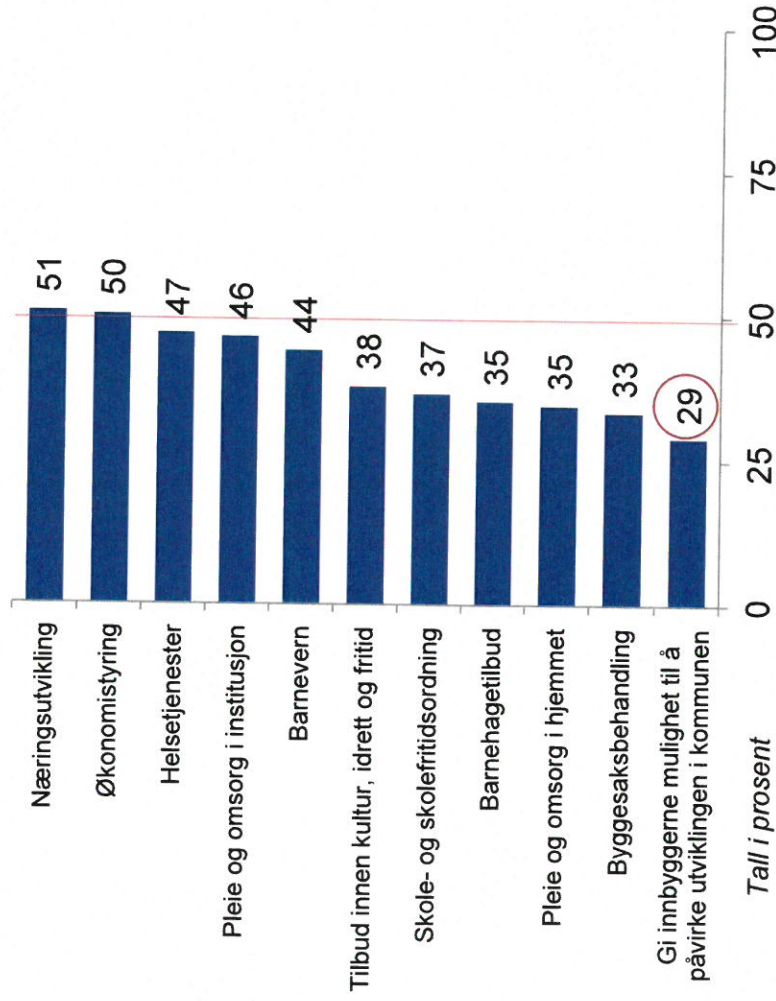
Tall i prosent, n=500
Oppgaver er randomisert
Sortert på «Mye bedre» (verdi 5-1)

Flere mener kommunen vil løse en rekke kommunale oppgaver bedre enn dårligere etter en sammenslåing

6. Jeg leser nå opp noen kommunale oppgaver, og ber det vurderer hvordan du mener kommunen vil øse disse etter en kommunesammenslåing sammenlignet med i dag. Du vurderer langs en skala fra 1-5 der 1 betyr «mye dårligere (...), 5 betyr «mye bedre».

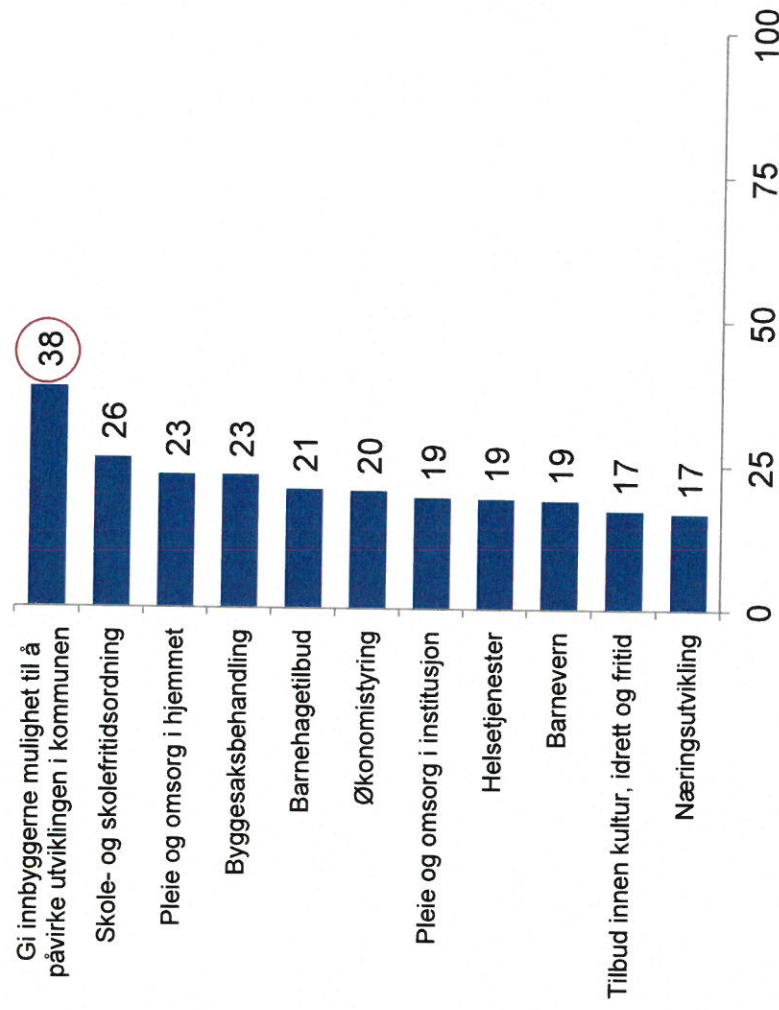
Bedre (verdi 4+5)

■ Meløy (n=500)

Dårligere (verdi 1+2)

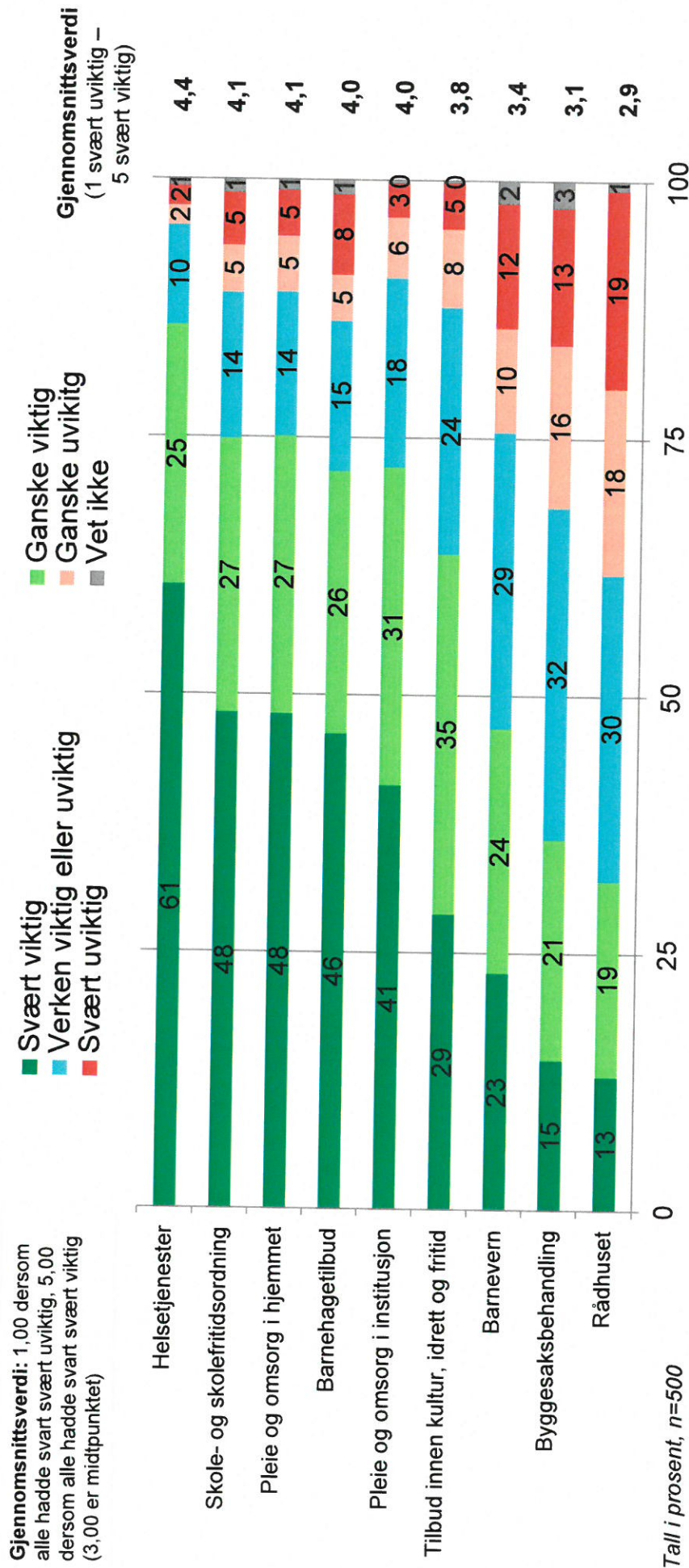
■ Meløy (n=500)

Nærhet til tjenester viktig for innbyggerne Avstand til rådhuset og byggesaksbehandling noe mindre viktig

7. Hvis det blir kommunesammenslåing, hvor viktig eller viktig er avstanden til de følgende tjenester for deg? Du vurderer langs en skala fra 1-5. Vil du si avstanden er svært uviktig (1), ganske uviktig (2), verken viktig eller uviktig (3), ganske viktig (4) eller svært viktig (5).

Tall i prosent, n=500

Tjenester er randomisert

Sortert på «Svært viktig» (verdi 5-1)

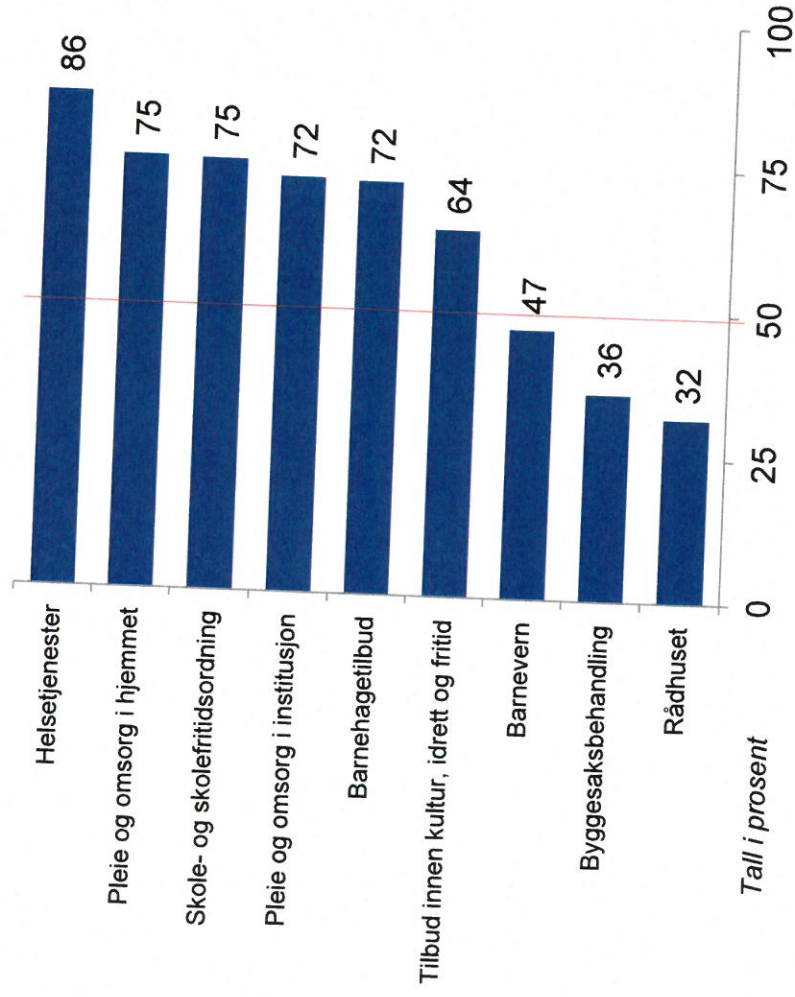
Midtpunktet er verdi 3 «verken eller»

Nærhet til tjenester viktig for innbyggerne Avstand til rådhuset og byggesaksbehandling noe mindre viktig

7. Hvis det blir kommunesammenslåing, hvor uviktig eller viktig er avstanden til de følgende tjenester for deg? Du vurderer langs en skala fra 1-5. Vil du si avstanden er svært uviktig (1), ganske uviktig (2), verken viktig eller uviktig (3), ganske viktig (4) eller svært viktig (5).

Viktig (verdi 4+5)

■ Meløy (n=500)

Uviktig (verdi 1+2)

■ Meløy (n=500)

